

**AKADEMIA
SZTABU GENERALNEGO**
IM. GENERAŁA BRONI
KAROLA ŚWIERCZEWSKIEGO

JAWNE

ASG WP wewn. 3728/83

Egz. nr 1

Płk dypl. Tadeusz RISS
Kpt. dypl. Ryszard BIERNACIK

**METODA I TREŚĆ PRACY DOWÓDCY
I SZTABU PUŁKOWEJ GRUPY ARTYLERII
ORAZ SZEFA ARTYLERII W OBRONIE
PUŁKU ZMECHANIZOWANEGO**

Materiały do studiowania

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Sztabu Złotych Specjalistów

Nr ewid. 44906

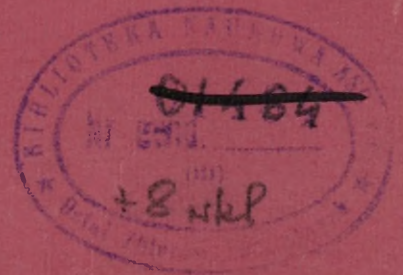
**AKADEMIA
SZTABU GENERALNEGO**

IM. GENERAŁA BRONI
KAROLA ŚWIERCZEWSKIEGO

JAWNE

ASG WP wewn. 3728/83

Egz. nr.....1

Płk dypl. Tadeusz RISS
Kpt. dypl. Ryszard BIERNACIK

**METODA I TREŚĆ PRACY DOWÓDCY
I SZTABU PUŁKOWEJ GRUPY ARTYLERII
ORAZ SZEFA ARTYLERII W OBRONIE
PUŁKU ZMECHANIZOWANEGO**

Materiały do studiowania

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Biłtań Zbiórów Specjalnych

Nr ewid.

44906

JAWNE

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERYI

ASG WP wewn. 3728/83

Egz. nr

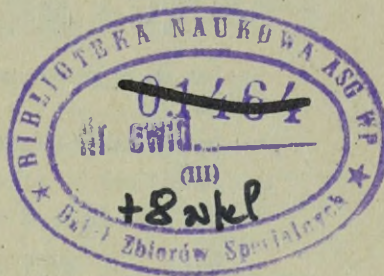
1

PRZEKLASYFIKOWANO

"ZATWIERDZAM"
SZEF KATEDRY TWRI

Protokół Nr 12657

płk doc. dr hab. Tadeusz KRZEMIEN

Płk dypl. Tadeusz RISS
Kpt. dypl. Ryszard BIERNACIK

METODA I TREŚĆ PRACY DOWÓDCY I SZTABU
PUŁKOWEJ GRUPY ARTYLERYI ORAZ SZEFA ARTYLERYI
W OBRONIE PUŁKU ZMECHANIZOWANEGO

Materiały do studiowania

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Działu Zbiorów Specjalnych

Nr ewid.

44906

SPIS TREŚCI

	Str.
WPROWADZENIE	5
A. OGÓLNE ZASADY UŻYCIA ARTYLERII W OBRONIE PUŁKU	7
1. Zadania artylerii do ognia pośredniego	7
2. Skład bojowy, możliwości i podział artylerii	9
3. Rozmieszczenie i manewr artylerii	13
B. METODYKA OBLICZANIA ILOŚCIOWYCH POTRZEB ŚRODKÓW PRZECIWPANCERNYCH W OBRONIE	18
C. KOLEJNOŚĆ I TREŚĆ PRACY DOWÓDCY I SZTABU PGA 10 ORAZ SZEFA ARTYLERII W OBRONIE PUŁKU	23
PRZYKŁAD I OPRACOWANIE KONCEPCJI UŻYCIA ARTYLERII W OBRONIE PUŁKU	
1. Wprowadzenie do przykładu	35
2. Podstawa opracowania koncepcji użycia artylerii	36
2.1. Sytuacja artyleryjska o 14.00 21.5.	36
2.2. Zarządzenie bojowe szefa artylerii 4DZ	36
2.3. Wytyczne dowódcy 10pz dla szefa artylerii i dowódcy PGA-10	39
3. Praca szefa artylerii 10pz	39
3.1. Wstępne zarządzenie bojowe szefa artylerii w związku z przejściem do obrony	39
3.2. Elementy oceny sytuacji	40
3.3. Meldunek propozycji szefa artylerii 10pz	43
4. Praca dowódcy i sztabu PGA-10	45
4.1. Wstępne zarządzenie bojowe dowódcy 4pa w związku z przejściem do obrony	45
4.2. Meldunek propozycji dowódcy PGA-10	45
5. Zadania postawione przez dowódcę 10pz dla artylerii i odwodu przeciwpancernego /elementy decyzji podjętej z mapy/	49
PRZYKŁAD II ORGANIZACJA DZIAŁAŃ BOJOWYCH ARTYLERII W OBRONIE PUŁKU	
1. Wprowadzenie do przykładu	50
2. Praca szefa artylerii 10pz	50
2.1. Opracowanie mapy działań bojowych artylerii pułkowej i batalionowej	50
2.2. Organizacja działania środków wydzielonych do strzelania na wprost w obronie 10pz	51
2.3. Zarządzenie bojowe szefa artylerii 10pz	52
2.4. Planowanie zaopatrywania w amunicję	55

3. Praca dowódcy i sztabu PGA-10	56
3.1. Planowanie i organizacja rozpoznania, dowiązania topogeodezyjnego i zabezpieczenia meteorologicznego	56
3.2. Planowanie systemu ognia i manewru	65
3.3. Rekonesans dowódcy PGA-10	65
3.4. Postawienie zadań pododdziałom artylerii	65
3.5. Planowanie zaopatrywania w amunicję	69

PRZYKŁAD III DOWODZENIE I KIEROWANIE OGNIEM ARTYLERII W WALCE OBRONNEJ PUŁKU

1. Wprowadzenie do przykładu	70
2. Zwalczanie nieprzyjaciela podczas podchodzenia do pozycji przedniej	71
3. Zwalczanie nieprzyjaciela na rubieży ataku na pozycję przednią	72
4. Zwalczanie nieprzyjaciela podczas walki o przedni skraj obrony	73
5. Zwalczanie nieprzyjaciela w rejonie włamania oraz wsparcie kontrataku drugiego rzutu pułku	74
5.1. Sytuacja ogólna i artyleryjska o 7.00 22.5	74
5.2. Praca szefa artylerii 10pz	75
5.3. Praca dowódcy i sztabu PGA-10	77
6. Sytuacja końcowa przykładu	79

SCHEMATY, TABELE, ZAŁĄCZNIKI

Schematy

1. Ugrupowanie bojowe i manewr artylerii w obronie pułku zmechanizowanego	15
2. Metodyka obliczania ilościowych potrzeb i możliwości środków przeciwpancernych w obronie pułku zmechanizowanego	21
3. Opracowanie koncepcji użycia artylerii w obronie pułku	
a/ Schemat ideowy	25
b/ Schemat treściowy część I	26
c/ Schemat treściowy część II	27
d/ Schemat treściowy część III	28
4. Organizacja działań bojowych artylerii w obronie pułku	
a/ Schemat ideowy	29
b/ Schemat treściowy część I	31
c/ Schemat treściowy część II	32
5. Dowodzenie i kierowanie ogniem artylerii w walce obronnej pułku	
a/ Schemat ideowy	33
b/ Schemat treściowy	34

Tabele

1. Możliwości ogniowe artylerii 10pz w kolejnym wykonaniu różnych zadań w obronie	10
2. Tabela prawdopodobieństwa wykonania zadania przez środki przeciwpancerne oraz oczekiwanych strat czołgów nieprzyjaciela i własnych środków przeciwpancernych w zależności od stosunku sił	19
3. Tabela przydziału, podziału i dowozu amunicji artylerii organicznej 10pz	53
4. Tabela ognia PGA-10	61
5. Plan rekonesansu dowódcy PGA-10	63
6. Tabela przydziału, podziału i dowozu amunicji 4pa	67

Załączniki - wklejki po stronie 80

1. Wiadomości o nieprzyjacielu i położenie wojsk własnych o 14.00 21.5	
2. Elementy zamiaru dowódcy 10pz	
3. Elementy mapy działań bojowych artylerii pułkowej i batalionowej w obronie 10pz	
4. Plan rekonesansu szefa artylerii 10pz	
5. Szkic ognia środków wydzielonych do strzelania na wprost w obronie 10pz	
6. Plan rozpoznania PGA-10 w obronie	
7. Mapa kierowania ogniem PGA-10 w obronie	
8. Wiadomości o nieprzyjacielu i położenie wojsk własnych o 7.00 22.5. Elementy kierowania ogniem artylerii	

WPROWADZENIE

Przed dwoma laty zostały oddane do rąk Czytelnika materiały do studiowania "Metoda i treść pracy dowódcy i sztabu pułkowej grupy artylerii oraz szefa artylerii w natarciu pułku zmechanizowanego". Motywacja powstania tamtych materiałów - stworzenie pomostu pomiędzy teoretyczną znajomością zasad a umiejętnością zastosowania ich podczas samodzielnego przygotowywania się do ćwiczeń grupowych i na określonych funkcjach w ćwiczeniach dowódczo-sztabowych - jak można sądzić była usprawiedliwiona. Wspomniane materiały, pomimo na pewno swej niedoskonałości, chętnie i skutecznie były wykorzystywane przez słuchaczy. Zachęciło to do wydania kolejnej analogicznej pozycji dotyczącej metodologii pracy dowódcy i sztabu pułkowej grupy artylerii oraz szefa artylerii - tym razem - w obronie pułku zmechanizowanego.

Materiały, jak wynika zresztą z tematu, opracowane są przede wszystkim z myślą o słuchaczach wszystkich grup szkoleniowych pierwszego kursu wojsk lądowych Akademii Sztabu Generalnego WP. Mogą mieć jednak szersze zastosowanie - w praktyce szkoleniowej oddziałów artylerii i oddziałów wojsk zmechanizowanych.

Materiały, ogólnie rzecz biorąc, obejmują dwie części: teoretyczną i praktyczną. W części teoretycznej zamieszczone są najbardziej podstawowe zasady użycia artylerii w obronie, zwięźle przedstawiona metodologia obliczania ilościowych potrzeb środków przeciwpancernych w obronie /polecana uwadze nie tylko artylerzystów/ i - w formie schematów - szczegółowa kolejność i treść pracy dowódcy i sztabu pułkowej grupy artylerii oraz szefa artylerii w obronie pułku. Część ta jest niezbędna dla uporządkowania zasad, ich aktualizacji w odniesieniu do zbyt dawno wydanych podręczników, instrukcji i regulaminów oraz przedstawienia ich w postaci zwięzłych informacji w zakresie służącym drugiej części materiałów.

Znamienną jednak właściwością niniejszych, podobnie jak poprzednich, materiałów są praktyczne przykłady możliwej metodologii pracy dowódcy i sztabu pułkowej grupy artylerii oraz szefa artylerii z naświetleniem roli dowódcy pułku zmechanizowanego w założonych konkretnych, a reprezentatywnych sytuacjach bojowych. Przykłady wprowadzono w przekonaniu, że tą drogą najłatwiej trafić do Czytelnika, że tego mu właśnie brakuje. Z ogólnymi zasadami wcześniej czy później każdy sobie poradzi. Trudności pojawiają się, typowe zresztą w naszej artyleryjskiej praktyce, przy ich stosowaniu. Dlatego dopiero konkretny przykład, liczbowe kalkulacje, pozwalają zrozumieć, jak to właściwie jest.

W praktyce artyleryjskiej, zwłaszcza w kierowaniu ogniem - jak w żadnym chyba innym rodzaju wojsk - nieodzowna jest umiejętność dokonywania szybkich, precyzyjnych obliczeń i przekazywania ich wyników w postaci zwięzłych, jednoznacznych, często o umownym sformalizowanym brzmieniu informacji /np. w postaci komend ogniowych/. Każda nieścisłość może prowadzić tu nawet do niewykonania zadania ogniowego. Uczymy się tego, opracowując, zakładając warianty i rozwiązując zadania umownie zwane przykładami. Można by zaryzykować twierdzenie, iż nawet nie czytając tekstów, a jedynie starannie i wnikliwie prześledziwszy przykłady, Czytelnik przyswoi sobie najważniejsze wiadomości, które autorzy mają Mu do przekazania.

A. OGÓLNE ZASADY UŻYCIA ARTYLERII W OBRONIE PUŁKU

Obrona jest trudnym rodzajem działań bojowych, gdyż wymaga, by ograniczonymi siłami i środkami zadać znaczne straty przeważającym siłom nieprzyjaciela i załamać ich natarcie. Dlatego niezbędne jest zorganizowanie systemu obrony.

W ~~systemie~~^{symulacji} obrony - obok uderzeń jądrowych, ugrupowania bojowego sił i środków, struktury inżynierskiej rozbudowy terenu - ważne miejsce zajmuje system ognia klasycznego.

Na system ognia klasycznego składa się:

- system ognia przeciwpancernego;
- system ognia artylerii;
- system ognia broni strzeleckiej.

Ponieważ pułk przechodzi do obrony zazwyczaj w składzie dywizji, a broń jądrowa ma istotny wpływ na przebieg walki obronnej, krótko o zadaniach i możliwościach dywizjonu rakiet taktycznych.

Dywizjon rakiet taktycznych w obronie może wykonywać następujące zadania, niszcząc:

- taktyczne środki napadu jądrowego /wyrzutnie startowe rakiet, baterie i dywizjony artylerii stosujące broń jądrową/ w rejonach ześrodkowania, w marszu i na SS /SO/;

- oddziały /pododdziały/ czołgów i piechoty głównego zgrupowania nieprzyjaciela w rejonach ześrodkowania, w marszu, na rubieżach rozwinięcia lub w rejonach wyjściowych;

- SD dywizji /korpusu/;
- ważniejsze obiekty tyłowe;
- pododdziały śmigłowców na bliżej położonych lotniskach;
- czołgi i piechotę nieprzyjaciela w wypadku włamania się w głąb obrony oraz podchodzące odwody;

- desanty powietrzne wysadzone na tyłach broniących się wojsk.

Dla wykonania tych zadań dywizja otrzymuje zwykle 4-6 rakiet z głowicami jądrowymi i kilka rakiet z ładunkiem zwykłym. Ta liczba rakiet z ładunkiem jądrowym pozwala zniszczyć 4-6 obiektów typu bateria-dywizjon, batalion czołgów /zmechanizowany/, SD dywizji. Jeżeli uwzględnimy jeszcze możliwości zniszczenia siłami ABROT 3-4 obiektów w pasie obrony dywizji, oznacza to zniszczenie 7-10 obiektów, co daje 40-50% obiektów dywizji nieprzyjaciela nacierającej na głównym kierunku.

1. Zadania artylerii do ognia pośredniego

System ognia artylerii organizuje się na podstawie decyzji dowódców ogólnowojskowych.

System ognia artylerii pułku organizuje się nie tylko na korzyść walki pułku, ale również w interesie walki dywizji. Zadania ognia artylerii pułku na rzecz przedsięwzięć dywizji stawia szef artylerii dywizji.

System ognia artylerii organizuje się w celu wykonania następujących głównych zadań taktycznych:

- zwalczania nieprzyjaciela w okresie podejścia i rozwinięcia;
- odparcia ataku na przedni skraj obrony;
- rażenia sił żywych i środków ogniowych nieprzyjaciela w rejonie włamania;
- wsparcia kontrataku drugiego rzutu.

Są to zarazem cztery podstawowe okresy działalności ogniowej artylerii w obronie.^{x/}

W szczególności artyleria pułku ma do wykonania następujące zadania:

a/ podczas całej walki obronnej:

- udział w zwalczaniu środków napadu jądrowego w miarę ich wykrycia, udział w zwalczaniu baterii artylerii oraz samodzielne zwalczanie plutonów moździerzy - zadanie to realizuje się w celu osłabienia przewagi ogniowej nieprzyjaciela i uzyskania lokalnej przewagi w decydujących okresach walki obronnej pułku, np. na czas kontrataku drugiego rzutu pułku:

- dezorganizacja systemu dowodzenia i rozpoznania nieprzyjaciela przez oddziaływanie ogniem na SD, węzły łączności, SDO, PO, stacje radiolokacyjne.

b/ w pierwszym okresie:

- wzbronienie nieprzyjacielowi podejścia, ześrodkowania i zajęcia rejonów wyjściowych do natarcia poprzez zwalczanie podchodzących kolumn, wsparcie walki pododdziałów broniących pozycji przedniej i ubezpieczeń bojowych, zwalczanie nieprzyjaciela podczas zajmowania rejonów wyjściowych i rozwijania do ataku.

c/ w drugim okresie:

- odparcie ataku czołgów i piechoty nieprzyjaciela na przedni skraj obrony pułku poprzez zwalczanie go na rubieży ataku, wzbronienie mu pokonania zapór inżynierskich, zwalczanie podczas ataku przedniego skraju.

d/ w trzecim okresie:

- zamknięcie ogniem rejonów uderzeń jądrowych nieprzyjaciela;
- wzbronienie nieprzyjacielowi rozprzestrzeniania się w głąb obrony i w kierunku skrzydeł;
- obezwładnianie nieprzyjaciela, który się włamał oraz wsparcie wyjścia i rozwinięcia drugiego rzutu pułku do kontrataku;
- wsparcie kontrataku drugiego rzutu pułku i dywizji;

^{x/} Na szczeblu operacyjnym może wystąpić jeszcze kontrprzygotowanie.

- wzmocnienie rubieży osiągniętej w wyniku kontrataku;
- zabezpieczenie ogniem skrzydeł pułku i luk między batalionami.

2. Skład bojowy, możliwości i podział artylerii

a/ Skład bojowy

DZ /DPanc/ jest często zmuszona bronić się, dysponując jedynie organicznymi środkami artyleryjskimi. W wypadku wykonywania szczególnie ważnego zadania dywizja może być wzmocniona co najmniej 2-3 dywizjonami artylerii, a DZ ponadto może otrzymać dywizjon artylerii przeciwpancernej. Dywizję broniącą głównego kierunku może wspierać podgrupa AGA w składzie 2-3 dywizjonów.

Z artylerii dywizyjnej i artylerii przydzielonej dywizji tworzy się dywizyjną grupę artylerii /DGA/ i rozdziela się artylerię między pułki, tworząc pułkowe grupy artylerii /PGA/. W DGA zachowuje się zwykle artylerię dalekonośną i raketową w liczbie 2-3 da i wyznacza, w zależności od składu DGA, 1-2 dywizjony do wsparcia pułków pierwszego rzutu.

Pułk zmechanizowany /czołgów/ w obronie może otrzymać jako wzmocnienie od jednego do trzech dywizjonów artylerii. Pułk broniący się na głównym kierunku zwykle otrzymuje większe wzmocnienie w artylerii i z niego, z zasady, tworzy się PGA w składzie 2-3 dywizjonów artylerii.

Dla zwiększenia możliwości zwalczania czołgów nieprzyjaciela pułk zmechanizowany może niekiedy otrzymać jako wzmocnienie baterię artylerii przeciwpancernej.

Łącznie pułk zmechanizowany wzmocniony 2-3 dywizjonami artylerii i baterią artylerii przeciwpancernej będzie posiadał 66-84 dział i moździerzy do ognia pośredniego oraz 39 dział, wyrzutni PPK i SPG-9 do strzelania na wprost /to ostatnie dotyczy pz na SKOT/.

b/ Możliwości ogniowe

Możliwości ogniowe artylerii do ognia pośredniego w kolejnym wykonaniu różnych zadań w obronie pułku możemy prześledzić w tabeli 1.

Ponieważ występują różnorodne środki przeciwpancerne, ogólne ich możliwości w niszczeniu czołgów nieprzyjaciela wynikają nie tylko z ich liczby, ale i z możliwości poszczególnych rodzajów. Te ostatnie podaje podręcznik "Użycie wojsk raketowych i artylerii w walce i operacji" w tabeli 9 na stronie 52. /Uwaga: podane w tabeli współczynniki dla czołgu dotyczą czołgu T-72, w obronie dla czołgów T-55 przyjmuje się odpowiednio 1,2 i 1,0 jo/.

Wartości tych współczynników otrzymano w wyniku modelowania na EMC dwustronnej walki środków przeciwpancernych z atakującymi czołgami.

Tabela 1

MOŻLIWOŚCI OGNIOWE ARTYLERII 10Pz
W KOLEJNYM WYKONANIU RÓŻNYCH ZADAŃ W OBRONIE

Lp.	Zadanie	Możliwości wydzielenia		Obiekt ognia artylerii	Niezbędna liczba pododdziałów artylerii na cel	Możliwości
		pododdziałów	baterii			
1	Udział w zwalczaniu środków napadu jądrowego: a/ Wyrzutnie rakietowe, baterie artylerii nieopancerzone b/ Samobieżna artyleria opancerzona	dwa da dh pz	8	wyrzutnia /bateria/ bateria	2 baterie 2-4 baterie	Zniszczenie 4 wyrzutni /baterii artylerii nieopancerzonych/ lub 2-4 baterii artylerii opancerzonych
2	Udział w obezwładnianiu baterii artylerii i obezwładnianie pododdziałów moździerzy	dwa da dh pz	8	bateria /pluton/	1-2 baterie	Obezwładnienie do 8 baterii artylerii i moździerzy
3	Wzbronienie podejścia kolumn: a/ czołgów, transporterów bojowych i opancerzonych b/ piechoty na samochodach lub pieszo	da DGA dh pz	-	kompania	2 dywizyjony 1 dywizjon	Wzbronienie marszu jednej kcz/kz/ lub 2 kompanii na samochodach /pieszo/
4	Wzbronienie rozwijania się i zajmowania rubieży ataku a/ siłom żywym odkrytym b/ siłom żywym w wozach bojowych	dwa da dh pz dwie bm	10	pluton	1-2 baterie 2-3 baterie	Obezwładnienie pierwszorzutowych plutonów dwóch batalionów w szyku pieszym lub jednego batalionu w wozach bojowych
5	Oparcie ataku piechoty i czołgów na przedni skraj obrony a/ RUZ /PROZ/ b/ SOZ /GSOZ/	dwa da dh pz dwie bm	8 10	atakująca piechota i czołgi	25m/dz 50m/dz	Wykonanie RUZ /PROZ/ na kilku rubieżach w pasie o szerokości 1200 m /600 m/ i SOZ /GSOZ/ na odcinku 3000 m /1500 m/
6	Obezwładnienie nieprzyjaciela w rejonie wiamania: a/ siły żywe odkryte b/ siły żywe w wozach bojowych	da DGA da da dh pz bm	9	pluton	1 bateria 2 baterie	Obezwładnienie 3 kompanii w szyku pieszym lub 1,5 kompanii w wozach bojowych
7	Przygotowanie kontrataku drugiego rzutu pułku	da DGA dwa da bm	10	plutony piechoty i czołgów i pluton moździerzy	2 baterie	Obezwładnienie w nawałe ogniowej 3-4 plutonów piechoty /czołgów/ i 1 baterii moździerzy

Uwzględnia się przy tym takie czynniki, jak:

- dokładność strzelania i szybkostrzelność środków przeciwpancernych i czołgów;
- właściwości rażącego działania pocisków;
- wymiary czołgów i środków przeciwpancernych /prawdopodobieństwo trafienia/;
- czas wykrycia środka przeciwpancernego przez czołg;
- ugrupowanie bojowe atakujących czołgów i środków przeciwpancernych;
- oddalenie rubieży rozpoczęcia walki ogniowej itp.

Ponieważ stale zmieniają się charakterystyki czołgów nieprzyjaciela oraz własnych środków przeciwpancernych, współczynniki te ulegają często zmianom.

Obliczmy dla przykładu możliwości środków przeciwpancernych pułku zmechanizowanego na transporterach opancerzonych oraz na bojowych wozach piechoty.

W pierwszym wypadku:

- plutony przeciwpancerne dwóch batalionów pierwszego rzutu:

$$6 \text{ granatników SPG-9} \quad \times \quad 1,0 \quad = \quad 6$$

$$12 \text{ wyrzutni PPK-F} \quad \times \quad 2,0 \quad = \quad 24$$

- kompania czołgów przydzielona do pierwszego rzutu:

$$13 \text{ czołgów T-55} \quad \times \quad 1,2 \quad = \quad 16$$

- odwód przeciwpancerny pułku /bppanc/:

$$6 \text{ wyrzutni PPK} \quad \times \quad 2,5 \quad = \quad 15$$

- odwód przeciwpancerny dywizji przewidziany w rejonie obrony pułku

/dappanc/:

$$12 \text{ armat} \quad \times \quad 1,5 \quad = \quad 27$$

$$9 \text{ wyrzutni PPK} \quad \times \quad 2,5 \quad = \quad 22$$

R A Z E M : 58 środków przeciwpancernych o możliwości zniszczenia
116 czołgów.

W drugim wypadku:

- bojowe wozy piechoty dwóch batalionów pierwszego rzutu:

$$60 \text{ BWP} \quad \times \quad 2,0 \quad = \quad 120$$

- kompania czołgów przydzielona do pierwszego rzutu:

$$13 \text{ czołgów T-72} \quad \times \quad 2,5 \quad = \quad 32$$

- odwód przeciwpancerny pułku /bppanc/:

$$6 \text{ wyrzutni PPK} \quad \times \quad 2,5 \quad = \quad 15$$

R A Z E M : 79 środków przeciwpancernych o możliwości zniszczenia
167 czołgów.

Interpretacja obliczeń na podstawie przykładów może być następująca: zaangażowane środki przeciwpancerne pułku w liczbie 58 /79/ są w stanie, z prawdopodobieństwem 0,9, podjąć skuteczną walkę z grupą 116 /167/ czołgów nieprzyjaciela i załamać ich atak.

W poszczególnych sytuacjach należy stosować konkretne współczynniki lub wypracować średnie współczynniki. W warunkach przykładów średnie współczynniki skuteczności wynoszą:

- w pierwszym: 116 czołgów: 58 środków ppanc = 2,0;
- w drugim: 167 czołgów: 79 środków ppanc = 2,1.

Do obliczeń operacyjno-taktycznych, gdy trudno jest ustalić ilość i rodzaj poszczególnych środków przeciwpancernych, przyjmuje się średnie współczynniki możliwości wynoszące dla walki z czołgami 2, a dla walki z transporterami opancerzonymi i wozami bojowymi - 3.

Pułk może być zmuszony odpierać atak nie mniej niż brygady pancernej /brygady zmechanizowanej/. Jeżeli przyjmiemy atak brygady pancernej i 1/2 brygady zmechanizowanej, według kompendium 1981 r. dla organizacji wojsk RFN, stanowić to będzie około 140 czołgów /110 + 0,5 · 54/ oraz 200 transporterów opancerzonych /117 + 0,5 · 168/, a w tym 80 transporterów bojowych /46 + 0,5 · 72/. Jak wykazują obliczenia, pułk zmechanizowany na bojowych wozach piechoty jest w stanie załamać atak takiego zgrupowania, ale przy zaangażowaniu wszystkich sił jako środków przeciwpancernych, czyli bez możliwości zachowania odwodu do kontrataku. Natomiast pułk zmechanizowany na transporterach opancerzonych nie posiada wystarczającej ilości własnych sił i środków. Dlatego też należy stosować uderzenia rakiet, lotnictwa i ogień artylerii z zakrytych stanowisk ogniowych oraz manewr odwodów przeciwpancernych.

c/ Podział artylerii w pułku zmechanizowanym

W celu pomyślnego wykonania zadań przez pułk w obronie i zapewnienia współdziałania artylerii z pododdziałami piechoty i czołgów dokonuje się podziału artylerii. Podział ten powinien odpowiadać zamiarowi walki oraz podwyższyć samodzielność batalionów pierwszego rzutu. Dywizjon haubic z artylerii organicznej może być przydzielony do jednego z batalionów pierwszego rzutu lub włączony do pułkowej grupy artylerii. Z baterii przeciwpancernej tworzy się odwód przeciwpancerny pułku. Artylerię przydzieloną do pułku wykorzystuje się zazwyczaj centralnie - przy wzmocnieniu dwoma-trzema dywizjonami, zgodnie z decyzją dowódcy dywizji tworząc PGA i wydzielając część jej dywizjonów do wsparcia batalionów pierwszego rzutu. Jeśli pułk przechodzi do obrony bez wzmocnienia, to pułkowy dywizjon haubic zwykle pozostawia się w bezpośredniej dyspozycji dowódcy pułku.

W wypadku wzmocnienia pułku zmechanizowanego baterią artylerii przeciwpancernej może być ona włączona do składu odwodu przeciwpancernego lub przydzielona do batalionu broniącego się na kierunku głównego zagrożenia pancernego.

3. Rozmieszczenie i manewr artylerii

/Ugrupowanie bojowe i manewr artylerii w obronie pułku zmechanizowanego - patrz Schemat 1/

Artylerię rozmieszcza się stosownie do struktury obrony pułku i zadań, które ma wykonać.

a/ Artylerię batalionową rozmieszcza się w ugrupowaniu bojowym batalionów. Stanowisko ogniowe baterii moździerzy wyznacza się bezpośrednio za kompaniami pierwszego rzutu w odległości 1,5-2,0 km od przedniego skraju obrony. Pluton przeciwpancerny rozmieszcza się w ugrupowaniu kompanii broniącej się na kierunku zagrożenia pancernego. Wyrzutnie przenośne PPK i SPC-9 rozwija się bezpośrednio na SO w odległości 100-500 m od przedniego skraju na rubieży ogniowej o szerokości 500-600 m. Dywizjon haubic przydzielony do batalionu rozmieszcza się za ugrupowaniem batalionu.

b/ Pułkowa grupa artylerii należy tak rozmieścić, aby mogła prowadzić ogień do nieprzyjaciela już na podejściach do obrony, przed przednim skrajem obrony, a w wypadku włamania się nieprzyjaciela w rejon obrony pułku - zwalczać siły nieprzyjaciela, które się włamały, i wykonać manewr ogniem dla zamknięcia wyrw w ugrupowaniu pułku powstałych w wyniku uderzeń jądrowych nieprzyjaciela. Dlatego stanowiska ogniowe PGA wybiera się na kierunku zagrożenia pancernego między batalionami pierwszego i drugiego rzutu pułku - w odległości 2-5 km od przedniego skraju dla 122 mm H oraz 3-6 km dla sprzętu ciężkiego.

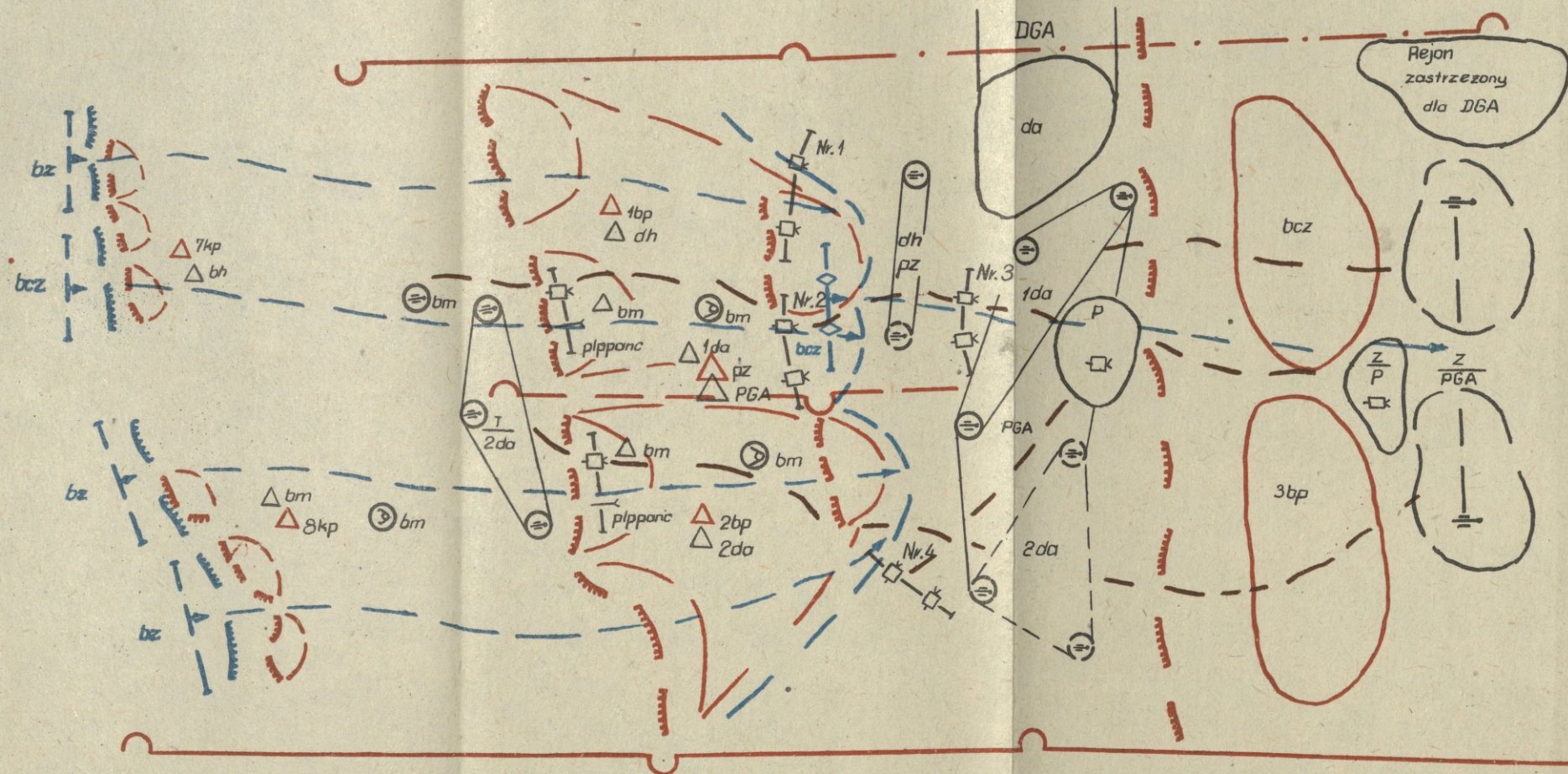
W ten sposób wyznaczone stanowiska ogniowe są głównymi i z nich artyleria wykonuje zadania w okresie walki o utrzymanie przedniego skraju obrony.

Oprócz głównych stanowisk w obronie wybiera się i przygotowuje - tymczasowe, zapasowe, a niekiedy i pozorne, obejmowane niekiedy umową łączną nazwą - pomocnicze.

Tymczasowe stanowiska ogniowe wyznacza się w celu zwalczania nieprzyjaciela na podejściach oraz wsparcia walki pododdziałów na pozycji przedniej, jeśli taka jest organizowana. Tymczasowe stanowiska ogniowe wyznacza się, w zależności od warunków, przed przednim skrajem lub bliżej przedniego skraju.

UGRUPOWANIE BOJOWE I MANEWR ARTYLERII W OBRONIE PUŁKU ZMECHANIZOWANEGO
/variant/

Schemat 1

Manewr OPpanc pułku z rejonu rozmieszczenia

Do	Czas manewru /min/				Sygnał
	Zwinięcie	Marsz	Rozwinięcie	Razem	
rubieży nr 1	3/4	9/12	4/6	16/22	Tatry-1
rubieży nr 2		8/11		15/21	Tatry-2
rubieży nr 3		3/4		10/14	Tatry-3
rubieży nr 4		18/25		25/35	Sudety-4
zapasowego rejonu rozmieszczenia		10/14		17/24	Droga

Manewr PGA

Pododdział	Rodzaj manewru	Czas manewru /min/				Sygnał
		Zwinięcie	Marsz	Rozwinięcie	Razem	
2 da	z T. na G.SO	11/14	15/18	18/27	44/59	Pasek
1 da			15/18		44/59	
2 da	z G. na Z.SO		18/21		47/62	Taśma

Uwaga: Licznik - dzień; mianownik - noc

Manewr artylerii z tymczasowych stanowisk ogniowych planuje się tak, aby pododdziały osiągnęły gotowość do wykonania zadań w walce o przedni skraj obrony.

W czasie walki artyleria wykonuje manewr na zapasowe stanowiska ogniowe. Zapasowe stanowiska ogniowe zajmuje się wówczas, gdy z głównych nie ma możliwości wykonania zadań ogniowych w celu: wsparcia kontrataku drugiego rzutu pułku, zabezpieczenia skrzydeł pułku, wsparcia walki pododdziałów w razie włamania się nieprzyjaciela w głąb obrony oraz w ramach okresowej zmiany stanowisk ogniowych /dla zwiększenia żywotności artylerii/.

Pozorne stanowiska ogniowe organizuje się w celu wprowadzenia nieprzyjaciela w błąd.

Dla prowadzenia rozpoznania i obserwacji, jak też dla kierowania ogniem artylerii rozwija się szeroką sieć SDO i PO.

Dwuzupełniową grupę artylerii rozmieszcza się na głównych stanowiskach ogniowych między pierwszą i drugą pozycją obrony lub za drugą pozycją 3-5 km /i więcej/ od przedniego skraju obrony.

c/ Odwód przeciwpancerny pułku zajmuje tak zwany rejon rozmieszczenia.

Rejon rozmieszczenia powinien zapewnić:

- skryte rozmieszczenie odwodu;
- dogodne warunki do odparcia czołgów nieprzyjaciela w rejonie;
- swobodę manewru na kierunki zagrożenia pancernego.

Aby spełnić te warunki, rejon rozmieszczenia OPpanc wyznacza się na kierunku przewidywanego zmasowanego uderzenia broni pancernej nieprzyjaciela w pobliżu batalionów drugiego rzutu pułku.

Rejon rozmieszczenia OPpanc w składzie bppanc powinien mieć powierzchnię 1-2 km². W rejonie tym OPpanc rozwija się w ugrupowanie bojowe i jest w gotowości do:

- odparcia czołgów nieprzyjaciela z miejsca /w rejonie/;
- wyjścia na kierunki zagrożenia pancernego i zajęcia na nich rubieży ogniowych.

Do walki z czołgami OPpanc pułku wyznacza się 2-3 kierunki działania i na nich po 1-2 rubieże ogniowe dla wykonania następujących zadań:

- pogłębienia obrony przeciwpancernej batalionu na kierunku głównego uderzenia broni pancernej nieprzyjaciela;
- zniszczenia, we współdziałaniu z innymi środkami przeciwpancernymi, broni pancernej nieprzyjaciela, który wlał się w głąb obrony pułku;
- zamknięcia rejonów uderzeń jądrowych nieprzyjaciela;
- zabezpieczenia podejścia i rozwinięcia drugiego rzutu pułku do kontrataku;
- zabezpieczenia styków i luk między batalionami oraz odkrytego i zagrożonego skrzydła pułku.

Odległość najbliższej rubieży ogniowej od przedniego skraju powinna zapewnić czas na zwinięcie odwodu w rejonie rozmieszczenia, marsz oraz rozwinięcie i przygotowanie do otwarcia ognia przez odwód zanim czołgi nieprzyjaciela osiągną rubież otwarcia ognia. Stąd najbliższa rubież może być wyznaczona 2-3 km od przedniego skraju. Kolejne rubieże ogniowe, położone w głębi rejonu obrony, z tych samych względów powinny być oddalone od poprzednich rubieży nie bliżej niż 2-3 km.

B. METODYKA OBLICZANIA ILOŚCIOWYCH POTRZEB ŚRODKÓW PRZECIWPANCERNYCH W OBRONIE

We współczesnych warunkach prowadzenia działań bojowych do zwalczania broni pancernej nieprzyjaciela angażowane są wszelkie możliwe środki ogniowe będące w dyspozycji:

- wojsk raketowych i artylerii stosujących broń jądrową, ogień artylerii z zakrytych stanowisk ogniowych, ogień na wprost artyleryjskich środków przeciwpancernych;
- lotnictwa stosującego broń jądrową, uderzenia bombowe i szturmowe oraz śmigłowce uzbrojone;
- wojsk pancernych i zmechanizowanych stosujących ogień czołgów, bojowych wozów piechoty i ręcznych granatników przeciwpancernych;
- wojsk inżynieryjnych stosujących zapory minowe.

Niekiedy wykorzystuje się artyleryjskie środki obrony przeciwlotniczej.

Wyłączając z rozważań broń jądrową, jako czynnik decydujący i jak gdyby degradujący możliwości innych środków rażenia, czyli w działaniach bez stosowania broni jądrowej, można oczekiwać, że:

- uderzenia lotnictwa i ogień artylerii z zakrytych stanowisk ogniowych rażą 10-15% atakujących czołgów;
- zapory minowe rażą 7-8% atakujących czołgów.

Razem - 17-23% średnio 20%.

Oznacza to, że główny ciężar walki w 80% spoczywa na: wyspecjalizowanych artyleryjskich środkach przeciwpancernych /armaty przeciwpancerne, wyrzutnie PPK/ oraz na czołgach i bojowych wozach piechoty.

Na podstawie analizy doświadczeń II wojny światowej ustalono prawdopodobieństwo zrezygnowania nieprzyjaciela z kontynuowania ataku w zależności od wielkości poniesionych strat w czołgach. Na przykład jeśli zgrupowanie czołgów poniesie straty w wysokości co najmniej 50%, to prawdopodobieństwo przerwania ataków przez ocalałe czołgi wynosi 90%.

Podczas organizacji systemu ognia przeciwpancernego na wszystkich szczeblach dowodzenia powstaje istotne pytanie: ile trzeba użyć środków przeciwpancernych na poszczególnych kierunkach i określonych rubieżach /w rejonach, pasach/, aby można było zrealizować zadanie załamania ataku danego zgrupowania pancernego nieprzyjaciela z wysokim prawdopodobieństwem, i jakie mogą być przy tym własne straty?

Pomocną przy tym może być "Tabela prawdopodobieństwa wykonania zadania przez środki przeciwpancerne oraz oczekiwanych strat czołgów nieprzyjaciela i własnych środków przeciwpancernych w zależności od stosunku sił" /tabela 2/.

Tabela 2

Stosunek sił środków przeciwpancernych do czołgów S	Prawdopodobieństwo wykonania zadania przez środki przeciwpancerne P	Wysokość strat %	
		czołgów	środków przeciwpancernych
1:1,5	0,98	70	10
1:2,0	0,90	50	25
1:2,5	0,70	40	45
1:3,0	0,50	35	60
1:3,5	0,35	30	75
1:4,0	0,25	25	80
1:5,0	0,08	15	85

Przy określaniu ilościowych potrzeb środków przeciwpancernych ich podziale według kierunków i rubieży można postępować w następującej kolejności:

1/ określić oczekiwany skład zgrupowania nieprzyjaciela i zakres zadań środków przeciwpancernych w danym pasie /na danym kierunku, rubieży/ odpowiednio do zadań ogólnowojskowych związków, oddziałów i pododdziałów;

2/ obliczyć ogólne potrzeby ilościowe własnych środków przeciwpancernych według kierunków i rubieży;

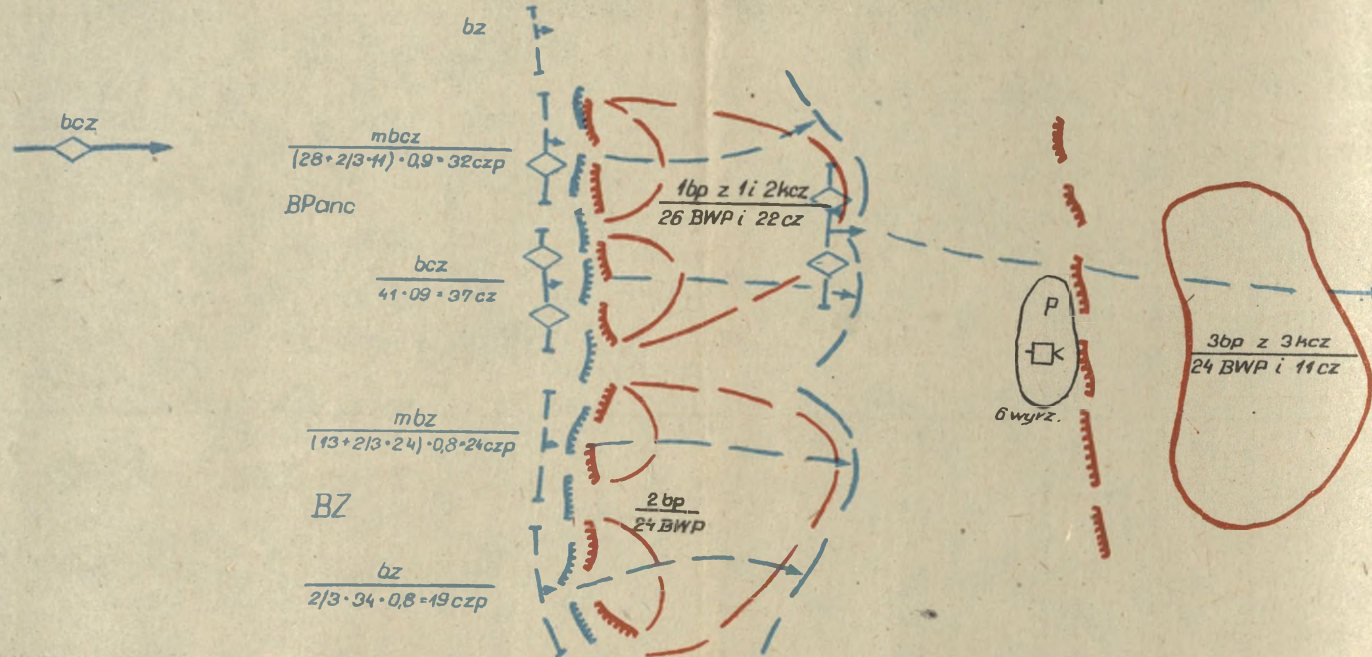
3/ obliczyć posiadaną liczbę środków przeciwpancernych dla organizacji obrony przeciwpancernych w danym pasie /na danym kierunku, rubieży/;

4/ porównać potrzebną liczbę środków przeciwpancernych z liczbą posiadanych;

5/ wyciągnąć wnioski odnośnie do ewentualnego dodatkowego wzmocnienia siłami i środkami przeciwpancernymi i ich podziału na kierunki i rubieże.

Przez pojęcie zakresu zadań środków przeciwpancernych rozumie się ogólną liczbę czołgów i transporterów opancerzonych /BWP/ nieprzyjaciela,

METODYKA OBLICZANIA ILOŚCIOWYCH POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ŚRODKÓW PRZECIWPANCERNYCH W OBRONIE PUŁKU ZMECHANIZOWANEGO /PRZYKŁAD/

① Ocena nieprzyjaciela
 Na rejon obrony pułku może nacierać BPanc /bez bz/ ukompletowana w 90% i część BZ ukompletowanej w 80%.
Zakres zadań dla środków przeciwpancernych w czołgach przeliczeniowych:
 - na kierunku głównego uderzenia nieprzyjaciela $2 \cdot 37 \text{ cz.} + 32 \text{ cz.p.} = 106 \text{ cz.p.}$
 - na kierunku pomocniczym $24 + 19 = 43 \text{ cz.p.}$
 Razem 149 cz.p.
 Prognozując straty zadane przez własne lotnictwo, artylerię i zapory inżynierskie pierwszemu rzutowi nieprzyjaciela, można przyjąć, że dla środków przeciwpancernych pozostanie:
 - na kierunku głównego uderzenia nieprzyjaciela $/37 + 32/ \cdot 0,8 + 37 = 93 \text{ cz.p.}$
 - na pomocniczym kierunku $43 \cdot 0,8 = 35 \text{ cz.p.}$
 Razem 128 cz.p.

② Ocena potrzeb i możliwości własnych
Potrzebna liczba środków przeciwpancernych /dla prawdopodobieństwa wykonania zadania 0,9/:
 - na kierunku głównego uderzenia nieprzyjaciela $93 : 2 = 47$
 - na kierunku pomocniczym $35 : 2 = 18$
 Razem 65
Posiadana liczba środków przeciwpancernych /zgodnie z decyzją dowódcy pułku/ przy prognozowaniu strat poniesionych w wyniku OPN nieprzyjaciela na pierwszą pozycję obrony:
 - w rejonie głównego wysiłku /BWP 1bp, dwie kcz i OPpanc pułku/
 $/26 + 22/ \cdot 0,7 + 6 = 40$
 - w rejonie pomocniczym /BWP 2bp/
 $24 \cdot 0,7 = 17$
 Razem 57
Brakuje
 - w rejonie głównego wysiłku: $47 - 40 = 7$
 - w rejonie pomocniczym: $18 - 17 = 1$
 Razem 8

③ Ocena sytuacji przeciwpancernej
 Stosunek sił $S = 128 : 57 = 2,25$
 Prawdopodobieństwo wykonania zadania przez środki przeciwpancerne $p = 0,8$.
 Oczekiwane straty zadane czołgom nieprzyjaciela 45%.
 Możliwe straty własne w wydzielonych środkach przeciwpancernych 35%.
 Wniosek: Wydzielona do pierwszego rzutu liczba środków przeciwpancernych stwarza możliwość zatrzymania nieprzyjaciela i likwidacji włamania kontratakami drugiego rzutu pułku.

które mogą działać w danym pasie /na danym kierunku/. Zakres zadań jest wielkością wyjściową do określania potrzeb ilościowych własnych środków przeciwpancernych i dla rozwiązania innych zagadnień. W tym celu trzeba znać choćby orientacyjny skład bojowy zgrupowania pancernego nieprzyjaciela, możliwe kierunki jego działania i urzutowania. Dane o tym ustala się w toku oceny nieprzyjaciela w oparciu o dane rozpoznania, znajomość organizacji nieprzyjaciela i sposobów jego działania. Do obliczeń przyjmuje się:

- wszystkie czołgi średnie, czołgi lekkie tylko wówczas, gdy posiada się dane o ich bezpośrednim udziale w ataku;
- transporterzy opancerzone /BWP/ - tylko te, które zgodnie z zasadami przeznaczone są do ataku, to jest etatowe kompanie zmechanizowanych; nie wlicza się transporterów opancerzonych używanych jedynie do transportu ludzi i zaopatrzenia.

Zakres zadań określa się nie tylko dla całego pasa, ale i na poszczególnych kierunkach zwłaszcza na kierunku głównego uderzenia nieprzyjaciela.

Potrzeby ilościowe własnych środków przeciwpancernych zależą nie tylko od zakresu zadań, ale także i od ich możliwości bojowych. Dla obliczeń operacyjno-taktycznych przyjmuje się, jak już było mówione, średnie współczynniki skuteczności wynoszące: dla walki z czołgami 2, a dla walki z transporterami opancerzonymi 3.

Przy określaniu posiadanej liczby środków przeciwpancernych uwzględnia się oczywiście wyjściowe stany, a niekiedy i prognozowane straty mogące wystąpić w wyniku oddziaływania nieprzyjaciela do czasu podjęcia walki z czołgami. Do posiadanej liczby własnych środków przeciwpancernych nie wlicza się tych, które przewidziane są do wykonania kontrataku. Uważa się przy tym, że czołgów tylko w ograniczonej ilości należy użyć jako środków przeciwpancernych, inne jest ich główne zadanie: wykonanie kontrataku. Na przykład w pułkach zmechanizowanych pierwszego rzutu do środków przeciwpancernych zaliczymy:

- środki przeciwpancerne batalionów piechoty pierwszego rzutu oraz BWP i te czołgi, które wydziela się do wzmocnienia batalionów pierwszego rzutu pułku:

- odwód przeciwpancerny pułku;

- odwód przeciwpancerny wyższego szczebla, jeśli jego działanie jest przewidziane w danym pasie /rejonie/ obrony.

Ogólnie: określając liczbę użytych własnych środków przeciwpancernych, należy wychodzić z zamiaru rozegrania walki przez dowódcę ogólnowojskowego np. w wypadku zamiaru rozegrania walki w oparciu o rejony obrony i nie-

wykonywania kontrataku - wszystkie BWP i czołgi staną się środkami przeciwpancernymi.

Rezultaty powyższych kalkulacji pozwalają na wyciągnięcie szeregu wniosków odnośnie do wzmocnienia poszczególnych kierunków, użycia odwodów, manewru sił i środków itp. Kalkulacje i wnioski są wspólną sprawą zarówno odpowiedniego szefa artylerii, jak i szefa wydziału operacyjnego czy też starszego oficera operacyjnego. Wnioski te przedstawia się dowódcy ogólnowojskowemu, a odpowiednie decyzje dowódcy są podstawą planowania i organizacji obrony przeciwpancernej - tworzenia systemu ognia przeciwpancernego, w tym środków artyleryjskich.

Przedstawione zasady postępowania ilustruje przykład "Metodyka obliczania ilościowych potrzeb i możliwości środków przeciwpancernych w obronie pułku zmechanizowanego" - schemat 2.

C. KOLEJNOŚĆ I TREŚĆ PRACY DOWÓDCY I SZTABU PGA 10 ORAZ SZEFA ARTYLERII W OBRONIE PUŁKU

Aby zapewnić sprawne działanie artylerii w czasie walki obronnej, niezbędna jest uprzednia wnikliwa organizacja jej działań bojowych. Organizacja działań bojowych artylerii w obronie pułku zwykle zaczyna się z chwilą otrzymania zadania przejścia do obrony. Obejmuje ona umowne dwa etapy:

1/ Opracowanie koncepcji użycia artylerii, której trzonem jest powzięcie decyzji i postawienie artylerii zadań przez dowódcę pułku zmechanizowanego /czołgów/. W procesie tym - na rzecz dowódcy pułku - uczestniczą oficerowie sztabu pułku oraz dowódca i sztab pułkowej grupy artylerii, a także szef artylerii pułku. Możliwą kolejność i treść pracy w tym zakresie ujęto syntetycznie w schematach 3a - 3d.

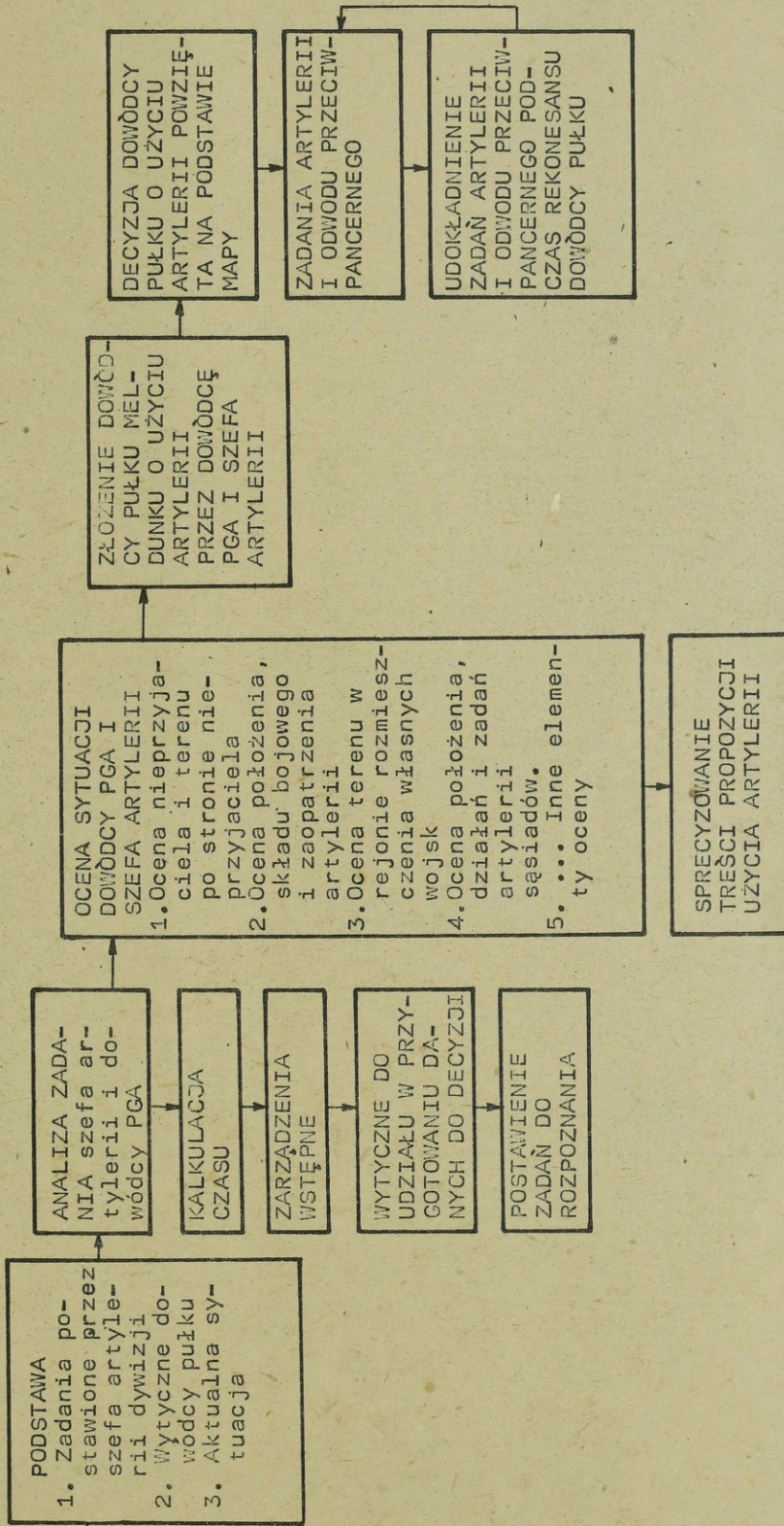
2/ Właściwa organizacja działań artylerii, to jest: organizacja rozpoznania nieprzyjaciela; utworzenie systemu ognia oraz planowanie działań bojowych artylerii; przeprowadzenie rekonesansu i udokładnienie w terenie zadań artylerii; wybór, przygotowanie i zajęcie ugrupowania bojowego; organizacja ciągłego dowodzenia, współdziałania i wszechstronnego zabezpieczenia. Jest to ważny zespół czynności dowódcy i sztabu pułku, ale przede wszystkim dowódcy i sztabu pułkowej grupy artylerii oraz szefa artylerii - jako bezpośrednich organizatorów działań bojowych artylerii. Możliwą kolejność i treść pracy przy organizacji działań bojowych artylerii w obronie pułku ujęto w schematach 4a - 4c.

W praktyce te etapy zazwyczaj nie występują odrębnie i w ściśle określonej kolejności, lecz wzajemnie nakładają się, o czym każdorazowo decydują konkretne warunki przejścia do obrony, charakter działań nieprzyjaciela i dysponowany czas, powodujące potrzebę stałego uaktualniania już wcześniej podjętych ustaleń, a nawet decyzji.

W toku walki obronnej występuje trzeci etap - etap dowodzenia i kierowania ogniem artylerii. Wykorzystuje tu się wyniki uprzedniej organizacji i planowania działań. Zachodzi nieuchronnie konieczność uaktualniania planów stosownie do potrzeb pola walki. Proces doraźnego podejmowania decyzji jest podobny do opracowywania koncepcji użycia artylerii, lecz bardziej ukierunkowany i zazwyczaj w warunkach bardzo ograniczonego czasu. Możliwą kolejność i treść pracy w zakresie dowodzenia i kierowania ogniem artylerii w walce obronnej pułku przedstawiono w schematach 5a i 5b.

Schemat 3a

OPRACOWANIE KONSEPCJI UŻYCIA ARTYLERII W OBRONIE PUŁKU /schemat ideowy/

OPRACOWANIE KONCEPCJI UŻYCIA ARTYLERII W OBRONIE PUŁKU

/schemat treściowy/

część I

PODSTAWA

A. Zadania postawione przez szefa artylerii dywizji dowódcom oddziałów artylerii i szefom artylerii pułków /zarządzenie bojowe/.

1. Wzmocnienie pułku pododdziałami /oddziałami/ artylerii oraz rejonu i czasu ich przybycia /lub zmiany w podporządkowaniu artylerii/.
2. Zadania wykonywane na odcinku obrony pułku przez drt, DGA, OPPanc dywizji.
3. Zadania artylerii pułku w zwalczaniu środków napadu jądrowego, baterii dział i moździerzy nieprzyjaciela, w zwalczaniu nieprzyjaciela w czasie jego podchodzenia, na rubieżach rozwinięcia i na podstawach wyjściowych do natarcia.
4. Zadania artylerii w kontrprzygotowaniu.
5. Zadania dotyczące wsparcia wojsk broniących pozycji przedniej i ubezpieczenia bojowego, odparcia ataków nieprzyjaciela przed przednim skrajem obrony.
6. Zadania zwalczania nieprzyjaciela w głębi obrony, wsparcia kontrataków drugiego rzutu /odvodu/, zwalczania desantów powietrznych oraz osłony ogniem luk i skrzydeł.
7. Sposób wykonania manewru i zmiany stanowisk ogniowych przez artylerię do czasu rozpoczęcia walki.
8. Rejonu stanowisk ogniowych, kierunek zasadniczy strzelania, sposób wstrzeliwania i prowadzenia ognia do czasu rozpoczęcia natarcia przez nieprzyjaciela.
9. Czas gotowości.
10. Zużycie amunicji.
11. Sygnały dowodzenia.

B. Wytyczne dowódcy pułku

1. Zadania bojowe pułku.
2. Wnioski z analizy zadania.
3. Wytyczne do przygotowania danych do decyzji dowódcy PGA i szefa artylerii.

C. Aktualna sytuacja: położenie, stan i skład oddziałów /pododdziałów/ artylerii i in.

ANALIZA ZADANIA I PRZEDSIĘWZIĘCIA WSTĘPNE DOWÓDCY PGA I SZEFA ARTYLERII PUŁKU

A. Analiza zadania

1. Zadanie pułku /rejon obrony, przebieg przedniego skraju i pozycji, rejon głównego wysiłku, ugrupowanie bojowe/.
2. Zadania wykonywane środkami ogniowymi dywizji na korzyść pułku.
3. Zadania artylerii pułku postawione przez szefa artylerii dywizji /zwalczanie środków napadu jądrowego i artylerii, odcinki ZO i ogni zaporowych na podejściach do obrony, rubieżach rozwinięcia i podstawach wyjściowych do natarcia, przed przednim skrajem i w głębi obrony, rejonu stanowisk ogniowych, zużycie amunicji i czas gotowości/.

B. Przedsięwzięcia bezpośrednio po analizie zadania

1. Ustalenie przedsięwzięć dla przygotowania pododdziałów artylerii do przyszytych działań przy przejściu do obrony:
 - a/ w warunkach aktywnego oddziaływania nieprzyjaciela: wsparcie uchwycenia i umocnienia rubieży przejścia pułku do obrony, odparcia ataku /kontratak/ nieprzyjaciela, organizacja rozpoznania artylerijskiego, likwidacja skutków uderzeń jądrowych nieprzyjaciela, przegrupowanie artylerii, zaopatrywanie w amunicję i inne środki materiałowe;
 - b/ bez styczności z nieprzyjacielem: organizacja rozpoznania, rekonesans rejonów SO, SDO i PO, zajęcie SO, przygotowanie ognia i manewru artylerii, uzupełnienie zapasów amunicji i innych środków materiałowych.
2. Kalkulacja czasu /czas dla podległych pododdziałów na organizację działań, terminy wykonania zasadniczych przedsięwzięć/.
3. Wydanie podległym pododdziałom niezbędnych zarządzeń wstępnych po uzgodnieniu z dowódcą /szefem sztabu/ pułku.
4. Postawienie zadań do rozpoznania.
5. Wydanie wytycznych odnośnie do udziału w ocenie sytuacji:
 - a/ oficerom sztabu - dowódca PGA;
 - b/ pomocnikowi - szef artylerii pułku.

OPRACOWANIE KONCEPCJI UŻYCIA ARTYLERII W OBRONIE PUŁKU
/schemat treściowy/
część II

OCENA SYTUACJI DOKONANA PRZEZ DOWÓDCĘ I SZTAB PGA ORAZ SZEFA ARTYLERII PUŁKU

A. Ocena nieprzyjaciela i terenu po stronie nieprzyjaciela

1. Możliwy sposób przejścia nieprzyjaciela do natarcia i siły, których może on użyć na odcinku obrony pułku.
2. Prawdopodobne rejony ześrodkowania nieprzyjaciela, drogi podejścia i rubieże rozwinięcia /podstawy wyjściowe do natarcia/.
3. Kierunek głównego uderzenia nieprzyjaciela, kierunki zagrożenia pancernego.
4. Oczekiwana liczba /gęstość/ czołgów nieprzyjaciela przed całym rejonem obrony pułku i na poszczególnych kierunkach zagrożenia pancernego.
5. Możliwe rejony stanowisk ogniowych artylerii i moździerzy.
6. Miejsca dogodne do rozwinięcia stanowisk dowodzenia i punktów obserwacyjnych, węzłów łączności i stacji radiolokacyjnych nieprzyjaciela.

W wyniku oceny nieprzyjaciela i terenu określa:

Dowódca PGA: odcinki ześrodkowań ognia i ognia zaporowego artylerii w celu zwalczania nieprzyjaciela na podejściach do obrony, na rubieżach rozwinięcia /podstawach wyjściowych/ do natarcia, przed przednim skrajem i w głębi obrony.

Szef artylerii pułku: niezbędne wzmocnienie batalionów środkami przeciwpancernymi, skład i kierunki manewru odwodu przeciwpancernego.

B. Ocena położenia, składu bojowego i zaopatrzenia artylerii

W y n i k u:

Dowódca PGA:

- 1/ określa /wspólnie z szefem artylerii/ sposób wykorzystania baterii moździerzy;
- 2/ wyznacza pododdziały artylerii do wsparcia batalionów pierwszego rzutu oraz wsparcia pododdziałów broniących pozycji przedniej i ubezpiecz. bojowego;
- 3/ określa niezbędne zmiany w podporządkowaniu artylerii i sposób jej przemieszczenia /w razie przejścia so obrony bezpośredniej w styczności z nieprzyjacielem/;
- 4/ ustala sposób i terminy dowozu amunicji do pododdziałów grupy.

Szef artylerii pułku:

- 1/ rozdziela środki przeciwpancerne między bataliony;
- 2/ ustala sposób i terminy dowozu amunicji do pododdziałów artylerii pułkowej i batalionowej.

C. Ocena terenu w rejonie rozmieszczenia własnych wojsk

W y n i k u:

Dowódca PGA: określa rejony możliwego włamania nieprzyjaciela, wyznacza rejony stanowisk ogniowych /główne, zapasowe i tymczasowe/ oraz miejsca stanowisk dowódczo-obserwacyjnych i punktów obserwacyjnych, ustala zakres prac i kolejność inżynierskiej rozbudowy elementów ugrupowania bojowego pododdziałów grupy, udokładnia zadania ogniowe w celu obowiądnienia nieprzyjaciela w wypadku jego włamania w głąb obrony oraz wsparcia kontrataku drugiego rzutu /odwodu/ pułku, wyznacza drogi manewru.

Szef artylerii pułku: wyznacza rejony rozmieszczenia, rubieże ogniowe i drogi manewru odwodu przeciwpancernego.

D. Ocena położenia, działań i zadań artylerii sąsiednich pułków

W y n i k u:

Dowódca PGA: uwzględniając obiekty w rejonie obrony pułku, do których przygotowuje ogień artyleria sąsiadów, wyznacza odcinki ześrodkowań ognia i ognia zaporowego w celu zabezpieczenia styków z sąsiednimi pułkami, uzgadnia organizację łączności i współdziałanie z artylerią sąsiadów.

Szef artylerii pułku: wyznacza dodatkowe rubieże ogniowe dla odwodu przeciwpancernego pułku i drogi manewru dla zabezpieczenia skrzydła.

E. Inne elementy oceny - jak ocena sytuacji skażeń i zakazań dla ustalenia środków obrony pododdziałów artylerii przed bronią masowego rażenia nieprzyjaciela, jak wpływ warunków meteorologicznych, stanu pogody, pory roku i doby na działania artylerii itp.

F. Sprecyzowanie treści propozycji użycia artylerii w obronie pułku przez:

- 1/ dowódcę PGA;
- 2/ szefa artylerii pułku.

OPRACOWANIE KONCEPCJI UŻYCIA ARTYLERII W OBRONIE PUŁKU
/schemat treściowy/
część III

ZŁOŻENIE DOWÓDCY PUŁKU MELDUNKU O UŻYCIU ARTYLERII W OBRONIE

A. Dowódca PGA:

1. Położenie, skład, stan i możliwości grupy.
2. Zadania wykonywane przez drt i DGA na korzyść pułku.
3. Zadania postawione przez szefa artylerii dywizji.
4. Rejony stanowisk ogniowych, stanowisk dowódczo-obszernych i punktów obserwacyjnych.
5. Wyznaczenie pododdziałów PGA do wsparcia batalionów.
6. System ognia artylerii przed frontem i w głębi obrony pułku.
7. Zaopatrzenie w amunicję i sposób jej dowozu.
8. Terminy gotowości artylerii.

B. Szef artylerii pułku:

1. Położenie, skład i stan artylerii organicznej pułku i przydzielonych pododdziałów artylerii przeciwpancernej.
2. Zadania i możliwości artylerii batalionowej i pułkowej oraz środków przeciwpancernych pułku.
3. Sposób wykorzystania odwodu przeciwpancernego /zadania, rejony rozmieszczenia, kierunki działania i rubieże ogniowe/.
4. Zaopatrzenie w amunicję i sposób jej dowozu.
5. Organizacja dowodzenia.
6. Terminy gotowości.

DECYZJA DOWÓDCY PUŁKU - ZADANIA DLA ARTYLERII I ODWODU PRZECIWPANCERNEGO PUŁKU

A. Zadania w decyzji powziętej na podstawie mapy:

1. W zadaniach batalionów: przydział artylerii i środków przeciwpancernych, wyznaczenie pododdziałów artylerii do wsparcia /przewidywane zmiany w toku walki/.
2. Dla artylerii pułku, zadania dotyczące: zwalczania taktycznych środków napadu jądrowego i artylerii nieprzyjaciela, zwalczania nieprzyjaciela na podejściach do obrony pułku, rubieżach rozwinięcia i w rejonie wyjściowym do natarcia, odparcia ataku czołgów i piechoty nieprzyjaciela na przedni skraj obrony pułku, wzbronienia rozprzestrzeniania się nieprzyjacielowi wnikającemu się w obronę pułku i obezwładnienia tego zgrupowania, zabezpieczenia podejścia, rozwinięcia drugiego rzutu /odwodu/ do kontrataku, wsparcia kontrataku i umocnienia rubieży osiągniętej w wyniku kontrataku, wzbronienia nieprzyjacielowi ponownych ataków, zabezpieczenia skrzydeł pułku i luk między batalionami oraz czas gotowości artylerii do otwarcia ognia.
3. Dla PGA: skład i rejony stanowisk ogniowych /główne, zapasowe, tymczasowe/.
4. Dla OPpanc: skład, zadania, rejony rozmieszczenia /zasadniczy i zapasowy/, kierunki działania i rubieże ogniowe.

B. Udokładnienie zadań podczas rekonesansu w terenie:

a/ W wypadku przejścia do obrony w bezpośredniej styczności z aktywnie działającym nieprzyjacielem:

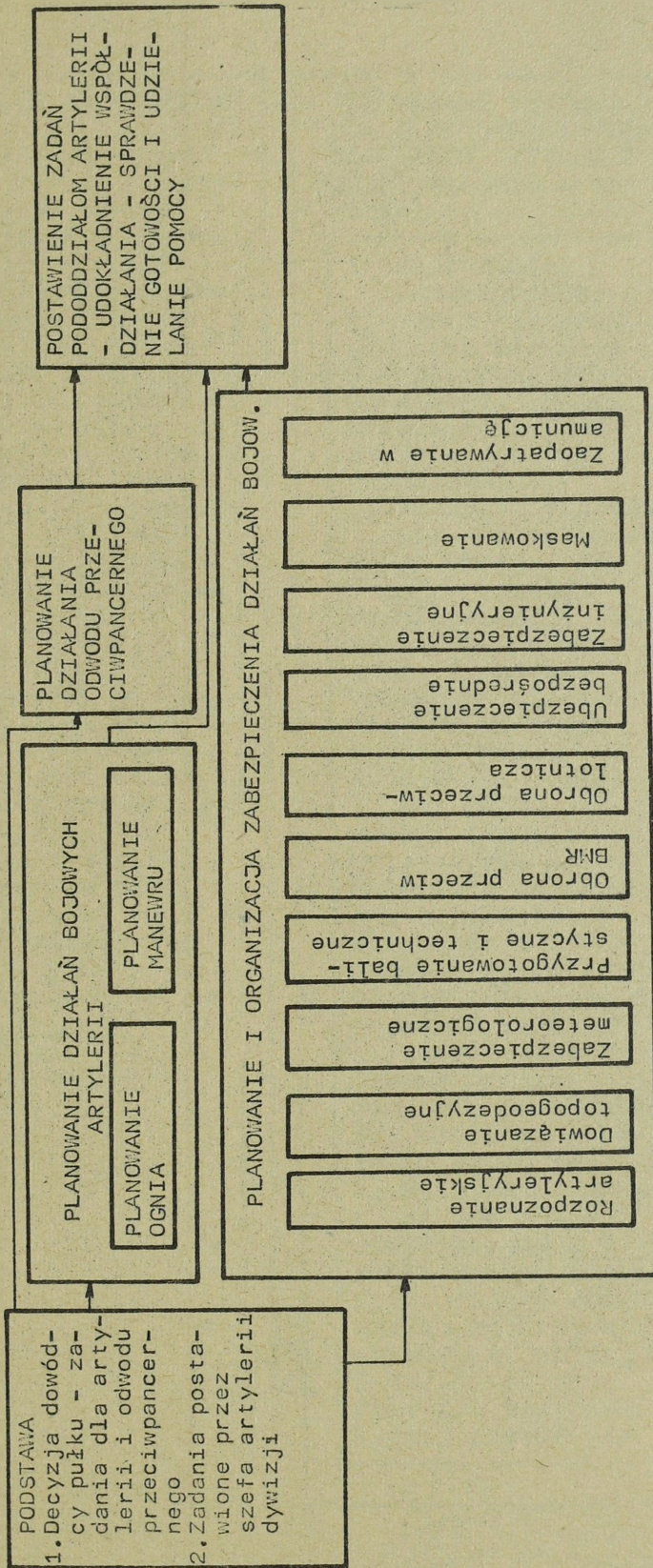
1. Zadania wykonywane w rejonie obrony pułku środkami przełożonego.
2. Zadania PGA i sposób ich wykonania w dzień i w nocy.
3. Zadania artylerii pułkowej i batalionowej, zwłaszcza w zakresie niszczenia środków przeciwpancernych.
4. Sposób i kolejność wprowadzenia i rozwinięcia artylerii.

b/ W razie organizacji obrony bez styczności z nieprzyjacielem:

1. Przebieg przedniego skraju obrony i linie rozgraniczenia.
2. Położenie i najbardziej prawdopodobne kierunki natarcia nieprzyjaciela, rubieże rozwinięcia jego sił głównych lub rejony wyjściowe do natarcia.
3. Rejony terenu, od których utrzymania zależy trwałość całej obrony, rejony obrony batalionów pierwszego i drugiego rzutu.
4. Rejony stanowisk ogniowych PGA.
5. Rejony rozmieszczenia odwodu przeciwpancernego pułku.
6. System ognia artylerii na podejściach do obrony, szczególnie przed przednim skrajem i w głębi obrony pułku z uwzględnieniem zadań wykonywanych środkami ogniowymi przełożonego.
7. Kierunki kontrataku drugiego rzutu /odwodu/, rubieże rozwinięcia i sposób ich artyleryjskiego wsparcia.
8. Rubieże ogniowe OPpanc, sposób wyjścia na nie i zajęcia w toku walki.
9. Przedsięwzięcia zabezpieczenia skrzydeł i luk, zabezpieczenia działań pułku w nocy.
10. Miejsca SDO pułku, PGA, dowódców dywizjonów i OPpanc.

Schemat 4a

ORGANIZACJA DZIAŁAŃ BOJOWYCH ARTYLERII W OBRONIE PUŁKU
/ schemat ideowy /

ORGANIZACJA DZIAŁAŃ BOJOWYCH ARTYLERII W OBRONIE PUŁKU

/schemat treściowy/
część I

PLANOWANIE DZIAŁAŃ BOJOWYCH ARTYLERII /dowódca i sztab PGA, a dla pododdziałów artylerii organicznej nie włączonych do składu PGA - wspólnie z szefem artylerii pułku/

PLANOWANIE OGNIĄ

A. Kolejność planowania

1. Ognie dla umocnienia rubieży, na której pułk przechodzi do obrony /w wypadku przejścia do obrony w warunkach aktywnych działań nieprzyjaciela/

2. Zwalczanie środków napału jądrowego i artylerii nieprzyjaciela /udział/, moździerzy oraz dezorganizacja dowodzenia i rozpoznania nieprzyjaciela

System ognia w poszczególnych okresach walki obr.

3. Zwalczanie czołgów i piechoty w czasie podchodzenia i rozwijania nieprzyjaciela, wsparcie działań pododdziałów broniących pozycji przedniej

4. Odparcie ataku na przedni skraj obrony pułku

5. Zwalczanie nieprzyjaciela w rejonie włamania i wsparcie kontrataku drugiego rzutu pułku oraz osłona luk i skrzydeł

B. Treść i metoda planowania

1. Określenie charakteru i zakresu zadań ogniowych artylerii pułku /liczba zadań ogniowych artylerii pułku do wykonania zadania taktycznego; ogólna liczba zadań ich powierzchnia oraz zadania ogniowe, które powinny być wykonane jednocześnie/.
2. Obliczenie możliwości ogniowych artylerii /odpowiednio do zadań, możliwych kierunków natarcia nieprzyjaciela i kierunków kontrataku drugiego rzutu pułku/.
3. Podział zadań ogniowych między pododdziały artylerii /tak aby każdy z nich otrzymał nie więcej niż 2-3 odcinki ognia; na ważniejszych kierunkach do oddzielnych odcinków planuje się ogień kilku pododdziałów w nakładkę/.
4. Opracowanie niezbędnych dokumentów planowania.

PLANOW. MANEWRU

Kolejność, treść i metoda

1. Określenie celu manewru.
2. Określenie rodzaju manewru, drogi marszu i jej długości.
3. Ustalenie kolejności manewru, poszczególnych pododdziałów.
4. Obliczenie czasu potrzebnego na wykonanie manewru /opuszczenie stanowisk ogniowych, przemarsz, zajęcie stanowisk ogniowych i osiągnięcie na nich gotowości/.
5. Ustalenie sygnałów manewru.
6. Opracowanie niezbędnych dokumentów planowania.

PLANOWANIE DZIAŁAŃ ODWODU PRZECIWPANCERNEGO /szef artylerii pułku wspólnie z dow. OPpanc

1. Organizacja systemu ognia w rejonie rozmieszczenia i na rubieżach ogniowych.
2. Planowanie wyjścia odwodu na rubieżach ogniowych.
 - wyznaczenie dróg marszu /głównych i zapasowych/;
 - określenie czasu manewru /zwinięcie, marsz, rozwinięcie/ zarówno w dzień, jak i w nocy oraz jeśli to możliwe - sprawdzenie praktycznymi przejazdami.
3. Ustalenie sygnałów dowodzenia.
4. Opracowanie niezbędnych dokumentów planowania.

REKONESANS DOWÓDCY PGA Z DOWÓDCAMI PODODDZIAŁÓW ARTYLERII - udokładnienie w terenie

1. Najbardziej prawdopodobny kierunek natarcia głównych sił nieprzyjaciela, drogi podejścia, rubieże rozwinięcia /podstawy wyjściowe/ do natarcia.
2. Przebieg pozycji przedniej, przedniego skraju, kolejnych pozycji, rozmieszczenie kompanijnych punktów oporu i rejonów obrony batalionów /rejonu rozmieszczenia odwodu/.
3. Zadania artylerii pułku w zwalczaniu nieprzyjaciela na podejściach do obrony, na rubieżach rozwinięcia /podstawach wyjściowych/ do natarcia, przed przednim skrajem i w głębi własnej obrony oraz we wsparciu pododdziałów broniących pozycji przedniej.
4. Miejsca stanowisk dowódczo-obsługowych i punktów obserwacyjnych, rejonów stanowisk ogniowych artylerii, rodzaj i kolejność prac przy ich inżynierskiej rozbudowie

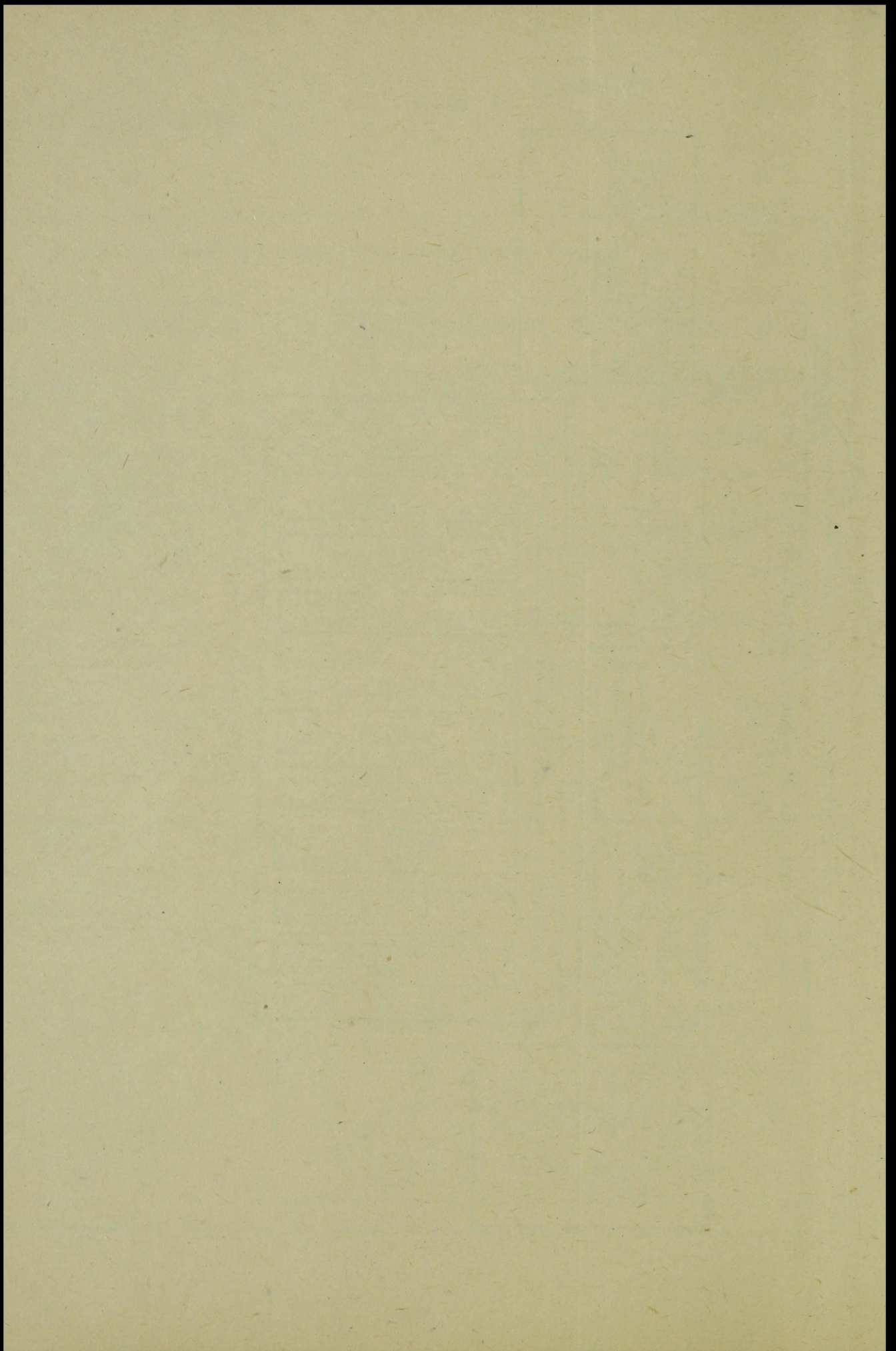
ORGANIZACJA DZIAŁAŃ BOJOWYCH ARTYLERII W OBRONIE PUŁKU

/schemat treściowy/
część II

POSTAWIENIE ZADAŃ PODODDZIAŁOM ARTYLERII

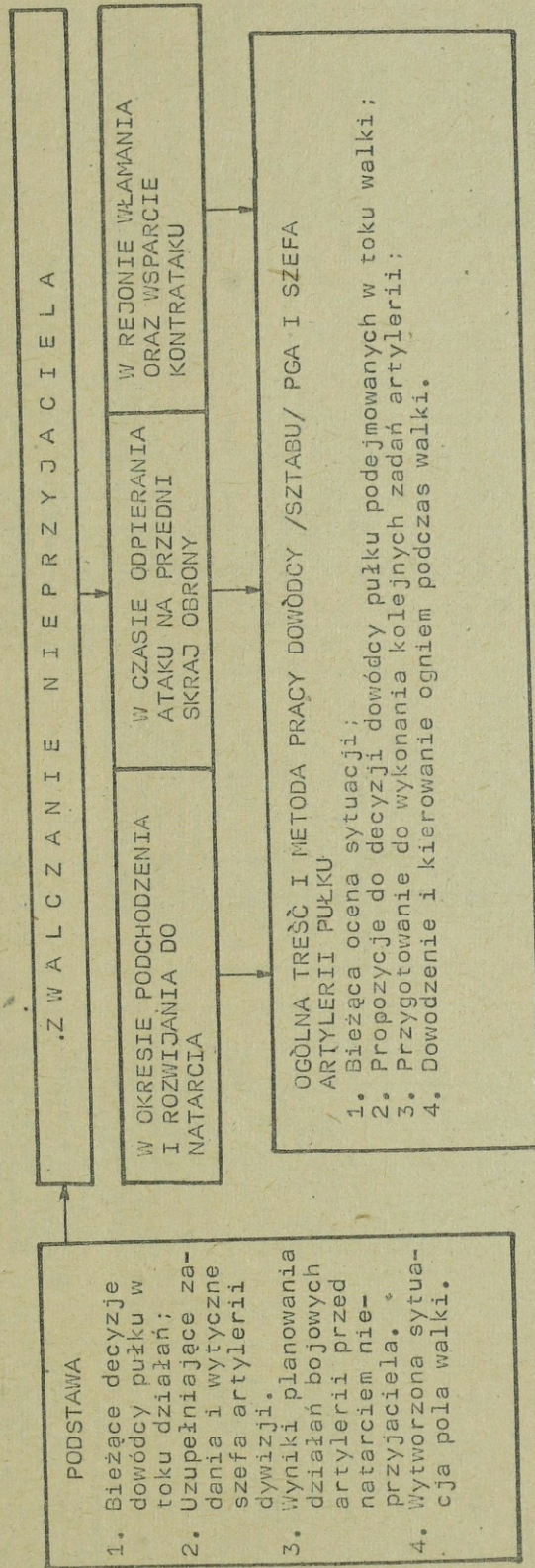
UDOKŁADNIENIE WSPÓLDZIAŁANIA - SPRAWDZENIE GOTOWOŚCI - UDZIELENIE POMOCY

<p>PODODDZIAŁOM PGA /dowódca PGA/</p>	<p>DOWÓDCY OPpanc /dowódca pułku lub szef artylerii/</p>	<p>DOWÓDCOM PRZYDZIELONYCH PODODDZIAŁOM ARTYLERII PPANC I ARTYLERII ORGANICZNEJ PODPORZĄDKOWANYM DOWÓDCOM BATALIONÓW /szef art./.</p>	<p>PODODDZIAŁY ARTYLERII /dowódca i sztab PGA, szef artylerii/</p>	<p>ODWÓD PRZECIWPANCERNY /szef artylerii/</p>	<p>OBRONA PRZECIWPANCERNA W BATALIONACH /szef artylerii/</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wiadomości o nieprzyjacieli. 2. Zadania wspieranego pułku. 3. Skład i zadanie PGA, wyznaczenie pododdziałów do wsparcia batalionów i pododdziału podręcznego. 4. Zadania /odcinki zeszkowań ognia i ogni zaporowych, ich numeracja, współrzędna i wymiary/ w zwalczaniu nieprzyjaciela na podejściach do obrony, na rubieżach rozwinięcia, na podstawach wyjściowych do natarcia, przed przednim skrajem i w głębi obrony; zadania dotyczące wsparcia ubezpieczeń bojowych, osłony luk i skrzydeł oraz przygotowania i wsparcia kontrataku drugiego rzutu pułku; zadania w zwalczaniu baterii dział i plutonów moździerzy nieprzyjaciela. 5. Rejony stanowisk ogniowych /główne, tymczasowe, zapasowe/ i miejsca stanowisk dowódczo-obszernych. Kierunek zasadniczy strzelania. 6. Czas gotowości. 7. Zużycie amunicji. 8. Sygnały dowodzenia. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kierunki zagrożenia pancernego. 2. Skład odwodu i jego zadania. 3. Rejony rozmieszczenia /główny i zapasowy/. 4. Rubieże ogniowe i drogi wyjścia na nie. 5. Zadania i sposób prowadzenia rozpoznania. 6. Terminy inżynierskiej rozbudowy stanowisk ogniowych w rejonie rozmieszczenia i na rubieżach ogniowych. 7. Sygnały dowodzenia i sposób wywołania odwodu na rubieże ogniowe. <p>Uwaga: jeśli zadania stawia dowódca pułku - szef artylerii udokładnia je w terenie.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Batalion, do którego pododdział jest przydzielony oraz zadania pododdziału. 2. Termin i miejsce odbioru zadań od dowódcy batalionu. 3. Zużycie amunicji i sposób uzupełnienia jej w toku walki. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Znajomość przez dowódców pododdziałów artylerii zadań odpowiednich pododdziałów piechoty i czołgów, struktury obrony, miejsca stanowisk dowódczo-obszernych wspieranego pododdziału /lub tego, do którego zostali przydzieleni/. 2. Znajomość zadań artylerii w zwalczaniu czołgów nieprzyjaciela przed przednim skrajem i w głębi obrony. 3. Powiązanie ognia artylerii z ogniem dział /wyrzutni/ wydzielonych do strzelania na wprost. 4. Kierunki kontrataków i rubieże rozwinięcia drugiego rzutu /odwodu/. 5. Sposoby wskazywania celów, kodowanie terenu i dozory. 6. Sygnały wywołania, przeniesienia i przerwania ognia artylerii. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Znajomość zadań odwodu i pododdziałów, ugrupowania bojowe odwodu. 2. System ognia w rejonie rozmieszczenia i na rubieżach ogniowych. 3. Sposób współdziałania z innymi pododdziałami. 4. Znajomość sygnałów dowodzenia i czasów wyjścia i rozwinięcia odwodu na rubieżach ogniowych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podział środków przeciwpancernych między kompanie i ich rozmieszczenie w kompanijnych punktach oporu. 2. Sposób organizacji systemu ognia przeciwpancernego oraz osłony nim zapór inżynierskich, naturalnych przeszkód i luk. 3. Udokładnienie współdziałania środków przeciwpancernych batalionów z odwodem przeciwpancernym pułku i z artylerią do ognia pośredniego.

Schemat 5a

DOWODZENIE I KIEROWANIE OGNIEM ARTYLERII W WALCE OBRONNEJ PUŁKU
/schemat ideowy/

DOWODZENIE I KIEROWANIE OGNIEM ARTYLERII W WALCE OBRONNEJ PUŁKU
W WERSJI PRZYGOTOWANIA I WSPARCIA KONTRAKTU DRUGIEGO RZUTU PUŁKU
/schemat treściowy/

PODSTAWA

- Decyzja dowódcy pułku o wykonaniu kontraktu - zadania artylerii i odvodu przeciwpancernego.
- Uzupełniające zadania i wytyczne szefa artylerii dywizji - w tym uderzenie drt, ogień DGA, użycie odvodu przeciwnocnego dywizji.
- Wyniki planowanego ogniowego przygotowania i wsparcia kontraktu, użycia odvodu przeciwpancernego pułku i manewru /przed natarciem nieprzyjaciela/.
- Wytworzona sytuacja pola walki - wg informacji sztabu pułku, bieżących danych z rozpoznania artyleryjskiego, aktualnego położenia i możliwości pododdziałów artylerii i odvodu przeciwpancernego pułku.

A. BIEŻĄCA OCENA SYTUACJI

- Ocena sił nieprzyjaciela przed rubieżą rozwinęcia drugiego rzutu do kontraktu i na kierunku kontrakturu - zakres zadań artylerii przy uwzględnieniu zadań realizowanych przez ogniowe środki dywizji:
 - obezwładnienie nieprzyjaciela w rejonie wiamania i wbrożenia dopływu świeżych sił;
 - zwalczanie baterii artylerii i plutonów moździerzy w celu zdobycia lokalnej przewagi ogniowej na czas kontraktu;
 - obezwładnienie ogniowych przed rubieżą rozwinęcia do kontraktu /nawała ogniowa/ oraz zniszczenie środków przeciwpancernych ogniem na wprost;
 - obezwładnienie sił żywych i środków ogniowych w czasie kontrakturu.
- Sposób działania pododdziałów piechoty i czołgów zabezpieczających i wykonujących kontrakt.
- Zadania rozpoznania artyleryjskiego.
- Potrzeby ilościowe artylerii i sposób ich zaspokojenia, niezbędny manewr, możliwy termin gotowości.
- Sposób bezpośredniego wsparcia kontrakturu, wyznaczenie pododdziałów artylerii.

B. PROPOZYCJE DO DECYZJI DOWÓDCY PUŁKU
Dowódca PGA:

- Zadania wykonywane przez środki ogniowe
- Skład artylerii wydziałony do ogniowego przygotowania kontrakturu, zadania, czas nawały ogniowej.
- Wyznaczenie pododdziałów do bezpośredniego wsparcia drugiego rzutu.
- Niezbędny manewr.
- Czas gotowości

Szef artylerii pułku:

- Zadania wykonywane przez odwód przeciwnocny dywizji.
- Użycie środków do ognia na wprost z pododdziałów piechoty i czołgów pierwszego rzutu na rzecz kontrakturu.
- Zadania odvodu przeciwnocnego pułku.

C. PRZYGOTOWANIE DO WYKONANIA ZADAŃ PRZEZ ARTYLERIĘ I ODWÓD PRZECIWPANCERNY
Dowódca i sztab PGA:

- Bieżące kierowanie ogniem.
- Udokładnienie zadań pododdziałów /podział, kolejność wykonania, zużycie amunicji/.
- Zbieranie danych z rozpoznania.
- Postawienie zadań pododdziałom wyznaczonym do ogniowego przygotowania kontrakturu i zwalczanie artylerii /moździerzy, nawała ogniowa do sił żywych i środków ogniowych in./.
- Postawienie zadań pododdziałowi wyznaczonemu do bezpośredniego wsparcia kontrakturu /czas i miejsce spotkania z dowódcą pododdziału wykonującego kontrakt, zadania i limit zużycia amunicji/.
- Kierowanie osiągnięciem gotowości.

Szef artylerii pułku:

- Sprecyzowanie zadań odvodu przeciwnocnego i pododdziałów wyznaczonych do ognia na wprost z wojsk pierwszego rzutu.
- Postawienie zadań dowódcy odvodu przeciwnocnego /rubież ogniowa, droga marszu, zadanie, czas gotowości/.
- Organizacja systemu ognia na wprost na kierunku kontrakturu

D. DOWODZENIE I KIEROWANIE OGNIEM W CZASIE KONTRAKTU
Dowódca i sztab PGA:

- Kierowanie ogniem w czasie ogniowego przygotowania kontrakturu.
- Kierowanie ogniem w celu zesrodkowania ognia do obiektów nieprzyjaciela utrudniających i powstrzymujących ruch pododdziałów kontratakujących.
- Po pomyślnym wykonaniu kontrakturu organizacja działań i kierowanie ogniem w celu wsparcia umocnienia się pododdziałów piechoty i czołgów na osiągniętej rubieży i przygotowanie do odparcia kolejnych ataków nieprzyjaciela.

Szef artylerii pułku:

Po pomyślnym wykonaniu kontrakturu - organizacja systemu ognia przeciwnocnego na osiągniętej w wyniku kontrakturu rubieży.

P R Z Y K Ł A D I

OPRACOWANIE KONCEPCJI UŻYCIA ARTYLERII W OBRONIE PUŁKU

1. WPROWADZENIE DO PRZYKŁADU

Propozycje metodyczne

Zaleca się zapoznać - przed przystąpieniem do studiowania przykładu - z treścią podręcznika: UŻYCIE WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII W WALCE I OPERACJI, szczególnie s. 52-54; 79-82; 86-90 i cały rozdział IV, oraz z rozdziałami: "Ogólne zasady użycia artylerii w obronie pułku" i "Metodyka obliczania ilościowych potrzeb środków przeciwpancernych w obronie", niniejszych materiałów.

Podczas analizy przykładu należy wykorzystywać schematy 3a - 3d: "Opracowanie koncepcji użycia artylerii w obronie pułku", oraz rozłożyć i mieć stale przed sobą następujące mapy: załącznik 1 "Wiadomości o nieprzyjacielu i położenie wojsk własnych o 14.00 21.5" i załącznik 2 - "Elementy zamiaru dowódcy 10pz". Zadania ogniowe wykonywane przez lotnictwo, 4drt i DGA-4 przedstawione są w załączniku 7 "Mapa kierowania ogniem PGA-10 w obronie".

x
x x

10pz z 4DZ, po zabezpieczeniu wejścia do walki 4pcz, ma przejść do obrony zajmowanego rejonu, organizując przydzielonym 1/11pz pozycję przednią. Do zmięrczu organizację obrony 10pz osłaniać będzie 4pcz.

Działania bojowe prowadzone są w warunkach niestosowania broni masowego rażenia.

4pa stanowi dotychczas PGA-10 i wspiera natarcie pierwszorzutowych batalionów. Dowódca 4pa z grupą dowodzenia przebywa na SD dowódcy 10pz.

Szef artylerii pułku oraz dowódca PGA-10 byli obecni podczas otrzymywania zadania przez dowódcę 10pz oraz otrzymali zarządzenie bojowe szefa artylerii 4DZ.

Dowódca 10pz zapoznał oficerów sztabu i dowódcę PGA-10 z zamiarem walki oraz wydał wytyczne do przygotowania danych do decyzji.

Szef artylerii pułku i dowódca pułkowej grupy artylerii przystępują do pracy.

2. PODSTAWA OPRACOWANIA KONCEPCJI UŻYCIA ARTYLERII

2.1. Sytuacja artyleryjska o 14.00 21.5

POŁOŻENIE ARTYLERII ORGANICZNEJ 10pz

a/ Dywizjon haubic 10pz przydzielony do 1/10pz znajduje się na stanowiskach ogniowych. Dywizjon posiada jedenaście 122 mm haubic samobieżnych. Pozostałość limitu do końca 21.5 - 0,4 jo amunicji.

Dowódca dywizjonu kieruje ogniem ze SDO przy PO dowódcy 1/10pz.

b/ Baterie moździerzy:

- 1bp - 5 moździerzy i 0,3 jo amunicji;

- 2bp i 3bp - po 6 moździerzy i 0,4 jo amunicji.

c/ Bateria przeciwpancerna - OPpanc pułku - zatrzymana w toku przemieszczania. W baterii sześć wyrzutni 9P133 i ruchomy zapas przeciwpancernych pocisków kierowanych.

POŁOŻENIE PGA/4pa/

a/ 1/4pa brał udział w przygotowaniu wejścia do walki 4pcz. Znajduje się na stanowiskach ogniowych. W dywizjonie 18 haubic 122 mm.

b/ 2/4pa wspiera walkę 2bp dwoma bateriami na stanowiskach ogniowych, 4ba w marszu. Dywizjon posiada osiemnaście dział, z limitu do końca dnia 21.5 pozostało 0,4 jo amunicji artyleryjskiej. Dowódca dywizjonu kieruje ogniem z SDO - przy PO dowódcy 2bp.

c/ 3/4pa - podręczny dowódcy PGA-10 odtwarza zdolność bojową i uzupełnia zapasy materiałowe. Dywizjon posiada 17 dział, z limitu do końca dnia pozostało 0,5 jo amunicji.

d/ Dowódca 4pa z grupą operacyjną na SD 10pz.

e/ Sztab 4pa - 1,5 km pñn.zach. skrzyżowanie dróg /4440/.

f/ Tyły 4pa z tyłami 10pz w rejonie pñn.wsch. GÓRA.

2.2. Zarządzenie bojowe szefa artylerii 4DZ

DOWÓDCA 4pa

SZEF ARTYLERII 10pz

ZARZĄDZENIE BOJOWE NR 02. Sztab 4DZ, las /4250/.

21.5 14.00. Mapa 50 000, wydanie 1974 r.

1/ 4pa /bez 1da/ wyznacza się jako PGA-10. Do składu PGA włączyć dh 10pz.

Rejon stanowisk ogniowych PGA-10: pñd. skraj lasu /4538/, /wył/ wzg. 145,0 /4138/, 1,0 km zach. skrzyżowanie dróg /4440/. Tymczasowe stanowiska ogniowe dh 10pz w rejonie: 1,5 km pñn. wsch. LATÓW /4133/.

Zapaszowe stanowiska ogniowe PGA-10: /wył/ BUDY, /wył/ GORA, /wył/ GORA
OBŁA.

Dla PGA-10 wydziela się 6 śmigłowcowylotów.

1/4pa z pełnymi zapasami ruchomymi skierować do składu PGA-11

2a/ 4drt uderzeniem grupowym rakiet z ładunkiem kasetowym wspólnie z
DGA-4 zwalczą stanowisko dowodzenia 30BPanc nieprzyjaciela w rejonie las
/4419/ oraz WSD 10DPanc w rejonie: 3 km pñ. wsch. KLONÓW /4420/;

b/ Lotnictwo zwalczą podchodzące odwody nieprzyjaciela w czasie wycho-
dzenia z rejonu wyjściowego;

c/ DGA-4 /52FBAA i 4dar/ na kierunku obrony 10pz wykonuje następujące
zadania:

- wspiera pododdziały pułku podczas przechodzenia do obrony - ogniem
jednego dywizjonu;
- zwalczą artylerię nieprzyjaciela;
- zwalczą podchodzące kolumny nieprzyjaciela na drodze ŻARNÓW /4116/,
PYRY /4625/ - ześrodkowania ognia 201, 202, 203, 204 - oraz wspólnie
z PGA-10 na drogach: LIPA /4321/, ŁATY /4428/ - ześrodkowania ognia
205, 206 - i GÓRKI /4119/, KUTY /4228/ - ześrodkowania ognia 207, 208;
- obezwładnia nieprzyjaciela na rubieży ataku na pozycję przednią -
ześrodkowania ognia 209, 210, 211 oraz SOZ-A;
- zwalczą nieprzyjaciela w czasie walki o utrzymanie przedniego skraju,
przygotowując na kierunku PYRY, DĘBY /4533/ PROZ "ZBIK"^{x/}, OZmas
"Londyn-1" i "Bonn-1" - ześrodkowanie ognia 212 i GSOZ - C^{x/};
- w czasie walki w głębi obrony jest w gotowości do zwalczania nieprzyja-
ciela w rejonie włamania - OZmas - "Madryt", ześrodkowanie ognia 213,
SOZ - W, oraz do zwalczania podchodzącego odwodu nieprzyjaciela na kie-
runku: PYRY, DĘBY - ześrodkowanie ognia 214;
- wspiera kontratak drugiego rzutu 10pz ogniem jednego dywizjonu ze zuży-
ciem 0,4 jo;
- zabezpiecza styk między 10 i 12pz.

Działania 10pz w czasie organizacji obrony i wykonywania kontrataku
drugiego rzutu pułku wspiera 4/52FBAA, wykonując zadania według decyzji
dowódcy 10pz. Tymczasowe stanowiska ogniowe w rejonie: 2 km pñ. DĘBY,
główne w rejonie pñ. wsch. las /4637/.

d/ Artyleria 11pz jest w gotowości do wykonania ześrodkowania ognia.
251 i SOZ-F.

3/ OPpnc dywizji - 4dappanc w gotowości do zwalczania czołgów i trans-
porterów opancerzonych nieprzyjaciela, w tym w rejonie obrony 10pz.

^{x/} PROZ - podwójny ruchomy ogień zaporowy
GSOZ - głęboki stały ogień zaporowy

z rubieży ogniowych:

- nr 3: 1,0 km pld. las /4641/, 1,5 km pld. zach. GÓRA /4342/;
- nr 4: 1 km pld. wsch. CIERNO /3839/, 1,5 km pld. zach. CIERNO.

4/ Artyleria 10pz:

- zwalczać wspólnie z DGA-4 podchodzące kolumny nieprzyjaciela na drogach: LIPA, ŁATY - ześrodkowania ognia 205 i 206 oraz GÓRKI, KUTY - ześrodkowania ognia 207 i 208 - wydzielając jeden dywizjon, z TSO;
 - wesprzeć walkę na pozycji przedniej;
 - wziąć udział trzema dywizjonami w PROZ "ŻBIK" oraz zaplanować ROZ na kierunku KUTY, ŁATÓW;
 - wziąć udział w OZmas "LONDYN" i "BONN", przygotowując ogień trzech dywizjonów do odcinków "Londyn-2" i "Bonn-2" oraz w GSOZ-C;
 - w czasie walki w głębi obrony wziąć udział w OZmas - "Madryt" - odcinki 4 i 5, SOZ-3;
 - być w gotowości do wsparcia kontrataku drugiego rzutu pułku ogniem co najmniej dwóch dywizjonów;
 - zabezpieczyć styk z 11pz ogniem jednego dywizjonu.
- Gotowość do otwarcia ognia: 22.00 21.5.

5/ Zużycie amunicji na 22.5:

- 120 mm moździerzy - 1,3 jo;
- 122 mm H i HS - po 1,8 jo;
- 152 mm H - 1,8 jo;
- PPK - 1,5 jo.

Amunicja zostanie dostarczona do wszystkich pododdziałów do 22.00 21.5 - transportem armijnym w wysokości 1,0 jo. Następny dowóz do tyłów 10pz i 4pa do 12.00 22.5.

Na koniec dnia walki posiadać w dywizjonach po 0,8 jo.

SZEF ARTYLERII 4DZ

.....

Załącznik - "Wyciąg ze szkicu ogni DGA-4 i wykaz współrzędnych"
/w materiałach nie zamieszcza się/

2.3. Wytyczne dowódcy 10pz dla szefa artylerii i dowódcy PGA-10

/SD 10pz - 14.25 - 14.35/

Pułk przechodzi do obrony zajmowanego rejonu.

Zadania bojowe pułku - znane.

Z otrzymanego zadania wnioskuje:

- 10pz przechodzi do obrony z natarcia przy czym do zmięzchu pod osłoną 4pcz - a więc bez styczności z nieprzyjacielem, co umożliwi zorganizowanie obrony 1/11pz na pozycji przedniej - następnie pod osłoną pozycji przedniej:

- pułk będzie działać w pierwszym rzucie 4DZ w rejonie jej głównego wysiłku obrony i w środku ugrupowania dywizji;

- pułk ma możliwość przejścia do obrony dwoma batalionami w pierwszym rzucie, w drugim zaś pozostawić bp i bcz;

- główny wysiłek obrony skupić w rejonie: /wył/ RĘBY, /wył/ LATÓW, wzg. bezimienne /4539/.

W czasie oceny sytuacji przedstawić:

a/ szef artylerii pułku: potrzeby w zwalczaniu czołgów i transporterów opancerzonych nieprzyjaciela ze szczególnym wyeksponowaniem możliwości załamania jego ataku przed przednim skrajem i w głębi obrony pułku, a także sposób użycia baterii przeciwpancernej pułku;

b/ dowódca PGA-10: sposób użycia artylerii do ognia pośredniego, a w tym: zadania wykonywane w pasie 10pz przez środki ogniowe dywizji; zadania nakazane do wykonania przez szefa artylerii dywizji oraz inne zadania wynikające z oceny sytuacji i sposób ich wykonania przez PGA i pozostałe pododdziały artylerii do ognia pośredniego.

Meldunki propozycji przedstawić:

- dowódca PGA od 15.10 do 15.25;

- szef artylerii od 15.25 do 15.35.

3. PRACA SZEFA ARTYLERII 10pz

3.1. Wstępne zarządzenie bojowe szefa artylerii w związku z przejściem do obrony

10pz pod osłoną 4pcz przechodzi do obrony rejonu: /wył/ RĘBY, /wył/ wzg. 142,0, G. Obłą organizując pozycję przednią na rubieży: ŁATY, KUTY, zach. wzg. /4030/.

W związku z tym:

- dh 10pz wejdzie w skład PGA-10. Do czasu otrzymania zadań od dowódcy 4pa wspierać walką 1/10pz w celu likwidacji nieprzyjaciela w rejonie LATÓW;

- bppanc - nadal jako odwód przeciwpancerny pułku, zadania postawię w czasie rekonesansu, który przewiduję od 18.00.

3.2. Elementy oceny sytuacji szefa artylerii 10pz

A. Ocena nieprzyjaciela i terenu po jego stronie pod kątem organizacji systemu ognia przeciwpancernego

1/ Ocena nieprzyjaciela i terenu po jego stronie, uzgodniona ze starszym oficerem rozpoznania pułku:

Przed frontem pułku bronią się rozbite pododdziały 15BPanc, które poniosły ok. 50% strat. Użycie ich do działań zaczepnych jest mało prawdopodobne. Natomiast 34BPanc jest w stanie przez noc odtworzyć zdolność bojową i część jej sił może być użyta na kierunku pułku, jednak nie wcześniej, niż w godzinach rannych 22.5.

2KA/NZ/ przegrupowuje się w celu wykonania przeciwuderzenia w kierunku ŻARNÓW, SIENNO, tj. w pasie obrony dywizji. Z usytuowania sił wynika, że nieprzyjaciel mógłby wykonać uderzenie siłami jednego związku taktycznego jeszcze w dniu dzisiejszym od około 18.00, lecz bardziej prawdopodobne jest uderzenie całością sił w godzinach rannych 22.5.

Z szerokości i położenia rejonu obrony wynika, że na pułk może wykonać uderzenie do 1,5 brygady pancernej nieprzyjaciela.

Ze względu na teren użycie czołgów najprawdopodobniej może nastąpić na prawym skrzydle i w środku rejonu obrony pułku, a piechoty na lewym skrzydle pułku.

Główne uderzenie nieprzyjaciel może wykonać w kierunku: KLONÓW, DĘBY, SIENNO, siłami BPanc z 10DPanc mającej w pierwszym rzucie trzy bataliony /bcz, bz, mbcz/ i jeden batalion /bcz/ w drugim rzucie. Natomiast na kierunku pomocniczym: GÓRY, CIERNO, nieprzyjaciel może użyć ok. jednego batalionu /bz/ wzmocnionego kcz z 34BPanc.

Stopień ukończenia nieprzyjaciela w sprzęcie bojowym ocenia się na:

- 90% - w 10DPanc;
- 80% - w 34BPanc.

2/ Ilościowa ocena składu zgrupowania nieprzyjaciela i zakresu zadań środków przeciwpancernych.

Nieprzyjaciel może użyć po uwzględnieniu stanu ukończenia:

a/ na kierunku głównego uderzenia /BPanc z 10DPanc/:

- w pierwszym rzucie:

$$\begin{aligned} \text{bcz} & - 41\text{cz} \cdot 0,9 & = 37 \text{ cz} \\ \text{mbcz} & - /28\text{cz} + 11\text{trop} \cdot 0,66^{\text{x/}} \cdot 0,9 & = 32 \text{ cz.p.} \\ \text{bz} & - 35\text{trop} \cdot 0,66 \cdot 0,9 & = 21 \text{ cz.p.} \end{aligned}$$

$$\text{Razem} \quad = 90 \text{ cz.p.}$$

x/ Dla wyrażenia wszystkich celów w jednolitych jednostkach o odporności czołgów przelicza się liczbę transporterów opancerzonych i transporterów bojowych przy założeniu równości trzech transporterów i dwóch czołgów - współczynnik przeliczeniowy 2/3 czyli 0,66, uzyskując tzw. czołgi przeliczeniowe /cz.p./

- w drugim rzucie:

$$\text{bcz} - 41\text{cz} \cdot 0,9 = 37 \text{ cz}$$

$$\text{łącznie} \quad 127 \text{ cz.p.}$$

b/ na kierunku pomocniczym /z 34BPanc/:

$$\text{bz} - 35\text{trop} \cdot 0,66 \cdot 0,8 = 19 \text{ cz.p.}$$

$$\text{kcz} - 13\text{cz} \cdot 0,8 = 11 \text{ cz}$$

$$\text{łącznie} \quad 30 \text{ cz.p.}$$

c/ w całym rejonie obrony pułku: 157 cz.p.

Prognozując straty pierwszego rzutu nieprzyjaciela zadane przez nasze lotnictwo, artylerię, zapory inżynieryjne i pododdziały broniące pozycji przedniej rzędu 25%, można przyjąć zakres zadań środków przeciwpancernych:

a/ na kierunku głównego uderzenia:

$$\text{- w pierwszym rzucie: } 90 \cdot 0,75 = 68 \text{ cz.p.}$$

$$\text{- w drugim rzucie:} \quad = 37 \text{ cz}$$

$$\text{Razem} \quad = 105 \text{ cz.p.}$$

b/ na kierunku pomocniczym:

$$30 \cdot 0,75 = 23 \text{ cz.p.}$$

c/ łącznie w rejonie obrony pułku: 128 cz.p.

B. Ocena potrzeb i możliwości własnych

1/ Potrzebna liczba środków przeciwpancernych dla załamania ataku nieprzyjaciela z prawdopodobieństwem wykonania zadania 90% /stosunek środków przeciwpancernych do czołgów 1:2/:

a/ na kierunku głównego uderzenia nieprzyjaciela

$$\text{- do walki z jego pierwszym rzutem} \quad 68 : 2 = 34;$$

$$\text{- do walki z jego drugim rzutem} \quad 37 : 2 = 19;$$

$$\text{Razem} \quad 53$$

b/ na kierunku pomocniczym $23 : 2 = 12$

c/ łącznie w rejonie obrony pułku 65

2/ Posiadana liczba środków przeciwpancernych

Z zadania 10pz i zamiaru dowódcy pułku wynika, że należy załamać atak nieprzyjaciela w oparciu o pierwszą pozycję obrony siłami dwóch batalionów piechoty z pozostawieniem sił w drugim rzucie do wykonania kontrataku dla odtworzenia przedniego skraju. Załamanie ataku nieprzyjaciela musi być spełnione nawet w warunkach wprowadzenia przez niego drugiego rzutu.

Prognozując straty własnych środków przeciwpancernych poniesione w wyniku ogniowego przygotowania nieprzyjaciela na pierwszą pozycję do walki ze środkami pancernymi, można założyć, że wyniesie to:

a/ w rejonie głównego wysiłku /BWP 3bp, BWP 2kp i OPpanc pułku/:

$$/25 + 7/ \cdot 0,7 + 6 = 28;$$

b/ w rejonie pomocniczym /BWP 1 i 3kp/: $16 \cdot 0,7 = 11$

c/ razem w rejonie obrony pułku na głębokość pierwszej pozycji 39 środków przeciwpancernych.

3/ Z porównania zakresu zadań i liczby wstępnie angażowanych środków przeciwpancernych wynikają braki środków przeciwpancernych.

a/ w rejonie głównego wysiłku: $53 - 28 = 25$;

b/ w rejonie pomocniczym $12 - 11 = 1$;

c/ razem w rejonie obrony pułku 26.

4/ Możliwości własne

a/ Sytuacja w rejonie pomocniczym praktycznie nie wymaga dalszego rozpatrywania, gdyż z prawdopodobieństwem bliskim 90% użyte tam siły i środki mogą załamać atak nieprzyjaciela przez zadanie strat w wysokości około 50% przy stratach własnych rzędu 25% /stosunek środków przeciwpancernych do czołgów nieprzyjaciela bliski 1:2/.

b/ W rejonie głównego wysiłku, licząc się z gorszym wariantem - wprowadzenia przez nieprzyjaciela do walki drugiego rzutu - stosunek środków przeciwpancernych /28/ do czołgów nieprzyjaciela /105/ wynosi 1:3,75. Oznacza to, że prawdopodobieństwo załamania ataku nieprzyjaciela wynosi 30%, a oczekiwana wysokość strat w czołgach nieprzyjaciela - 27% przy stratach własnych środków przeciwpancernych rzędu 78%.

5/ Wnioski do meldunku dla dowódcy pułku

a/ W rejonie głównego wysiłku obrony pułku na pierwszej pozycji bez wzmocnienia brakuje około 25 środków przeciwpancernych. Oznacza to, że nieprzyjaciel ma znaczne /70%/ możliwości przełamania tej pozycji i atak jego może zostać załamany dopiero w oparciu o drugą pozycję obrony siłami drugiego rzutu pułku. Odtworzenie wyjściowego położenia może nastąpić w wyniku kontrataku drugiego rzutu dywizji. Sytuacja w rejonie pomocniczym nie budzi obaw.

b/ Wzmocnienie pierwszego rzutu pododdziałami czołgów na kierunku głównego uderzenia nieprzyjaciela zmienia stosunek sił następująco:

-- przy wzmocnieniu jedną kompanią: $/28 + 11/ : 105 = 1:2,7$,

co daje prawdopodobieństwo załamania ataku nieprzyjaciela 60%, przy stratach zadanych nieprzyjacielowi rzędu 38% i poniesionych własnych rzędu 52%;

- przy wzmocnieniu dwiema kompaniami czołgów: $/28 + 22/ : 105 = 1:2$, co daje prawdopodobieństwo załamania ataku nieprzyjaciela 90% przy zadanych stratach rzędu 50% i poniesionych rzędu 25%.

Takie rozwiązanie stwarza możliwość rozstrzygnięcia walki siłami pułku przy wykonaniu kontrataku batalionem piechoty wzmocnionym pozostałymi czołgami batalionu czołgów.

C. Sformułowanie koncepcji użycia odwodu przeciwpancernego pułku

Uwzględniając przewidywane działanie nieprzyjaciela oraz ugrupowanie i możliwości własnych sił i środków przeciwpancernych, należy przewidzieć rubieże ogniowe odwodu przeciwpancernego:

- nr 1 - 500 m pld. las /4537/ - w celu wzmocnienia systemu ognia przeciwpancernego bp w rejonie głównego wysiłku obrony 10pz;

- nr 2 - 1 km pln.zach. WALKI /4137/ - w celu zapewnienia utrzymania rubieży wykonania kontrataku przez drugi rzut pułku;

- nr 3 - 1 km pln. zach. skrzyż. dróg /4440/ - w wypadku przełamania przez nieprzyjaciela obrony pierwszej pozycji w celu ostatecznego załamania /na drugiej pozycji/ natarcia nieprzyjaciela i stworzenia warunków wykonania kontrataku przez drugi rzut dywizji;

- nr 4 - zach. skraj lasu, 2 km zach. CIERNO /3839/ - dla osłony lewego skrzydła pułku.

W związku z tym rejon rozmieszczenia najdogodniej jest wyznaczyć w rejonie: skrzyż. dróg /4440/, a więc na kierunku głównego uderzenia nieprzyjaciela. Ponadto takie usytuowanie rejonu rozmieszczenia zapewnia użycie OPpanc na każdym kierunku obrony pułku z rozwinięciem na rubieży ogniowej w krótkim czasie /nie przekraczającym 30 min. - od momentu podania sygnału/.

3.3. Meldunek propozycji szefa artylerii 10pz

1/ Dywizjon haubic 10pz, zgodnie z zarządzeniem szefa artylerii 4DZ, włączony zostanie w skład PGA-10. Jednocześnie wyznaczony został do zwalczania podchodzących sił nieprzyjaciela z tymczasowych stanowisk ogniowych w rejonie: 1,5 km pln.wsch. LATÓW do czasu wykonania zadań przed przednim skrajem pozycji przedniej, po czym przegrupowuje się na główne stanowiska ogniowe w rejonie: pln. wsch. wzg. 145,0 /4138/.

Baterie moździerzy wykonują zadania według decyzji dowódców batalionów, a w okresie walki o przedni skraj - dodatkowo według planu dowódcy PGA-10

2/ Zakres zadań środków przeciwpancernych ocenia się na około 130 czołgów przeliczeniowych, z czego 105 na kierunku głównego uderzenia nieprzyjaciela.

W rejonie głównego wysiłku obrony pułku na pierwszej pozycji bez wzmocnienia brakuje około 25 środków przeciwpancernych. Oznacza to, że nieprzyjaciel ma znaczne /70%/ możliwości przełamania tej pozycji i jego atak może zostać załamany dopiero w oparciu o drugą pozycję obrony siłami drugiego rzutu pułku, a odtworzenie wyjściowego położenia może nastąpić w wyniku kontrataku drugiego rzutu dywizji. Sytuacja w rejonie pomocniczym nie budzi obaw.

Wzmocnienie pierwszego rzutu pododdziałami czołgów na kierunku głównego uderzenia nieprzyjaciela zmienia stosunek sił następująco:

- przy wzmocnieniu jedną kompanią czołgów: 1:2,7, co daje prawdopodobieństwo załamania ataku nieprzyjaciela 0,6, przy zadanych nieprzyjacielowi stratach rzędu 38% i poniesionych własnych stratach rzędu 52%;
- przy wzmocnieniu dwiema kompaniami czołgów: 1:2, co zapewnia załamanie ataku nieprzyjaciela.

Wzmocnienie pierwszego rzutu na kierunku głównego uderzenia nieprzyjaciela stwarza możliwość rozstrzygnięcia walki siłami pułku, to jest załamania ataku nieprzyjaciela w rejonie głównego wysiłku obrony i wykonania kontrataku batalionem piechoty wzmocnionym pozostałymi czołgami batalionu czołgów.

3/ Bateria przeciwpancerna - odwód przeciwpancerny 10pz.

Rejon rozmieszczenia: płd. zach. skrzyżowanie dróg /4440/, zapasowy: las /4245/.

Zadanie: niszczyć czołgi i transportery opancerzone nieprzyjaciela, z rubieży ogniowych:

- nr 1 - 500 m płd. las /4537/ - w celu wzmocnienia systemu ognia przeciwpancernego bp w rejonie głównego wysiłku obrony pułku;
- nr 2 - 1 km płn.zach. WALKI /4137/ - w celu zapewnienia utrzymania rubieży wykonania kontrataku przez drugi rzut pułku;
- nr 3 - 1 km płn. zach. skrzyż. dróg /4440/ - w wypadku przełamania przez nieprzyjaciela obrony pierwszej pozycji w celu ostatecznego załamania /na drugiej pozycji/ natarcia nieprzyjaciela i stworzenia warunków wykonania kontrataku przez drugi rzut dywizji;
- nr 4 - zach. skraj lasu, 2 km zach. CIERNO /3839/ - dla osłony lewego skrzydła pułku.

Rubieże ogniowe i rejon rozmieszczenia odwodu przeciwpancernego udo-
kładnię w czasie rekonesansu z dowódcą baterii przeciwpancernej.

4/ Zużycie amunicji dla artylerii pułkowej i batalionowej na 22.5:

- 120 mm moździerzy - 1,3 jo;
- 122 mm HS - 1,8 jo;
- PPK - 1,5 jo.

Amunicja zostanie dostarczona do rejonu stanowisk ogniowych do 22.00
21.5 w wysokości pełnych zapasów ruchomych. Następny dowóz do tyłów pułku
- do 12.00 22.5.

Amunicję moździerzową proponuję podzielić następująco:

3bp - 1,6 jo, **1bp** - 1,3 jo, **2bp** - 1,0 jo.

5/ Moje miejsce - na punkcie obserwacyjnym dowódcy pułku.

6/ Gotowość do otwarcia ognia - 22.00 21.5. Gotowość systemu ognia przeciwpancernego na pozycji przedniej 19.00.

4. PRACA DOWÓDCY I SZTABU PGA-10

4.1. Wstępne zarządzenie bojowe dowódcy 4pa w związku z przejściem do obrony

10pz pod osłoną 4pcz przechodzi do obrony rejonu: /wył/ RĘBY, /wył/ wzg. 142,0, G. Obła, organizując pozycję przednią na rubieży: ŁATY, KUTY, zach. wzg. /4030/.

Na prawo przechodzi do obrony 12pz, na lewo 11pz.

4pa /bez 1da/ z dh 10pz stanowi PGA-10. 1/4pa przechodzi do składu PGA-11. Gotowość systemu ognia 22.00 21.5.

W związku z tym:

- 1/4pa: dowódca stawić się do 15.30 na SD 11pz w rejonie 1 km płd. CIERNO; dywizjon ześrodkować w rejonie zach. CIERNO; pobrać w tyłach 4pa uzupełnienie amunicji do 1,0 jo: po zajęciu nowego ugrupowania bojowego - meldować; na koniec 22.5 posiadać 0,8 jo. Dowóz amunicji nastąpi transportem armii w nocy z 21/22.5, a następnie z tyłów 4pa;

2/4pa - wspierać w dalszym ciągu walkę 2/10pz, rozpoznać i przygotować główne stanowiska ogniowe w rejonie: płd. skraj lasu /4638/ w gotowości do zajęcia po nastaniu zmroku;

- 3/4pa rozpoznać i przygotować stanowiska ogniowe w rejonie 1 km zach. skrzyżowanie dróg /4440/;

- bateria dowodzenia pułku rozpoznać SDO PGA-10 na wzg. /4435/.

Zadania postawię w czasie rekonesansu, który przewiduję od 18.00, wytyczne wyda szef sztabu 4pa.

4.2. Meldunek propozycji dowódcy PGA-10 dla dowódcy 10pz

/SD 10pz - 15.10 - 15.25/

1. 4pa /bez 1da/ i dh 10pz są wyznaczone jako PGA-10. Łącznie grupa artylerii posiada: 18 haubic 122 mm, 17 haubic 152 mm i 11 samobieżnych haubic 122 mm oraz około 0,4 jo. na walkę w okresie przechodzenia do obrony.

Aktualnie 2/4pa wspiera działania 2bp, a dh 10pz jest przydzielony do 1bp. Jako dywizjon podręczny utrzymuję 3/4pa.

1/4pa został skierowany do PGA-11.

2. Zgodnie z planem dowódcy 4DZ na korzyść pułku:

a/ 4drt - uderzeniem grupowym rakiet z ładunkiem kasetowym wspólnie z DGA-4 zwalczą stanowisko dowodzenia 3OBPanc nieprzyjaciela w rejonie:

las /4419/, oraz WSD 10DPanc w rejonie: 3 km płn. wsch. KLONÓW /4420/;

b/ lotnictwo zwalcza podchodzące odwody nieprzyjaciela w czasie ich wychodzenia z rejonu wyjściowego;

c/ DGA-4 /52FBAA i 4dar/ jest w gotowości do:

- wsparcia pododdziałów pułku podczas przechodzenia do obrony - ogniem jednego dywizjonu;

- zwalczania artylerii nieprzyjaciela;

- zwalczania podchodzących kolumn nieprzyjaciela samodzielnie na drodze: ŻARNÓW, PYRY, oraz wspólnie z PGA-10 na drogach: LIPA, ŁATY i GÓRKI, KUTY;

- obezwładnienia nieprzyjaciela na rubieży ataku na pozycję przednią w rejonie wsch. PYRY;

- zwalczanie wspólnie z artylerią 10pz nieprzyjaciela w czasie walki o utrzymanie przedniego skraju obrony pułku głównie w rejonie DĘBY oraz w rejonie LATÓW;

- zwalczania wspólnie z artylerią 10pz nieprzyjaciela w wypadku jego włamania się w rejon obrony prawoskrzydłowego batalionu;

- wsparcia kontrataku drugiego rzutu pułku - ogniem jednego dywizjonu ze zużyciem 0,4 jo, według planu pułku;

- zabezpieczenia styku z 12pz.

d/ artyleria 11pz w ramach współdziałania jest w gotowości do:

- zwalczania nieprzyjaciela podczas pokonywania rz. Białka na pld. LATÓW;

- wzbronienia ataku nieprzyjaciela na lewoskrzydłowy batalion 10pz.

3. Szef artylerii 4DZ nakazał artylerii pułku być w gotowości do:

- zwalczania - wspólnie z DGA-4 - podchodzących kolumn nieprzyjaciela na drogach: LIPA, ŁATY oraz GÓRKI, KUTY, jednym dywizjonem z tymczasowych stanowisk ogniowych;

- wsparcia walki na pozycji przedniej;

- wzięcia udziału trzema dywizjonami w PROZ - "ŻBIK" i GSOZ-"C" na kierunku PYRY, DĘBY oraz samodzielnego przygotowania ROZ i SOZ na kierunku: KUTY, LATÓW;

- wzięcia udziału w OZmas "LONDYN" i "BONN" - trzema dywizjonami w każdym;

- wzięcia udziału w OZmas "MADRYT" i SOZ-S w czasie walki w głębi obrony pułku;

- wsparcia kontrataku drugiego rzutu pułku ogniem co najmniej dwóch dywizjonów;

- zabezpieczenia styku z 11pz ogniem jednego dywizjonu.

4. Główne stanowiska ogniowe PGA: pld. skraj lasu /4538/, /wył/ wzg. 145,0 /4138/, 1,0 km zach. skrzyżowanie dróg /4440/, gdzie dywizjony

zamierzam rozmieścić następująco:

- 2/4pa - płd. skraj lasu /4638/;
- 3/4pa - 1 km zach. skrzyżowanie dróg /4440/;
- dh 10pz - wsch. wzg. 145,0 /4138/.

SD PGA: 2 km zach. skrzyżowanie dróg /4440/; SDO - przy PO dowódcy pułku w rejonie: wzg. /4435/; SDO i PO dywizjonów na rubieży: RĘBY, tryg. 173,5 /4335/.

Rejon tymczasowych stanowisk ogniowych dh 10pz: 1,5 km płn. wsch. LATÓW.

Zapasowe stanowiska ogniowe PGA w rejonie:

/wył/ BUDY /4644/, /wył/ GÓRA /4343/ /wył/ G. Obła /4546/, gdzie dywizjony zamierzam rozmieścić następująco:

- 2/4pa - 0,5 km wsch. BUDY;
- 3/4pa - płn. wsch. tryg. 135,0 /4444/
- dh 10pz - 1 km wsch. GÓRA /4343/;

SD PGA: zach. G. OBŁA; SDO - przy PO dowódcy pułku - z ruchomego punktu kierowania ogniem /RPKO SKOT-R3A/.

5. Kierowanie ogniem grupy zamierzam scentralizować na cały czas trwania walki obronnej z okresowym włączeniem artylerii batalionowej, wyznaczając do wsparcia obrony:

- prawoskrzydłowego batalionu - 2/4pa;
- lewoskrzydłowego batalionu - dh 10pz.

Kontratak drugiego rzutu pułku z rubieży nr 1 wspierać 2/4pa lub z rubieży nr 2 - dh 10pz.

Jako dywizjon podręczny pozostawiam 3/4pa.

6. W celu realizacji zadania pułku, uwzględniając wytyczne szefa artylerii 4DZ oraz zadania wykonywane przez inne środki na korzyść pułku, proponuję przewidzieć i zaplanować dla artylerii następujące zadania ogniowe:

a/ w okresie podchodzenia i rozwijania nieprzyjaciela

- zwalczać kolumny nieprzyjaciela wspólnie z DGA ogniem dh 10pz TSO - ześrodkowania ognia 205, 206 i 207,208;

- zwalczać siłę żywą i środki ogniowe nieprzyjaciela na rubieży ataku na pozycję przednią - trzema dywizjonami;

- być w gotowości do wykonania SOZ-A - trzema dywizjonami i baterią moździerzy 1/11pz;

- być w gotowości do wsparcia walki na pozycji przedniej - ogniem dwóch dywizjonów;

b/ w okresie ataku nieprzyjaciela i walki o utrzymanie przedniego skraju obrony:

- być w gotowości do wykonania, wspólnie z DGA-4, PROZ "ŻBIK", na kierunku: PYRY, DĘBY - trzema dywizjonami oraz samodzielnie ROZ "LEW" na kierunku KUTY, LATÓW - ogniem całej grupy;

- być w gotowości do udziału w OZmas "LONDYN" - odc. 2 w rejonie: DĘBY, i "BONN" - odc. 2 w rejonie: LATÓW - całością grupy;

- zwalczać nieprzyjaciela podczas pokonywania rz. Białka;

- wzbraniać ataku na przedni skraj obrony pułku, uczestnicząc w GSOZ-"C" oraz przygotowując stałe ognie zaporowe przed rejonami obrony pierwszorzutowych batalionów - całością grupy z włączeniem baterii moździerzy batalionów;

c/ w okresie walki w głębi obrony być w gotowości do:

- obezwładnienia nieprzyjaciela w rejonie włamania - uczestnicząc w OZmas "MADRYT" - odcinki 4 i 5;

- wzbronięcia dalszego ataku nieprzyjaciela przygotowując stałe ognie zaporowe w rejonach obrony pierwszorzutowych batalionów, a także ześrodkowania ognia na kanalizujące ruch nieprzyjaciela punkty terenowe w tych rejonach;

- wzbronięcia dopływu świeżych sił w rejon włamania, uczestnicząc dwoma dywizjonami w zwalczaniu kolumny odwodu nieprzyjaciela na kierunku PYRY, DĘBY;

- obezwładnienia nieprzyjaciela na rubieży wprowadzenia do walki jego odwodu - dwoma dywizjonami wspólnie z DGA-4;

- wzbronięcia ataku nieprzyjaciela na drugą pozycję obrony przygotowując SOZ-"S" wspólnie z DGA-4;

- ogniowego przygotowania i wsparcia kontrataku drugiego rzutu pułku - ogniem dwóch - trzech dywizjonów, włączając dywizjon z DGA-4;

- zabezpieczenia odtworzonego przedniego skraju - ześrodkowania ognia przed przednim skrajem i na odcinku terenu dogodnie do przekroczenia rz. Białka;

d/ w celu zabezpieczenia styku z 11pz być w gotowości do:

- wzbronięcia ataku nieprzyjaciela na lewoskrzydłowy batalion, przygotowując SOZ-F wspólnie z jednym dywizjonem PGA-11 w tej rejonie tryg. 142,0;

- wykonania stałych ogni zaporowych w rejonie: zachód i wschód CIERNO oraz ześrodkowań ognia w rejonie obrony batalionu - jednym dywizjonem.

7. Przydzielony na 22.5 limit zużycia amunicji - dla wszystkich kalibrów 1,8 jo - proponuję podzielić następująco na okresy:

- podejścia nieprzyjaciela i walki na pozycji przedniej - 0,3 jo;

- walki o przedni skraj obrony - 0,8 jo;

- walki w głębi obrony - 0,7 jo.

Amunicja zostanie dostarczona do rejonu stanowisk ogniowych do 22.00 21.5 - w wysokości pełnych zapasów ruchomych. Następny dowóz do tyłów 10pz i 4pa do 12.00 22.5. Dla zaopatrzenia 2 i 3/4pa w amunicję na potrzeby walki i posiadania na koniec dnia niezbędnych zapasów zorganizuję dowóz z tyłów 4pa.

8. Gotowość ogniowa grupy - 22.00 21.5.

5. ZADANIA POSTAWIONE PRZEZ DOWÓDCĘ 10pz DLA ARTYLERII I ODWODU PRZECIWPANCERNEGO /ELEMENTY DECYZJI POWZIĘTEJ NA PODSTAWIE MAPY/

.... 3bp z bcz /bez 3kcz i plcz 2kcz/ ... wspiera 2/4pa ...

.....
1bp z plcz 2kcz ... wspiera dh 10pz ...

.....
2bp z 3kcz ... drugi rzut ... z chwilą wejścia do walki wspiera 2/4pa lub dh 10pz ...

Artyleria:

- wzbronić nieprzyjacielowi podejścia z kierunków: LIPA, ŁATY i GÓRKI, KUTY;
- być w gotowości do wzbronienia ataku na pozycję przednią na rubieży: 2 km płn. zach. ŁATY, 1,5 km zach. KUTY;
- wesprzeć walkę na pozycji przedniej;
- być w gotowości do obezwładnienia pododdziałów mózdzierzy nieprzyjaciela w rejonach: płn. STANKI; pld. wsch. GÓRY;
- być w gotowości do odparcia ataku nieprzyjaciela na kierunkach DĘBY i LATÓW;
- być w gotowości do zwalczania nieprzyjaciela, który się włamał, szczególnie na kierunku DĘBY, wzg. 150,0;
- wesprzeć kontratak drugiego rzutu pułku w kierunku wzg. 150,0 /4337/, pld. RĘBY lub wzg. 150,0, wsch. LATÓW;
- zabezpieczyć lewe skrzydło pułku ogniem jednego dywizjonu.

PGA-10 - 4pa /bez 1da/ i dh 10pz. Rejony stanowisk ogniowych: główne - pld. skraj lasu /4538/, /wył/ wzg. 145,0 /4138/, 1,0 km zach. skrzyżowanie dróg /4440/; zapasowe - /wył/ BUDY, /wył/ GÓRA, /wył/ Góra Obła; tymczasowe dla dh 10pz - 1,5 km płn. wsch. LATÓW /4133/.

Gotowość ogniowa - 22.00 21.5.

OPpnc - bppnc pułku. Rejony rozmieszczenia: zasadniczy - 1 km pld. zach. skrzyżowanie dróg /4440/; zapasowy - las /4245/.

Rubieże ogniowe:

- nr 1 - 500 m pld. las /4537/;
- nr 2 - 1 km pld. zach. WALKI /4137/;
- nr 3 - 1 km płn.zach. skrzyż. dróg /4440/;
- nr 4 - zach. skraj lasu, 2 km zach. CIERNO /3839/.

działań bojowych pododdziałów artylerii batalionowej i włączonych do składu batalionów oraz ich zabezpieczenia w amunicję artyleryjską.

W obronie nanosi się na nią w miarę potrzeby:

- niezbędne dane o nieprzyjacielu, kierunki zagrożenia pancernego i wyniki rozpoznania;
 - rejon obrony pułku i linie rozgraniczenia;
 - zasadnicze punkty dowodzenia pułku zmechanizowanego;
 - rejon obrony batalionów pierwszego rzutu i zadania drugiego rzutu;
 - rejon obrony sąsiednich pododdziałów;
 - ugrupowanie bojowe PGA - w niezbędnym zakresie;
 - ugrupowanie bojowe i manewr dywizjonu haubic;
 - ugrupowanie bojowe artylerii batalionowej i pododdziałów włączonych do składu batalionów;
 - zadania ogniowe artylerii pułkowej i batalionowej i innych pododdziałów nie włączonych do PGA;
 - rubieże ogniowe odwodu przeciwpancernego dywizji w rejonie obrony pułku;
 - planowane działanie odwodu przeciwpancernego pułku /rejon rozmieszczenia, drogi marszu, rubieże ogniowe, kalkulacje manewru/;
 - rubieże maksymalnego zasięgu ognia podległych pododdziałów;
 - sygnały dowodzenia, współdziałania i powiadamiania; kryptonimy itp.
- Natomiast w toku walki sukcesywnie nanosi się faktyczne działanie pododdziałów artylerii z oznaczeniem wykonywanych zadań, stanowisk ogniowych i stanowisk dowódczo-obszernych, zużycie amunicji oraz inne dane.

Elementy "Mapy działań bojowych artylerii pułkowej i batalionowej w obronie 10pz" przedstawia załącznik 3.

2.2. Organizacja działania środków wydzielonych do strzelania na wprost w obronie 10pz

Podstawowym zadaniem szefa artylerii w obronie jest organizacja działania środków wydzielonych do strzelania na wprost. Jego praca w tym zakresie polega na zorganizowaniu działania odwodu przeciwpancernego pułku, oraz na synchronizacji ognia środków przeciwpancernych w batalionowych rejonach obrony. Przedsięwzięcia realizowane są z reguły w terenie.

Szef artylerii 10pz po zakończeniu rekonesansu prowadzonego przez dowódcę 10pz prowadzi własny rekonesans z dowódcą odwodu przeciwpancernego, a następnie wspólnie z dowódcami batalionów pierwszego rzutu. Plan rekonesansu może być ujęty dowolnie - na mapie lub w tabeli. Plan rekonesansu szefa artylerii 10pz z dowódcą odwodu przeciwpancernego oraz wspólnego z dowódcą 3/10pz - jako wariant graficzny na mapie - przedstawia załącznik 4 "Plan rekonesansu szefa artylerii 10pz".

Wyniki przedstawionej wyżej organizacji szef artylerii pułku ujmuje zwykle w szkicu ognia środków wydzielonych do strzelania na wprost. Szkic ten sporządza się na wielkoskalowej mapie lub w wypadku jej braku - po prostu na arkuszu papieru z zachowaniem odpowiedniej skali. Szkic ten zatwierdza dowódca pułku zmechanizowanego i wówczas staje się on obowiązującym dokumentem bojowym.

Na szkicu ognia zwykle przedstawia się:

- kierunki zagrożenia pancernego;
- rozmieszczenie środków przeciwpancernych w kompanijnych punktach oporu;
 - ugrupowanie bojowe odwodu przeciwpancernego w rejonie rozmieszczenia i na rubieżach ogniowych oraz drogi jego manewru;
 - rubieże ogniowe czołgów drugiego rzutu;
 - pasy /sektory/ ostrzału i odległości strzału bezwzględne dla dział oraz największe i najmniejsze donośności strzelania dla PPK;
 - rubieże ognia zaporowego;
 - strefę wielowarstwowego ciągłego ognia przeciwpancernego;
 - rubieże minowania oddziału zaporowego;
 - zapory inżynierskie osłaniane ogniem przeciwpancernym;
 - rubieże ogniowe odwodu przeciwpancernego dywizji w rejonie obrony pułku;
 - stanowiska ogniowe artylerii do ognia pośredniego - jeśli artylerię tę włącza się w system obrony przeciwpancernej ogniem na wprost.

"Szkic ognia środków wydzielonych do strzelania na wprost w obronie 10pz" przedstawia załącznik 5.

Na zakończenie rekonesansu z dowódcą odwodu przeciwpancernego szef artylerii postawił mu zadania. Zapis treści w formie zarządzenia bojowego przedstawia punkt 2.3.

2.3. Zarządzenie bojowe szefa artylerii 10pz

ZARZĄDZENIE BOJOWE SZEFA ARTYLERII 10pz Nr 02

Sztab 10pz - 0,5 km płd. zach. skrzyżowanie dróg /4440/. 21.5. 19.00
Mapa 50 000, wydanie 1979 r.

1. Przed frontem 10pz bronią się rozbite pododdziały 15 i 34BPanc. Rano 22.5 spodziewane jest uderzenie świeżych sił nieprzyjaciela około 1,5 brygady. Prawdopodobny kierunek głównego uderzenia nieprzyjaciela: ŻARNÓW, DĘBY, SIENNO. Nieprzyjaciel może wykonać pomocnicze uderzenie, częścią sił, w kierunku GURY, CIERNO.

Teren, przed frontem pułku i w rejonie jego obrony, najbardziej dogodny do użycia przez nieprzyjaciela czołgów i transporterów bojowych jest na kierunkach: PYRY, DĘBY oraz KUTY, LATÓW.

ZATWIERDZAM
Dowódca 10pz

Tabela 3

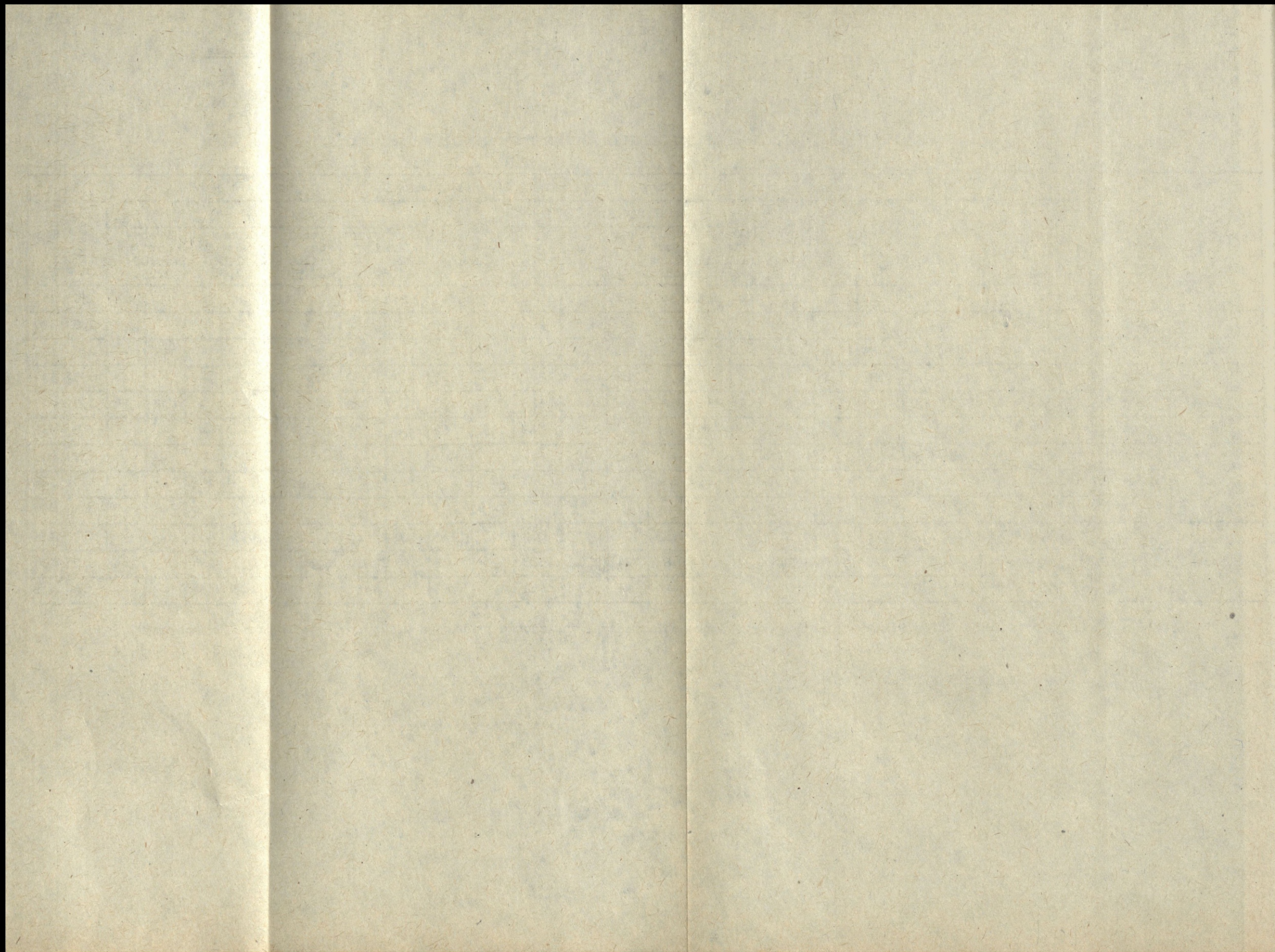
TABELA PRZYDZIAŁU, PODZIAŁU I DOWOZU AMUNICJI ARTYLERII ORGANICZNEJ 10pz

Lp.	Nazwa pododziału	Rodzaj amunicji	Dane o stanie, przydziale i dowozie amunicji																											
			Ilość sprzętu		Wielkość zapasów ruchomych	Posiadany stan wieczór 21.5.		Przydział na 22.5.		Podział na okres						Brak na koniec 22.5.		Dowóz						Pozostałe na koniec 22.5.						
			szt.	Działowa jo		szt.	jo	szt.	jo	szt.	jo	Podejścia i walki na poz.przed		Walki o przedni skraj obrony		Walki w głębi obrony		jo	szt.	Transport armijny 22.00 21.5.		Transport pz 11.00 22.5.		Transport DZ 12.00 22.5.		Transport pz 18.00 22.5.		jo	szt.	
					szt.							jo	szt.	jo	szt.	jo	szt.			jo	szt.	jo	szt.	jo	szt.	jo	szt.			jo
1.	bm 1bp	120mm M	5	80	1,0	400	0,8	320	1,3	520	-	-	0,8	320	0,5	200	1,3	520	1,0	400	0,3	120	-	-	-	-	0,8	320		
2.	bm 2bp	120mm M	6	80	1,0	480	0,8	384	1,0	480	-	-	-	-	1,0	480	1,0	480	1,0	480	-	-	-	-	-	-	0,8	384		
3.	bm 3bp	120mm M	6	80	1,0	480	0,8	384	1,6	768	-	-	0,8	384	0,8	384	1,6	768	1,0	480	0,6	288	-	-	-	-	0,8	384		
4.	dh	122mm HS	11	80	1,0	880	1,0	880	1,8	1584	0,4	352	0,8	704	0,6	528	1,6	1408	1,0	880	0,3	264	-	-	0,3	264	0,8	704		
5.	bppanc	PPK	6	18	1,5	162	1,5	162	1,5	162	-	-	-	-	1,5	162	1,5	162	1,0	108	0,5	54	-	-	-	-	1,5	162		
6.	PSA	120mm M	17	80	0,3	408	0,3	408	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,3	408	-	-	0,3	408
		122mm HS	11	80	0,3	264	0,3	264	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,3	264	-	-	-	-
		PPK	6	18	0,5	54	0,5	54	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,5	54	-	-	0,5	54
Razem	120mm M	17	80	1,3	1768	1,1	1486	1,3	1768	-	-	0,53	704	0,77	1064	1,3	1768	1,0	1360	0,3	408	0,3	408	-	-	1,1	1496			
	122mm HS	11	80	1,3	1144	1,0	880	1,8	1584	0,4	352	0,8	704	0,6	528	1,6	1408	1,0	880	0,3	264	0,3	264	0,3	264	0,8	704			
	PPK	6	18	2,0	216	2,0	216	1,5	162	-	-	-	-	1,5	162	1,5	162	1,5	162	0,5	54	0,5	54	-	-	2,0	216			

Uwaga: Na koniec dnia walki posiadać w bateriach moździerzy i dywizjonie haubic po 0,8 jo, w baterii przeciwpancernej 1,5 jo.

SZEF UZBROJENIA I ELEKTRONIKI 10pz

SZEF ARTYLERII 10pz

2. Bateria przeciwpancerna pułku - OPpanc 10pz - zająć rejon rozmieszczenia: pld. zach. skrzyżowanie dróg /4440/, który przygotować do odparcia ataku czołgów z kierunków: DĘBY, wzg. 150,0 oraz LATÓW, WALKI. Zapasowy rejon rozmieszczenia: pln. skraj lasu /4245/.

Być w gotowości do niszczenia środków pancernych nieprzyjaciela z rubieży ogniowych:

- nr 1 /RYSY - 1/ - 500 m pld. las /4537/ - w celu wzmocnienia systemu ognia przeciwpancernego batalionu piechoty w rejonie głównego wysiłku obrony pułku;

- nr 2 /TATRY - 1/ - 1 km pln.zach. WALKI - w celu zapewnienia utrzymania rubieży wykonania kontrataku przez drugi rzut pułku;

- nr 3 /RYSY - 2/ - 1 km pld. zach. skrzyżowanie dróg /4440/ - w wypadku przełamania przez nieprzyjaciela obrony pierwszej pozycji w celu ostatecznego załamania natarcia nieprzyjaciela i stworzenia warunków do wykonania kontrataku przez drugi rzut dywizji;

- nr 4 /TATRY - 2/ - zach. skraj lasu, 2 km zach. CIERNO - dla osłony lewego skrzydła pułku.

Rubieże ogniowe i rejony rozmieszczenia przygotować pod względem inżynieryjnym w pełnym zakresie do 5.00 22.5.

3. Zużycie amunicji do PPK - 1,5 jo. Dowóz amunicji do baterii - do 22.00 transportem armijnym 1,0 jo, następnie - w godzinach południowych 22.5 z tyłów 10pz. Na koniec 22.5 posiadać 1,5 jo.

4. Wywołanie OPpanc na nieplanową rubież ogniową - "ALPY" z podaniem współrzędnych i czasu gotowości.

5. W czasie walki będę na SDO dowódcy 10pz - wzg. /4435/.

SZEF ARTYLERII 10pz

.....
/stopień, imię i nazwisko/

2.4. Planowanie zaopatrywania w amunicję

Planowania zaopatrywania w amunicję artyleryjską pododdziałów artylerii organicznej pułku dokonuje szef artylerii wspólnie z szefem uzbrojenia i elektroniki pułku zmechanizowanego. Wyniki planowania ujęto w "Tabeli przydziału, podziału i dowozu amunicji artylerii organicznej 10pz" - tabela 3.

3. PRACA DOWÓDCY I SZTABU PGA-10

3.1. Planowanie i organizacja rozpoznania artyleryjskiego, dowiązania topogeodezyjnego i zabezpieczenia meteorologicznego

Wraz z zarządzeniem bojowym szefa artylerii dywizji dowódca 4pa otrzymał zarządzenie do rozpoznania szefostwa artylerii dywizji. Stanowi ono dyrektywną podstawę do organizowania rozpoznania artyleryjskiego z włączeniem dowiązania topogeodezyjnego i zabezpieczenia meteorologicznego. Sztab PGA-10 otrzymał poniższe zarządzenie.

T A J N E

Egz. nr

DOWÓDCA PGA-10

ZARZĄDZENIE DO ROZPOZNANIA Nr 01. Sztab 4DZ - las /4250/
21.5. 14.00. Mapa 50 000, wydanie 1974 r.

W rejonie obrony 10pz siłami szefostwa artylerii 4DZ oraz DGA-4 będzie prowadzone rozpoznanie, głównie środków napadu jądrowego i artylerii oraz podchodzących kolumn nieprzyjaciela.

Lewa granica pasa rozpoznania DGA-4: płd. skraj lasu /4537/, STANKI.
Prawa granica pasa rozpoznania PGA-11: CIERNO, GORY.

Planuje się strefy lotów śmigłowców rozpoznania artyleryjskiego:
nr 1 - RĘBY i dalej płn. wsch. RĘBY i nr 2 - 1 km płn. wzg. bezimienne /4539/, i dalej płn. zach. las /4841/ - załoga "531" oraz nr 3 - LATÓW, wzdłuż rz. Białka do płn. skraju lasu /3530/ i nr 4 - wzg. bezimienne /4539/, wsch. skraj lasu /4140/ - załoga "532".

Bateria rozpoznania dźwiękowego 52FBAA rozwija się na rubieży: 1,5 km zach. BUDY, wsch. skraj lasu /4842/ i dalej na północ.

Stacja SNAR-10, przydzielona do 4/52FBAA, rozwija się w rejonie jego SDO: 1,5 km płd. wzg. 192,0, a następnie w rejonie głównych SDO: 2 km wsch. DĘBY.

Szef artylerii 4DZ zarządził:

1. Dla PGA-10 wydziela się 6 śmigłowcowylotów, załoga "532" od 18.00 21.5, dla której przygotować lądowisko w rejonie 500 m płn. GORA i postawić zadanie.

2. PGA-10: zorganizować i prowadzić rozpoznanie w pasie: granica prawa - płn. skraj lasu /4737/, RĘBY; lewa - płn. skraj CIERNO, pkt tryg. 235,0 /3625/.

3. Zadania rozpoznania:

a/ do czasu rozpoczęcia natarcia przez nieprzyjaciela:

- wykryć i ustalić współrzędne stanowisk ogniowych baterii artylerii nieprzyjaciela zwłaszcza 155 mm i 203 mm, szczególnie w rejonie: PYRY, LIPA, GORY;

- rozpoznać punkty obserwacyjne i stacje radiolokacyjne szczególnie na rubieży: PYRY, STANKI, pkt tryg. 235,0;

- ustalić przebieg przedniego skraju i możliwe kierunki natarcia czołgów nieprzyjaciela;

- ustalić czas podejścia głównych sił nieprzyjaciela oraz rubieże ich rozwinięcia i możliwe kierunki działania;

b/ w toku walki obronnej:

- śledzić przemieszczenie i rozpoznawać nowe stanowiska ogniowe artylerii i moździerzy nieprzyjaciela;

- ustalić skład głównego zgrupowania uderzeniowego nieprzyjaciela szczególnie na kierunku ŁATY, BUDY;

- wykryć i ustalić skład, czas rozwinięcia i kierunki działania odwodów i drugich rzutów nieprzyjaciela.

4. Rubieże rozwinięcia dla środków rozpoznania rozpoznać i zająć do 18.00 21.5. Zapasowe stanowiska i rejony rozwinięcia środków rozpoznania

- rozpoznać i przygotować do 5.00 22.5.

5. Nawiązać łączność i współdziałania ze:

a/ stacją radiolokacyjną SNAR-10;

b/ baterią rozpoznania dźwiękowego 52FBAA;

c/ załogą śmigłowca "532";

d/ sztabu PGA-10 ze sztabem PGA-11.

6. Dowiązanie topogeodezyjne:

W pierwszej kolejności dowiązać tymczasowe i główne stanowiska ogniowe oraz elementy ugrupowania pododdziałów rozpoznania artyleryjskiego - do 22.00 21.5.

Prace drugiej kolejności /dowiązanie zapasowych stanowisk ogniowych i dowódczo-obserwacyjnych/ zakończyć do 5.00 22.5.

Określenie poprawki busoli - 19.00 21.5, centralnie w rejonie: wsch. RĘBY - wykona dowódca baterii dowodzenia szefa artylerii dywizji.

7. Zabezpieczenie meteorologiczne

Komunikaty METEO-ŚREDNI nadawane będą co godzinę przez stację meteorologiczną nr 53, rozwiniętą w rejonie: 5 km pld. wsch. SIENNO /4945/, od 16.00 21.5 na fali ... /kryptonimy stacji i nr fali - zarządzenie łączności/, i przez stację meteorologiczną nr 54 z rejonu /7249/ od 2.00 22.5. Niezależnie od tego w dywizjonach być w gotowości do opracowywania komunikatów METEO-PRZYBLIZONY /wykorzystując ZESTAW METEO - Nr 1/.

8. Numeracja celów:

a/ środki napadu jądrowego:

- szefostwo AD : 0101 - 0150;

- DGA-4: 0151 - 0170;

- PGA - 10/art 10pz/ : 0171 - 0190;

b/ inne cele:

- szefostwo AD : 201 - 250 ;
- DGA-4 : 251 - 300 ;
- PGA-10 /art.10pz/: 101 - 200.

Do numerów dodawać odpowiednie litery zależnie od rodzaju celu /A, M, R/.

9. Terminy:

- gotowość środków do prowadzenia rozpoznania: 18.00 21.5;
- meldunki z rozpoznania składać o 8.00 i 22.00, z sytuacji o 6.00 i 20.00; w toku walki obronnej co 2 godziny.
- dane o wykryciu środków napadu jądrowego i artylerii meldować natychmiast technicznymi środkami łączności /na hasło "KORMORAN"/;
- meldunki o zakończeniu prac topogeodezyjnych w rejonach głównych /SO i SDO/ składać do 24.00 21.5, zapasowych - do 6.00 22.5.

ST. OFICER ROZPOZNANIA
SZEFOSTWA ARTYLERII 4DZ

ZASTĘPCA SZEFA ARTYLERII 4DZ

.....

.....

Bezpośrednim organizatorem rozpoznania artyleryjskiego pułkowej grupy artylerii - i całej artylerii pułku zmechanizowanego - jest szef rozpoznania PGA, w warunkach przykładu - starszy oficer rozpoznania 4pa. Do jego obowiązków należy:

- planowanie, organizowanie i kierowanie rozpoznaniem artyleryjskim;
- zbieranie i opracowanie danych o nieprzyjacielu i terenie na potrzeby artylerii pułku;
- opracowanie planu rozpoznania artyleryjskiego i uczestniczenie w opracowaniu planu rozpoznania sztabu pułku zmechanizowanego;
- udział w organizacji rozpoznania bezpośredniego i kontrolnego podczas kierowania ogniem pułkowej grupy artylerii;
- koordynacja dowiązania topogeodezyjnego i zabezpieczenia meteorologicznego artylerii;
- wydanie odpowiednich wytycznych /zarządzeń/;
- kontrola wykonania zadań rozpoznawczych i opracowanie dokumentów rozpoznawczych.

Zagadnienia organizacji rozpoznania artyleryjskiego w pułkowej grupie artylerii opracowuje się zwykle w postaci planu rozpoznania artyleryjskiego graficznie na mapie 1:50 000 z dołączeniem krótkich objaśnień. Plan taki powinien zawierać:

- wszystkie posiadane informacje o nieprzyjacielu, w tym szczegółowe ugrupowanie nieprzyjaciela na głębokość zasięgu ognia artylerii;

- linie styczności wojsk i położenie czołowych pododdziałów wojsk własnych:

- linie rozgraniczenia;
- zasadnicze zadania i zasięgi pododdziałów artylerii;
- rejony /kierunki, pasy/ działania ogólnowojskowych organów rozpoznawczych działających na korzyść artylerii;

- rubieże i stanowiska środków rozpoznania artyleryjskiego szczebla nadrzędnego /artylerii dywizji, dywizyjnej grupy artylerii/ w pasie rozpoznania grupy artylerii i tych, z którymi należy nawiązać współdziałanie;

- pasy rozpoznania oraz kierunki i rejony szczególnej uwagi;
- zasadnicze i zapasowe rubieże /rejony, placówki, posterunki, stanowiska/ bezpośrednio podległych środków rozpoznania artyleryjskiego; drogi marszu oraz czas rozwinięcia;

- lądowiska, strefy lotów, pasy rozpoznania i rejony szczególnej uwagi dla wydzielonych śmigłowców rozpoznawczych;

- rejony rozwinięcia stacji meteorologicznych i prac topograficznych.

Plan rozpoznania uzgadnia się z szefem rozpoznania pułku zmechanizowanego. Podpisuje go szef sztabu grupy i szef rozpoznania artyleryjskiego, a zatwierdza dowódca pułkowej grupy artylerii.

Graficzną część "Planu rozpoznania PGA-10 w obronie" przedstawia załącznik 6.

Do planu załączono poniższą legendę:

1/ ZADANIA ROZPOZNANIA ARTYLERYJSKIEGO

Do rozpoczęcia natarcia przez nieprzyjaciela:

- wykryć i ustalić współrzędne stanowisk ogniowych baterii artylerii nieprzyjaciela zwłaszcza 155 mm i 203,2 mm RSU - 5, 6, 7 i 8;

- wykryć i ustalić współrzędne pododdziałów moździerzy RSU - 3 i 4;

- ustalić przebieg przedniego skraju i możliwe kierunki natarcia czołgów nieprzyjaciela na pozycję przednią;

- rozpoznać punkty obserwacyjne i stacje radiolokacyjne szczególnie na rubieży: PYRY, STANKI, wzg. 235,0;

- ustalić czas podejścia głównych sił nieprzyjaciela oraz rubieże ich rozwinięcia i możliwe kierunki działania RSU - 1, 2, 3 i 4.

W toku walki obronnej

- śledzić przemieszczenie i rozpoznać nowe stanowiska ogniowe baterii artylerii RSU-9, 10 i 11 i moździerzy RSU - 12 i 13;

- ustalić skład głównego zgrupowania uderzeniowego nieprzyjaciela szczególnie na kierunkach ŁATY, DĘBY RSU - 12 i GÓRY, LATÓW RSU - 13;

- wykryć i ustalić skład, czas rozwinięcia i kierunki działania odwodów i drugich rzutów nieprzyjaciela zwłaszcza na kierunku ŁATY, DĘBY.

2/ ŚRODKI ROZPOZNANIA ARTYLERYJSKIEGO PGA-10 i ARTYLERII 10pz.

- Etatowe: - pluton rozpoznawczy - 1
- drużyny rozpoznawcze - 14 + 2 z plr
- pluton rozpoznania dźwiękowego - 1
- pluton topograficzny - 1
- drużyny topograficzne - 3 + 1 z pltopo
- drużyny zmech.dow. topo - 3 + 1 z pltopo

Przydzielone: sześć śmigłowców na dzień walki

3/ PODZIAŁ NUMERACJI CELÓW

Nazwa celów	Sztab PGA	2/4pa	3/4pa	dh 10pz	bm 1bp	bm 2bp	bm 3bp
Środki napadu jądrowego	0171 - 0181	0182- 0184	0185 - 0187	0188 - 0190	-	-	-
Inne cele ^{x/}	101-130	131-145	146-160	161-175	176-185	186-190	191-200

x/ Do numerów dodawać odpowiednie litery zależnie od rodzaju celu.

4/ WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNE

1. Gotowość rozpoznania 18.00 21.5
2. Załoga śmigłowca rozpoznania "532" - kryptonim "SOKÓŁ" - od 18.00 21.5 na lądowisku płn. GÓRA. Podział limitu śmigłowców:
 - do rozpoznania podchodzących kolumn nieprzyjaciela - 2 /strefa lotów 3/;
 - do rozpoznania nieprzyjaciela przed przednim skrajem obrony - 2 /strefa lotów 4/;
 - podczas walki w głębi rejonu do rozpoznania podchodzących odwodów - 1 i podczas wsparcia kontrataku - 1 /strefa lotów 4/.
3. Dowiązanie topogeodezyjne stanowisk ogniowych i punktów obserwacyjnych zakończyć: tymczasowe i główne do 22.00 21.5, zapasowe do 5.00 22.5.
Pluton topograficzny - w pierwszej kolejności dowiązuje elementy ugrupowania plrd, następnie wykonuje kontrolę dowiązania głównych stanowisk ogniowych 2/4pa, 3/4pa i dh 10pz.
4. Odbiór komunikatów meteorologicznych w każdej pełnej godzinie:
 - od 16.00 21.5 do 1.00 22.5 st. meteo 53 na fali ...
 - od 2.00 22.5 st. meteo 54 na fali ...
5. Meldunki rozpoznawcze składać do 7.30 i 21.30, w toku walki co 2 godziny, o wykryciu środków napadu jądrowego i artylerii natychmiast. Meldunki o wykonaniu dowiązania topogeodezyjnego do 23.00 21.5 i do 5.00 22.5.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Artyleryjskie przygotowanie i wsparcie kontrataku drugiego rzutu pułku	Drugi rzut pułku rozwija się do kontrataku	W gotowości do prowadzenia NO art. przygotowania kontrataku do odcinków: 118, 120		119, 122				117, 121						
	Drugi rzut pułku niszczy siły nieprzyjaciela w rejonie włamania	Artyleryjskie wsparcie kontrataku metodą pojedynczych ześrodkowań ognia w połączeniu z ogniem do celów pojedynczych - wg decyzji dowódcy batalionu.						4/52 FBAA - jak PGA-10						
Osłona lewego skrzydła pułku	Bronią się w zajmowanych rejonach	W gotowości do prowadzenia ognia do odcinków: SOZ "J" 112, 113 SOZ "K"												

SYGNAŁY KIEROWANIA OGNIEM:

- wywołanie ognia - "ŻAR" - seria czerwonych rakiet sygnałowych;
- przeniesienie ognia - "SKOK" - seria białych rakiet sygnałowych;
- przerwanie ognia - "BRAMA" - seria "niebieski dym" rakiet sygnałowych.

KOLEJNOŚĆ ODCINKÓW OGNIEM /od prawej/:

- a/ w SOZ: - 2/4pa - 900 m;
 - 3/4pa - 900 m;
 - dh 10pz - 550 m;
- b/ w ROZ: - 2/4pa - 450 m;
 - 3/4pa - 450 m;
 - dh 10pz - 280 m.

SZEF SZTABU PGA-10

DOWÓDCA PGA-10

Wykonano w 2 egz.

Egz. nr 1 - Sztab PGA-10
Egz. nr 2 - a/a
Wykonał:
Druk:
Nr ks. masz.:

SZEF SZTABU PGA-10

Na drugim egzemplarzu:

Przyjęli do wiadomości /potwierdzenie/
- dca 2/4pa-.....
- dca 3/4pa-.....
- dca dh 10pz-.....

ZATWIERDZAM
DOWÓDCA 4pa

.....
Dnia 21.05.83 r.

PLAN REKONESANSU DOWÓDCA PGA-10, SD 1,5 km zach. skrzyżowanie dróg /4440/,
21.05.1983 r. 16.30. Mapa 50 000, wydanie 1974 r.

Skład grupy: - grupa operacyjna dowódcy PGA: - dowódca 4pa;
- szef rozpoznania;
- st. oficer operacyjny;
- dowódca baterii dowodzenia;
- ponadto na określonych punktach pracy: - dowódca 4/52 FBAA;
- dowódcy 2 i 3/4pa;
- dowódca dh 10pz;
- dowódcy bm 1/11pz, 1 i 3/10pz;
- na punkcie pracy nr 3 - przedstawiciel PGA-11.

Miejsce /punkt/ pracy	Czas pracy		Uczestnicy	Drogi marszu	Treść pracy
	od	do			
1	2	3	4	5	6
Nr 1 płn. skraj ŁATY	18.00	18.25	Grupa operacyjna dowódcy PGA, wszyscy dowódcy dywizjonów, dowódca bm 1/11pz	wzg. 173,5 /4335/ DEBY, płn. skraj ŁATY /4428/	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ustalenie przedniego skraju pozycji przedniej i położenia pododdziałów 1/11pz. 2. Rozmieszczenie wysuniętych SDO i PO PGA, 4/52 FBAA, 2 i 3/4pa, dh 10pz. 3. Określenie w terenie i postawienie zadań ogniowych: <ol style="list-style-type: none"> a/ w czasie podchodzenia nieprzyjaciela: kierunki i drogi, zadania DGA, ognie do kolumn 4/52 FBAA i dh 10pz - odcinki 205, 206 i 207, 208; b/ obezwładnienie nieprzyjaciela na rubieży ataku na pozycję przednią: rubież ataku, ognie DGA, odcinki 2/4pa - 101, 103 i 3/4pa - 102, 104; dh 10pz - 102, 105; c/ wzbronienie ataku na pozycję przednią: rubież SOZ-"A", podział na odcinki DGA, 2/4pa, 3/4pa, dh 10pz i bm 1/11pz; d/ wsparcie walki na pozycji przedniej: odcinki - 2/4pa - 106, 107; 3/4pa - 107, 108. 4. Sposób manewru: dh 10pz na główne SO, przejście SDO 4/52 FBAA oraz 2 i 3/4pa na główne SDO. 5. Krótki rekonesans dowódców dywizjonów.
Nr 2 wzg. /4029/	18.40	18.55	Grupa operacyjna dowódcy PGA, dowódcy 3/4pa, dh 10pz, bm 1/11pz	płn.skraj ŁATY, KUTY, wzg./4029/	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ustalenie przedniego skraju pozycji przedniej i położenia pododdziałów 1/11pz na lewym skrzydle. 2. Rozmieszczenie bocznych PO 3/4pa, dh 10pz i bm 1/11pz. 3. Określenie w terenie i postawienie zadań ogniowych dla wzbronienia ataku na pozycję przednią na lewym skrzydle: rubież SOZ - "B", podział na odcinki bm 1/11pz, 3/4pa, dh 10pz.
Nr 3 wzg. /4035/	19.15	19.35	Grupa operacyjna dowódcy PGA, dowódcy 2 i 3/4pa, dowódca dh 10pz, dowódca bm 1/10pz, przedstawiciel PGA-11	wzg. /4029/ LATÓW, wzg. /4035/	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ustalenie przedniego skraju obrony i położenia pododdziałów 1/10pz. 2. Rozmieszczenie SDO dh 10pz i bocznych PO 2 i 3/4pa oraz PGA. 3. Wskazanie rejonu tymczasowych SO dh 10pz. 4. Określenie w terenie i postawienie zadań ogniowych na okres odpierania ataku nieprzyjaciela na przedni skraj obrony na kierunku STANKI, LATÓW, WALKI: <ol style="list-style-type: none"> a/ ROZ - "LEW" - pas, rubież, podział odcinków dla 2/4pa, 3/4pa i dh 10pz; b/ udział w OZmas "BONN" - zadania DGA, odcinek 2 dla 2 i 3/4pa i dh 10pz w nakładkę; c/ wzbronienie pokonania rzeki BIAŁKA - odcinki 3/4pa - 110, dh 10pz - 111; d/ wzbronienie ataku na przedni skraj: SOZ - "E" - rubież, podział na odcinki bm 1/10pz, 3/4pa, dh 10pz oraz SOZ - "F" - rubież, podział na odcinki 3/4pa, dh 10pz. 5. Osłona lewego skrzydła pułku - zadania dh 10pz i współdziałanie z PGA-11: <ol style="list-style-type: none"> a/ PGA-11 - odcinek 51, udział w SOZ - "F"; łączność i sygnały; b/ dh 10pz - odcinki 112, 113, SOZ - "J". 6. Manewr dh 10pz w wypadku włamania się nieprzyjaciela. 7. Krótki rekonesans dowódcy dh 10pz.

1	2	3	4	5	6
Nr 4 Główne SDO PGA wzg. /4435/	19.55	20.50	Grupa operacyjna dowódcy PGA, wszyscy dowódcy dywizjonów, dowód- ca bm 3/10pz	wzg./4035/ WALKI, wzg./4435/	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ustalenie przedniego skraju obrony i położenia pododdziałów 3/10pz. 2. Rozmieszczenie głównych SDO PGA, 4/52 FBAH, 2 i 3/4pa, bocznego PO dh 10pz. 3. Określenie w terenie zadań ogniowych na okres odpierania ataku nieprzyjaciela na przedni skraj obrony na kierunku PARY, DEBY, BUDY: <ol style="list-style-type: none"> a/ PROZ - "ZBIK" - pas, rubież, podział odcinków dla DGA oraz 2 i 3/4pa; b/ udział w OZmas "LONDYN" - zadania DGA, odcinek 2 dla 2 i 3/4pa i dh 10pz w nakładkę; c/ wzbronienie pokonania rz. BIAŁKA - odcinki DGA - 212; 2/4pa - 109, 3/4pa - 110; d/ wzbronienie ataku na przedni skraj: GSOZ - "C" - rubież, podział na odcinki DGA, bm 3/10pz, 2 i 3/4pa; SOZ - "D" - rubież, podział na odcinki 2/4pa, bm 3/10pz, dh 10pz. 4. Określenie zadań ogniowych w wypadku włamania się nieprzyjaciela w rejon obrony 3/10pz: <ol style="list-style-type: none"> a/ udział w OZmas "MADRYT" - zadania DGA, odcinki: 2/4pa - 4, 3/4pa - 2 i 3; dh 10pz - 5; b/ wzbronienie rozprzestrzeniania się - SOZ - "W" DGA, SOZ - "G" - rubież, podział na odcinki dla 2 i 3/4pa, dh 10pz; c/ wzbronienie dopływu świeżych sił w rejon włamania - ogień do kolumn: wspólnie z DGA, dla 2 i 3/4pa - odcinek 123. 5. Określenie zadań ogniowych, przygotowania i wsparcia kontrataku drugiego rzutu pułku w kierunku wzg. 150,0 /4337/, pld. REBY: zwalczanie artylerii i odcinek 117 dla DGA, obezwładnienia pododdziałów moździerzy - 3/4pa, odcinki: 2/4pa - 118, dh 10pz - 119. 6. Ustalenie rubieży rozwinięcia plrol i współdziałanie z 3/4pa. 7. Postawienie zadań przez dowódcę PGA - rozkaz bojowy, wydanie wytycznych do zabezpieczenia działań bojowych PGA i wytycznych do współdziałania pododdziałów artylerii. 8. Zameldowanie dowódcy 10pz i szefowi artylerii 4DZ o wynikach rekonesansu.

- Uwagi: 1. W czasie rekonesansu wykorzystuje się mapę kierowania ogniem z wstępnie zaplanowanym systemem ognia artylerii.
2. Graficzne elementy planu rekonesansu - punkty pracy, drogi marszu - przedstawione na mapie roboczej dowódcy PGA.

SZEF SZTABU 4pa

.....

TABELA PRZYDZIAŁU, PODZIAŁU I DOWOZU AMUNICJI 4pa

Lp.	Nazwa podod- działu	Rodzaj amuni- cji	Dane o stanie, przydziale i dowozie amunicji																								Pozos- tanie na ko- niec dnia walki		
			Ilość sprzętu	Działowa jo	Wielkość zapasów ruchomych		Posiadany stan wie- czór 21.5		Przydział na 22.5		Podział na okres:						Brak na koniec 22.5		Dowóz										
					j.o.	szt.	j.o.	szt.	j.o.	szt.	Podejścia i walki na poz. przed.		Walki o przedni skraj		Walki w głębi		Transport armijny 22.00 21.5		Transport pa 11.00 22.5		Transport dyw. 12.00 22.5		Transport pa 18.00 22.5						
											j.o.	szt.	j.o.	szt.	j.o.	szt.	j.o.	szt.	j.o.	szt.	j.o.	szt.	j.o.	szt.	j.o.	szt.		j.o.	szt.
1.	1da	122mm H	18	80	1,0	1440	1,0	1440	1,5	2160	-	-	-	-	-	-	-	1,3	1872	1,0	1440	-	-	-	-	0,3	432	0,8	1152
2.	2da	122mm H	18	80	1,0	1440	0,7	1008	1,8	2592	0,3	432	0,8	1152	0,7	1008	1,5	2736	1,0	1440	0,6	864	-	-	0,3	432	0,8	1152	
3.	3da	152mm H	17	60	1,0	1020	1,0	1020	1,8	1836	0,3	306	0,8	816	0,7	214	1,6	1632	1,0	1020	0,3	306	-	-	0,3	306	0,8	816	
4.	Tyły pa	122mm H	36	80	0,3	864	0,3	864	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,3	864	-	-	-	-	
		152mm H	17	60	0,3	306	0,3	306	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,3	306	-	-	-	-	
Razem		122mm H	36	80	1,3	3744	1,15	3312	1,65	4752	0,15	432	0,4	1152	0,35	1008	1,6	4608	1,0	2880	-	-	0,3	864	0,3	864	0,8	2304	
		152mm H	17	60	1,3	1326	1,3	1326	1,8	1836	0,3	306	0,8	816	0,7	714	1,6		1,0	1020	-	-	0,3	306	0,3	306	0,8	816	

Uwaga: Na koniec dnia walki posiadać w dywizjonach po 0,8 jo.

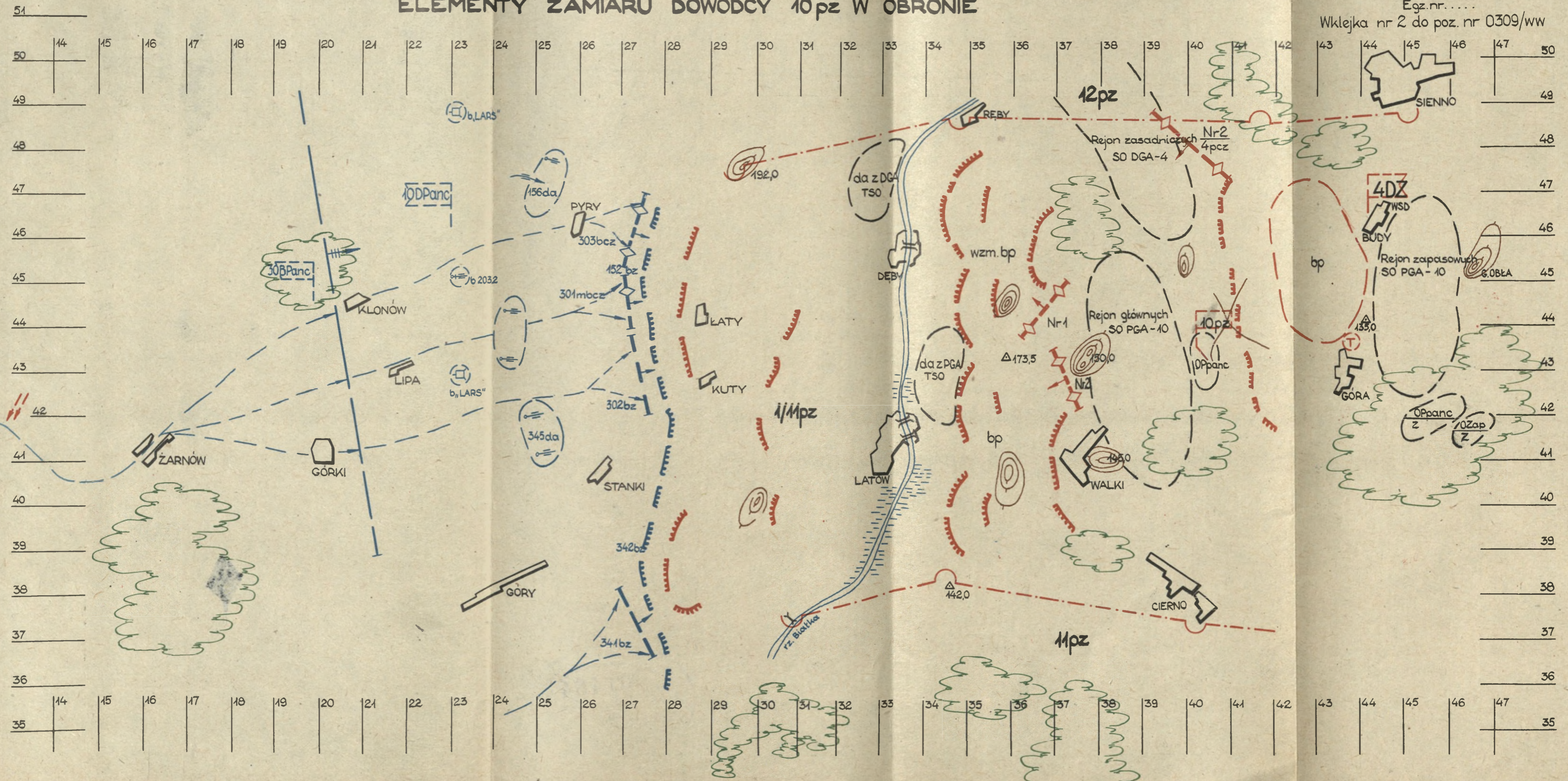
SZEF UZBROJENIA I ELEKTRONIKI 4pa

Biblioteka Narodowa ASG WP
Archiwum Działu Zbiorów Specjalnych
Nr ewid. **44206**

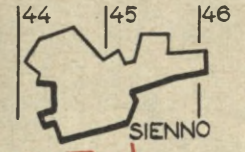
ELEMENTY ZAMIARU DOWÓDCY 10pz W OBRONIE

Załącznik nr 2

Egz. nr.

Wklejka nr 2 do poz. nr 0309/ww

SIENNO

4DZ WSD

BUDY

Rejon zapasowych SO PGA-10

10Panc

10Zap

10Panc Z

10Zap Z

10Panc Z

10Zap Z

10Panc Z

10Zap Z

10Panc Z

10Zap Z

10Panc Z

10Zap Z

10Panc Z

10Zap Z

10Panc Z

10Zap Z

10Panc Z

10Zap Z

10Panc Z

10Zap Z

Biblioteka Naukowa ASB
Archiwum Zbioru Zbiorów Specjalnych
Nr ewid. _____

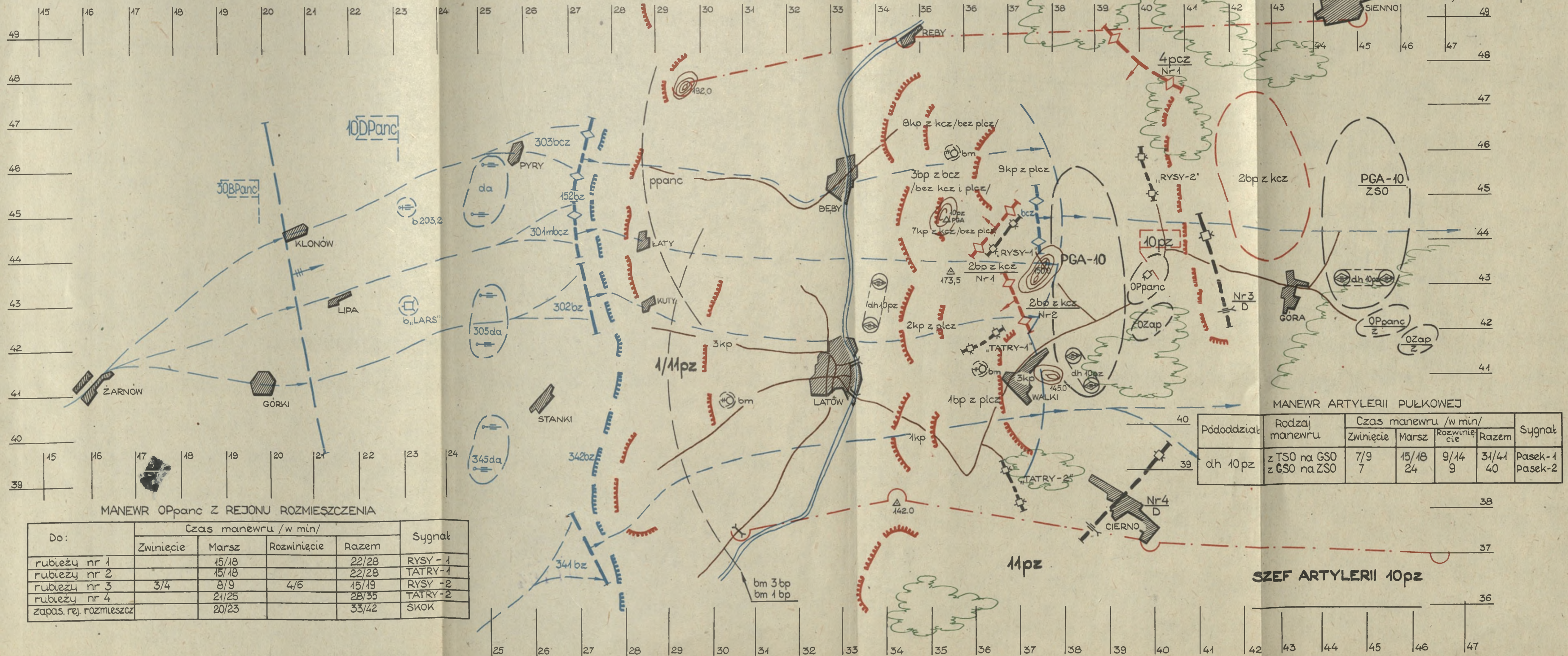
44806

ELEMENTY MAPY DZIAŁAŃ BOJOWYCH ARTYLERII PUŁKOWEJ I BATALIONOWEJ W OBRONIE 10 pz

Załącznik nr 3

Egz. nr....
Wklejka nr 3 do poz. 0309/ww

MANEWR OPanc z REJONU ROZMIESZCZENIA

Do:	Czas manewru /w min/				Sygnał
	Zwinięcie	Marsz	Rozwinięcie	Razem	
rubieży nr 1		15/18		22/28	RYSY - 1
rubieży nr 2		15/18		22/28	TATRY-1
rubieży nr 3	3/4	8/9	4/6	15/19	RYSY - 2
rubieży nr 4		21/25		28/35	TATRY-2
zapas. rej. rozmieszc		20/23		33/42	SKOK

MANEWR ARTYLERII PUŁKOWEJ

Poddział	Rodzaj manewru	Czas manewru /w min/				Sygnał
		Zwinięcie	Marsz	Rozwinięcie	Razem	
dh 10pz	z TSO na GSO z GSO na ZSO	7/9 7	15/18 24	9/14 9	31/41 40	Pasek-1 Pasek-2

SZEF ARTYLERII 10pz

36

Wojewódzki Urząd
Kadrowy i Inżynierski
Nr ewid. 44506

PLAN REKONESANSU SZEFA ARTYLERII 10 pz

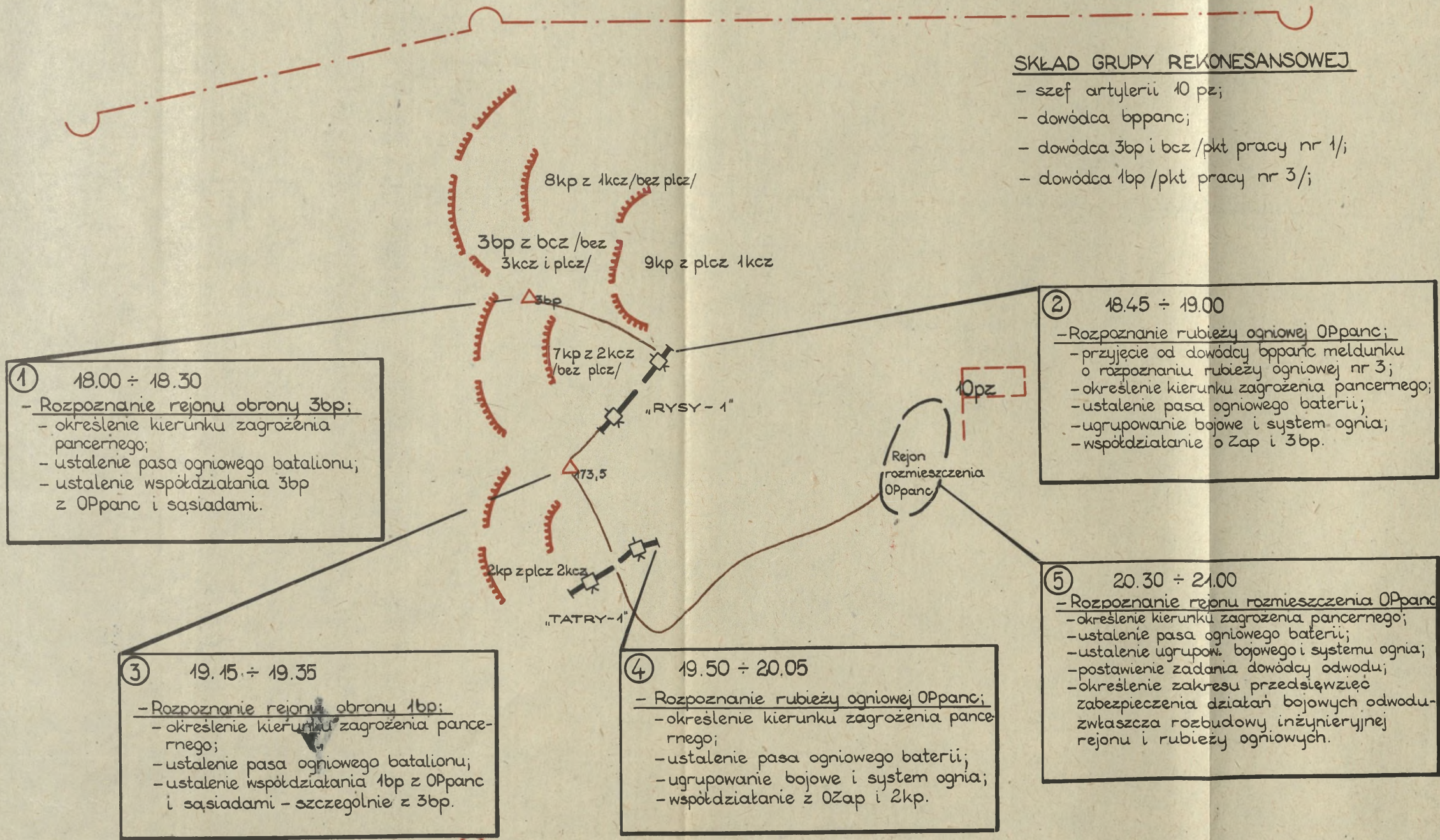
Załącznik nr 4

Egz. nr.

Wklejka nr 4 do poz. nr 0309/ww

SKŁAD GRUPY REKONESANSOWEJ

- szef artylerii 10 pz;
- dowódca bppanc;
- dowódca 3bp i bcz /pkt pracy nr 1/;
- dowódca 1bp /pkt pracy nr 3/;

① 18.00 ÷ 18.30

- Rozpoznanie rejonu obrony 3bp;
- określenie kierunku zagrożenia pancernego;
- ustalenie pasa ogniowego batalionu;
- ustalenie współdziałania 3bp z OPpanc i sąsiadami.

② 18.45 ÷ 19.00

- Rozpoznanie rubieży ogniowej OPpanc;
- przyjęcie od dowódcy bppanc meldunku o rozpoznaniu rubieży ogniowej nr 3;
- określenie kierunku zagrożenia pancernego;
- ustalenie pasa ogniowego baterii;
- ugrupowanie bojowe i system ognia;
- współdziałanie o Zap i 3bp.

③ 19.15 ÷ 19.35

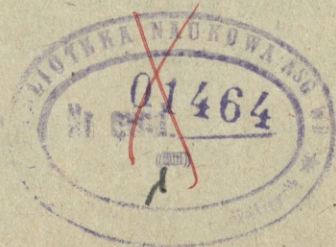
- Rozpoznanie rejonu obrony 1bp;
- określenie kierunku zagrożenia pancernego;
- ustalenie pasa ogniowego batalionu;
- ustalenie współdziałania 1bp z OPpanc i sąsiadami - szczególnie z 3bp.

④ 19.50 ÷ 20.05

- Rozpoznanie rubieży ogniowej OPpanc;
- określenie kierunku zagrożenia pancernego;
- ustalenie pasa ogniowego baterii;
- ugrupowanie bojowe i system ognia;
- współdziałanie z OZap i 2kp.

⑤ 20.30 ÷ 21.00

- Rozpoznanie rejonu rozmieszczenia OPpanc
- określenie kierunku zagrożenia pancernego;
- ustalenie pasa ogniowego baterii;
- ustalenie ugrupow. bojowego i systemu ognia;
- postawienie zadania dowódcy odwodu;
- określenie zakresu przedsięwzięć zabezpieczenia działań bojowych odwodu - zwłaszcza rozbudowy inżynierijnej rejonu i rubieży ogniowych.

Urząd Sądowy
Archiwum Sądowe
Nr ewid. 44 806

44 806

"ZATWIERDZAM"

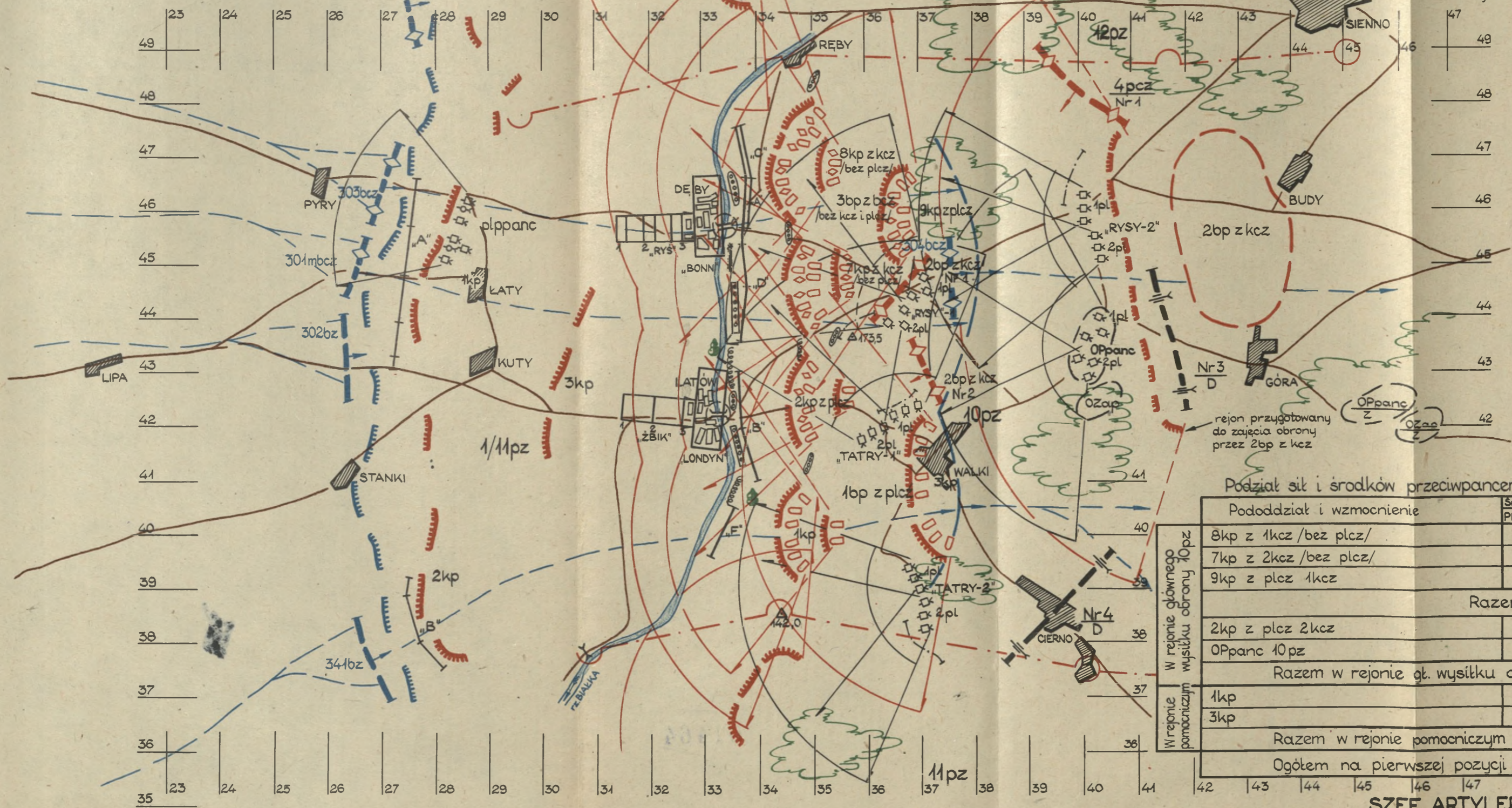
DOWÓDCA 10pz

SZKIC OGNIĄ ŚRODKÓW WYDZIELONYCH DO STRZELANIA NA WPROST
W OBRONIE 10pz

Załącznik nr 5

Egz.nr...

Wklejka nr 5 do poz. 0309/wv

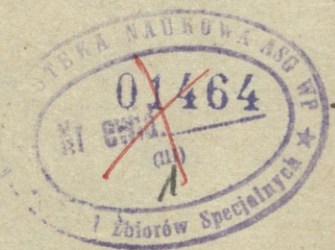

Podział sił i środków przeciwpancernych w 10pz

	Pododdział i wzmocnienie		Środki ppanc		Razem
			PPK/BWP	czółgi	
W rejonie głównego wysiłku obrony 10pz	8kp z 1kcz /bez plcz/		8	8	16
	7kp z 2kcz /bez plcz/		9	8	17
	9kp z plcz 1kcz		8	3	11
Razem w 3bp					34
W rejonie pomocniczym	2kp z plcz 2kcz		7	3	10
	0Ppanc 10pz		6	-	6
Razem w rejonie gł. wysiłku obrony					50
W rejonie pomocniczym	1kp		8	-	8
	3kp		8	-	8
Razem w rejonie pomocniczym					16
Ogółem na pierwszej pozycji					76

SZEF ARTYLERII 10pz

-84

BIBLIOTEKA NAJWYŻSZA
Archiwum Działu Zbiorów Specjalnych
Nr ewid. **44806**

"ZATWIERDZAM"

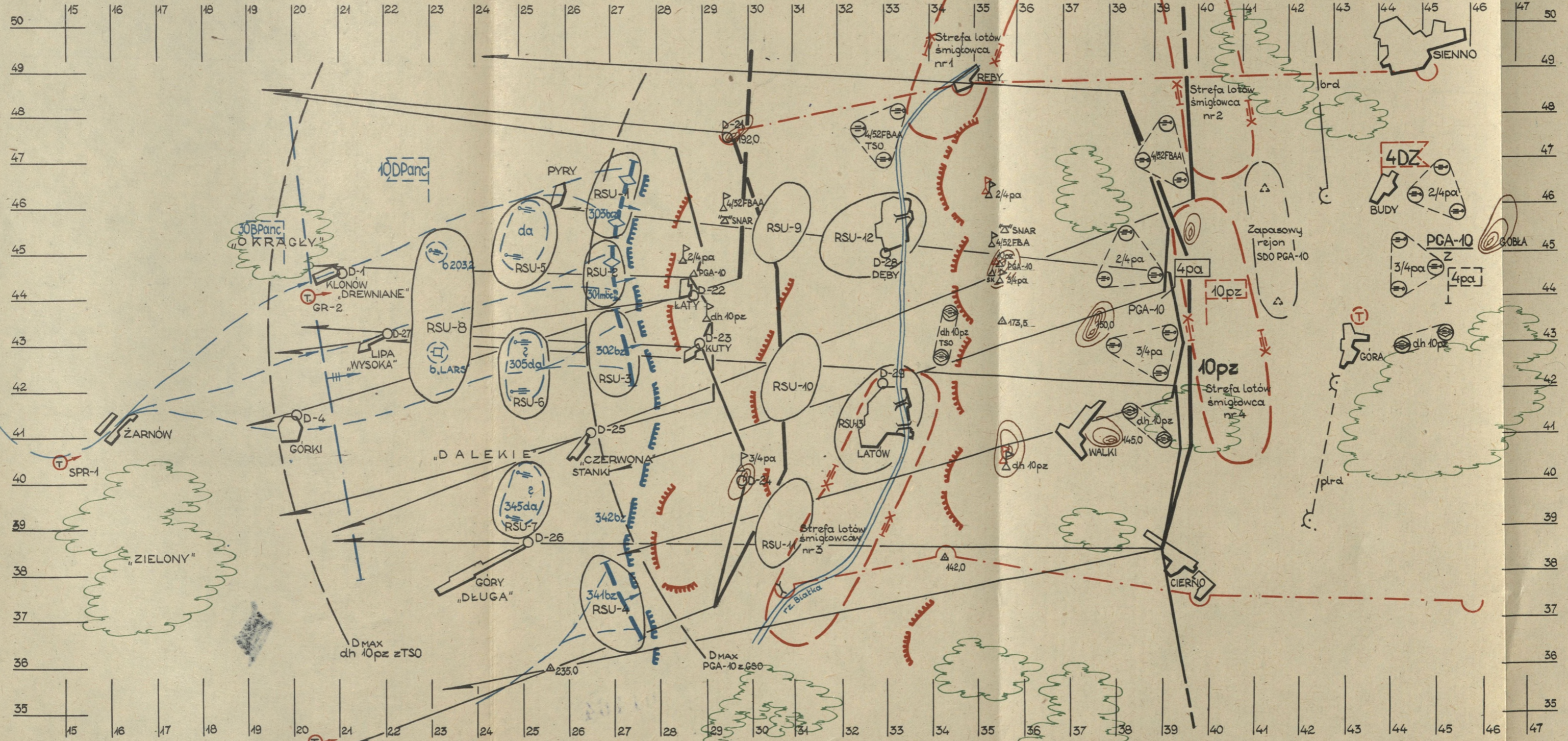
DOWÓDCA PGA-10

PLAN ROZPOZNANIA PGA-10 W OBRONIE

Załącznik nr 6

Egz.nr.....

Wklejka nr 6 do poz.nr 0309/ww

SZEF ROZPOZNANIA PGA-10

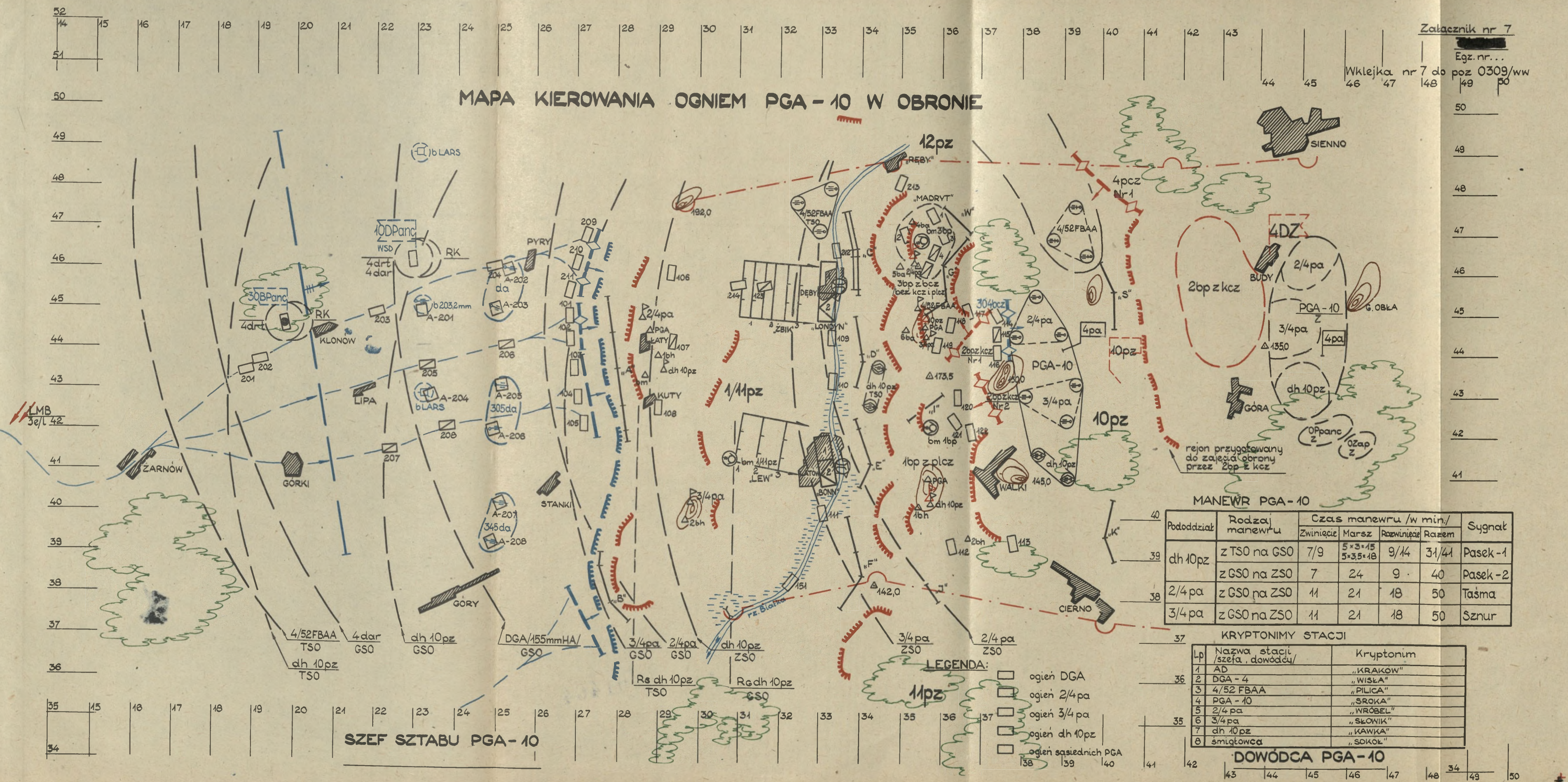
SZEF SZTABU PGA-10

51

BIBLIOTEKA
Archiwum Działu Specjalnych
Nr 44806

MAPA KIEROWANIA OGNIEM PGA-10 W OBRONIE

MANEWÓR PGA-10

Pododdział	Rodzaj manewru	Czas manewru / w min. /				Sygnal
		Zwinięcie	Marsz	Rozwinięcie	Razem	
dh 10pz	z TSO na GSO	7/9	5 x 3 = 15 5 x 3,5 = 18	9/14	31/41	Pasek -1
	z GSO na ZSO	7	24	9	40	Pasek -2
2/4 pa	z GSO na ZSO	11	21	18	50	Taśma
3/4 pa	z GSO na ZSO	11	21	18	50	Sznur

KRYPTONIMY STACJI

Lp	Nazwa stacji / szefa, dowódcy/	Kryptonim
1	AD	"KRAKÓW"
2	DGA - 4	"WISŁA"
3	4/52 FBAA	"PILICA"
4	PGA - 10	"SROKA"
5	2/4 pa	"WRÓBEL"
6	3/4 pa	"SKOWIĄK"
7	dh 10pz	"KAWKA"
8	śmigłowiec	"SOKÓŁ"

DOWÓDCA PGA-10

SZEF SZTABU PGA-10

- LEGENDA:**
- ogień DGA
 - ogień 2/4pa
 - ogień 3/4pa
 - ogień dh 10pz
 - ogień sąsiednich PGA

50
49
48
47
46
45
44
43
42
41

35
34

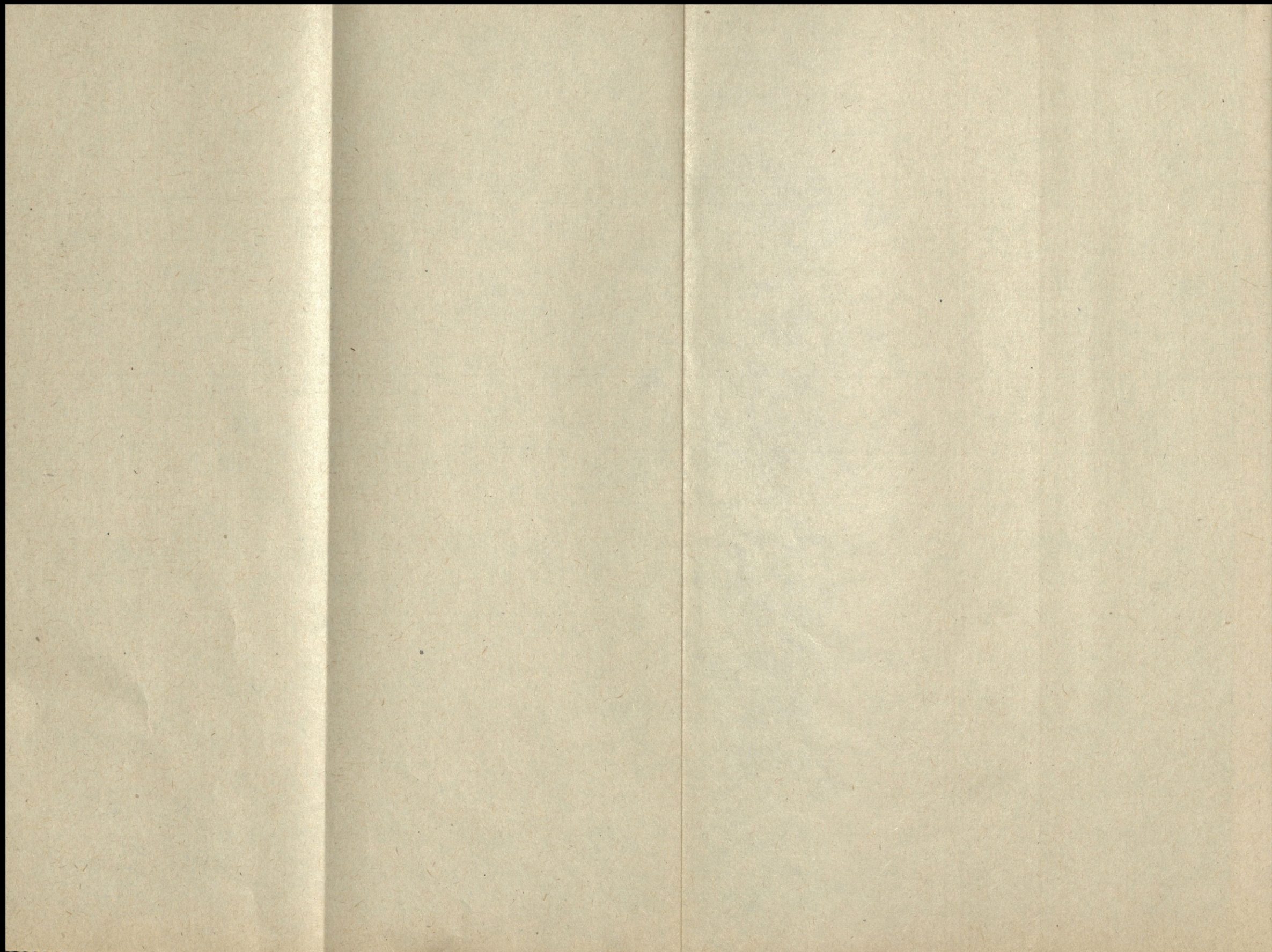
43 44 45 46 47 48 49 50

BIURO WYKONAWCZE
Archiwum Zbiór Specjalnych
Nr ewid. 44906

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASB Wp.
Archiwum Działu Zbiorów Specjalnych
Nr ewid. 44906

3.2. Planowanie systemu ognia i manewru

Ogień artylerii sztab pułkowej grupy artylerii planuje według okresów w kolejności zwalczania nieprzyjaciela. Uwzględnia się przy tym możliwości ogniowe tych pododdziałów, które mogą być zaangażowane do wykonania danego zadania. Sposób obliczenia możliwości ogniowych artylerii pułku w kolejnym wykonaniu różnych zadań w obronie - dla warunków przykładu ujmuje tabela 1 /rozdział A/.

Jednocześnie z planowaniem ognia artylerii planuje się jej manewr, ponieważ przy podziale zadań ogniowych między pododdziały określa się, z których stanowisk ogniowych będą one wykonywane. Ogólną kolejność i treść planowania ognia i manewru przedstawia schemat 4b.

Wyniki planowania działań bojowych wyraża się w tabeli ognia i na mapie kierowania ogniem. Tabelę ognia zatwierdza dowódca pułku zmierzchnionego. Mapa kierowania ogniem jest podstawowym dokumentem bojowym, odzwierciedlającym wyniki planowania ognia i manewru, służącym do dowodzenia i kierowania ogniem podczas całego przebiegu walki.

Mapę kierowania ogniem PGA-10 w obronie ujmującą wyniki planowania ognia i manewru w czasie organizowania działań przedstawia załącznik 7, a tabelę ognia PGA-10 - tabela 4.

3.3. Rekonesans dowódcy PGA-10

Po powzięciu decyzji przez dowódcę pułku dowódca pułkowej grupy artylerii, jeśli tylko dysponuje czasem, przeprowadza rekonesans z dowódcami pododdziałów artylerii. Podczas rekonesansu dowódca pułkowej grupy artylerii udokładnia w terenie szereg zagadnień wymienionych w schemacie 4b.

Dowódca PGA-10 po zakończeniu rekonesansu prowadzonego przez dowódcę 10pz prowadzi własny rekonesans z dowódcami pododdziałów artylerii. Organizację, treść i przebieg tego rekonesansu ujęto w tabeli 5 "Plan rekonesansu dowódcy PGA-10".

3.4. Postawienie zadań pododdziałom artylerii

Zadania bojowe pododdziałom artylerii stawia dowódca pułkowej grupy artylerii na podstawie mapy z późniejszym udokładnieniem ich w terenie lub bezpośrednio w terenie w czasie rekonesansu. Kolejność i sposób doprowadzenia zadań do podwładnych ustala się zależnie od istniejącej sytuacji. Treść stawianych zadań zamieszczona jest w schemacie 4c.

Dowódca PGA-10 częściowe zadania postawił w czasie rekonesansu, a na zakończenie rekonesansu wydał poniższy rozkaz bojowy.

ROZKAZ BOJOWY Nr 03. Sztab PGA-10 - 2 km pñn.zach.
skrzyżowanie dróg /4440/. 21.5.83 20.30
Mapa 50 000, wydanie 1974 r.

1. Przed frontem 10pz bronią się rozbite pododdziały 15 i 34BPanc nieprzyjaciela. W godzinach rannych 22.5 spodziewane jest uderzenie świeżych związków taktycznych nieprzyjaciela w kierunku ŻARNÓW, SIENNO. Na 10pz może wykonać uderzenie około 1,5 brygady pancernej.

2. 10pz pod osłoną 4pcz przechodzi do obrony rejonu: /wył/ RĘBY /4834/, /wył/ tryg. 142,0 /3834/, BUDY /4644/ z zadaniem załamania natarcia nieprzyjaciela i niedopuszczenia do jego przerwania się w kierunku KLONÓW, SIENNO. W wypadku włamania, kontratakami drugiego rzutu rozbicia nieprzyjaciela w rejonie włamania i odtworzenia przedniego skraju obrony. Rejon głównego wysiłku obrony: /wył/ RĘBY, /wył/ LATÓW, wzg. bezimienne /4539/. Pozycja przednia na rubieży: tryg. 130,5 /4727/, KOTY /3528/. Na prawo broni się 12pz. Linia rozgraniczenia: /wył/ wzg. 192,0 /4729/, /wył/ RĘBY, tryg. 143,0 /4841/, /wył/ SIENNO. Na lewo broni się 11pz. Linia rozgraniczenia: przepuet /3730/, /wył/ tryg. 142,0 /3834/, CIERNO /3740/, las /3743/.

3. 4pa /bez 1/4pa/ i dh 10pz - jako PGA-10 wspiera walkę obronną 10pz.

Zużycie amunicji na dzień walki: dla wszystkich kalibrów po 1,8 jo, z tego na: wzbronienie podejścia i wsparcie walki na pozycji przedniej 0,3 jo, a dla dh 10pz - 0,4 jo; odparcie ataku na przedni skraj obrony 0,8 jo; wsparcie walki w głębi obrony i wsparcie kontrataku drugiego rzutu pułku 0,7 jo, a dla dh 10pz - 0,6 jo.

Nienaruszalny zapas amunicji w bateriach 0,3 jo.

Kierunek zasadniczy strzelania 44-00.

Gotowość do otwarcia ognia 22.00 21.5.

4. Rozkazuję:

a/ 2/4pa - wesprzeć obronę 3/10pz.

Zadania dywizjonu - być w gotowości:

- w czasie walki na pozycji przedniej: odcinki 101, 103, 106 i 107; SOZ-"A";

- w czasie odpierania ataku na przedni skraj obrony: PROZ - "ŻBIK" i ROZ-"LEW"; OZmas - "LONDYN-2" i "BONN-2"; odcinek 109; GSOZ - "C" i SOZ-"D"

- w czasie walki w głębi obrony: OZmas - "MADRYT - 4"; odcinek 115; SOZ-"G" i "S", ogień do kolumny odcinek 123;

- w czasie wsparcia kontrataku drugiego rzutu pułku: odcinki 118 i 120.

Stanowiska ogniowe w rejonach: główne - pñd. skraj lasu /4638/; zapasowe - 0,5 km wsch. BUDY /4644/.

b/ 3/4pa - podręczny

Zadania dywizjonu - być w gotowości:

- do obezwładnienia pododdziałów mózdzierzy nieprzyjaciela w rejonach:
... ;
- w czasie walki na pozycji przedniej: odcinki 102, 104, 107 i 108;
SOZ-"A" i "B";
- w czasie odpierania ataku na przedni skraj obrony: PROZ-"ŻBIK",
ROZ-"LEW"; OZmas - "LONDYN-2" i "BONN-2"; odcinek 110; GSOZ-"C", SOZ-"E"
i "F";
- w czasie walki w głębi obrony: OZmas "MADRYT-4 i 5"; odcinek 115;
SOZ-"G", "J" i "K"; ogień do kolumny odcinek 123;
- Stanowiska ogniowe w rejonach: główne - 1 km zach. skrzyżowanie dróg
/4440/, zapasowe - płn. wsch. tryg. 135,0 /4444/.
- c/ dh 10pz - wesprzeć obronę 1/10pz.
- Zadania dywizjonu - być w gotowości:
- w czasie podchodzenia nieprzyjaciela: ogień do kolumn 205,206 i 207,
208;
- w czasie walki na pozycji przedniej: odcinki 102 i 105; SOZ-"A" i "B";
- w czasie odpierania ataku na przedni skraj obrony: ROZ-"LEW" ;
OZmas - "LONDYN-2" i "BONN-2"; odcinek 111; SOZ-"B", "E" i "F";
- w czasie walki w głębi obrony: OZmas-"MADRYT-5"; odcinek 116; SOZ-"G";
- podczas weparcia kontrataku drugiego rzutu pułku: odcinki 119 i 122;
- do osłony lewego skrzydła pułku: odcinki 112 i 113; SOZ-"J" i "K".
- Stanowiska ogniowe w rejonach: główne - 1 km płn.wsch. wzg. 145,0 /4138/
tymczasowe - 1,5 km płn. wsch. LATÓW; zapasowe - 1 km wsch. GÓRA /4343/.
- 5. SDO dowódcy PGA-10 od 21.00 21.5 wzg. 1,5 km płn. tryg. 173,5
/4335/, wysunięte SDO - płn. wsch. ŁATY /4428/; sztab grupy - 1,5 km zach.
skrzyżowanie dróg /4440/. Meldunki bojowe składać do sztabu PGA na 8.00
i 20.00.

6. Zastępcy: szef sztabu 4pa, dowódca 3/4pa.

Załącznik: wyciąg z tabeli ognia PGA z wykazem współrzędnych celów.^{x/}

SZEF SZTABU PGA-10

DOWÓDCA PGA-10

.....

.....

Zapisał: STARSZY OFICER OPERACYJNY 4pa

.....

3.5. Planowanie zaopatrywania w amunicję

Planowania zaopatrywania w amunicję artyleryjską pododdziałów pułku
artylerii dokonuje szef uzbrojenia i elektroniki pułku artylerii na
podstawie wskazówek dowódcy lub szefa sztabu pułku.

Wyniki planowania ujęto w "Tabeli przydziału, podziału i dowozu
amunicji 4pa" - tabela 6.

^{x/} W materiałach nie zamieszczono.

P R Z Y K Ł A D I I I

DOWODZENIE I KIEROWANIE OGNIEM ARTYLERII W WALCE OBRONNEJ PUŁKU

1. WPROWADZENIE DO PRZYKŁADU

Propozycje metodyczne

Podczas analizy przykładu wskazane jest wykorzystać schematy 5a i 5b "Dowodzenie i kierowanie ogniem artylerii w walce obronnej pułku". Przy rozpatrywaniu zagadnień dotyczących zwalczania nieprzyjaciela podczas podchodzenia do pozycji przedniej, na rubieży ataku na pozycję przednią i podczas walki o przedni skraj obrony należy wykorzystać załącznik 7 "Mapa kierowania ogniem PGA-10 w obronie". Natomiast podczas przerabiania zagadnień zwalczania nieprzyjaciela w rejonie włamania oraz wsparcia kontrataku drugiego rzutu pułku jako materiałem ilustracyjnym należy posłużyć się załącznikiem 8 "Wiadomości o nieprzyjacielu i położenie wojsk własnych o 7.00 22.5 oraz elementy kierowania ogniem artylerii".

Z uwagi na występowanie problematyki kierowania ogniem zachęca się Czytelnika do posługiwania się "Instrukcją strzelania i kierowania ogniem artylerii naziemnej", a także do skorzystania ze skryptu T. Riss "Wybrane problemy kierowania ogniem artylerii naziemnej".

x

x

x

Przykład III jest konsekwentnym dalszym ciągiem przykładów I i II. W godzinach popołudniowych 21.5 i nocnych 21/22.5 zostały zrealizowane wszystkie przedsięwzięcia organizacji działań bojowych artylerii i ich wszechstronnego zabezpieczenia. Artyleria osiągnęła gotowość do wykonania zadań.

Zbliżył się świt 22.5. Pododdziały rozpoznania 10pz i rozpoznania artyleryjskiego prowadzą intensywne rozpoznanie nieprzyjaciela.

Dowódca PGA-10 z grupą operacyjną, wszyscy dowódcy dywizjonów grupy i dowódca 4/52FBAA, wyznaczonego ze składu DGA-4 do wsparcia walki 10pz, znajdują się na stanowiskach dowódczo-obszernych w rejonie pozycji przedniej. Dywizjon haubic 10pz i 4/52FBAA zajmują tymczasowe stanowiska ogniowe, pozostałe dywizjony - główne stanowiska ogniowe.

Szef artylerii jest na stanowisku dowodzenia pułku w gotowości do wyjazdu z dowódcą 10pz na punkt obserwacyjny w rejonie pierwszej pozycji. Oddział przeciwpancerny pułku znajduje się w zasadniczym rejonie rozmieszczenia.

2. ZWALCZANIE NIEPRZYJACIELA PODCZAS PODCHODZENIA DO POZYCJI PRZEDNIEJ

Sytuacja: Rozpoznanie lotnicze stwierdziło wychodzenie kolumn nieprzyjaciela z rejonu wyjściowego. O 3.15 22.5 wykonano uderzenia LMB w rejonie zach. ŻARNÓW.

DGA-4 rozpoczęła zwalczanie kolumn nieprzyjaciela na drodze ŻARNÓW, KLONÓW, PYRY.

Szef artylerii 4DZ zlecił zwalczanie kolumn na kierunku ŻARNÓW, KUTY na komendę dowódcy PGA-10 z włączeniem 4/52FBAA.

Dowódca PGA-10 wywołał śmigłowca do strefy lotów nr 3 z zadaniem wykrycia podchodzących sił nieprzyjaciela na drogach ŻARNÓW, LIPA, ŁATY i ŻARNÓW, GÓRKI, KUTY.

Nawigatorowi śmigłowca jeszcze podczas stawiania zadań o 19.00 21.5 podano punkty, do których artyleria ma przygotowany ogień. Uzgodniono poprawianie ognia według znaku uchyleń i współrzędne punktu obserwacji w rejonie lotu.

4/52FBAA i dh 10pz są gotowe na tymczasowych stanowiskach ogniowych do wykonywania zadań na podstawie przygotowania dokładnego, mając określone dane topograficzne do wyznaczonych punktów.

Przebieg wykonania zadania

a/ Meldunek z pokładu śmigłowca: "SROKA" - ja "SOKÓŁ-532"; 3.40: kolumna piechoty na transporterach, czoło dochodzi do GÓRKI, kierunek ŻARNÓW, GÓRKI; prędkość 20; długość 3000".

b/ Decyzja dowódcy PGA: "Przygotować ogień do czoła kolumny na drodze GÓRKI, KUTY".

c/ Oficer sztabu:

- oblicza czas dojścia kolumny do przygotowanych punktów:

odc. 207: /3 km · 60 min/ : 20 km/h = 9 minut, czas otwarcia ognia 3.49

odc. 208: /4,5 km · 60 min/ : 20 km/h = 13,5 minuty, czas otwarcia ognia 3.53,5 i melduje dowódcy PGA.

d/ Komenda dowódcy PGA:

"Pilica", "Kawka" stój!

Kolumna, cel 207;

Zużycie norma;

W nakładkę

ładować!"

Komenda dowódcy dh 10pz

"Kawka" stój!

Kolumna, cel 207;

W nakładkę; szerokość 300, skok 100;

Nawała ogniowa, zużycie 72;

ładować."

e/ Zadanie dla nawigatora postawione przez dowódcę PGA:

"SOKÓŁ-532", wywołać ogień "SROKI", punkt spotkania czoła kolumny
- punkt 207, przepust, podać uchylenia pierwszej salwy".

f/ Wywołanie i wykonanie ognia:

- Dowódca PGA do nawigatora po meldunku dowódców dywizjonów o załadunku dział: "SROKA" gotowa".

- Nawigator przy zbliżaniu się czoła kolumny do punktu spotkania:
"SROKA" ognia!"

- Dowódca PGA do dowódców dywizjonów "Pilica", "Kawka" - ognia!"

- Obserwacja nawigatora: "W prawo 10, długie 100";

- Dowódca PGA do dowódców dywizjonów: "Pilica", "Kawka": w prawo 10, długie 100".

- Dowódcy dywizjonów wprowadzają poprawki, określając je z zastosowaniem stosunku zamiany i wideł bocznych lub na przyrządzie kierowania ogniem, i kontynuują nawałę ogniową, po czym meldują o wykonaniu ognia i zużyciu pocisków.

- Dowódca PGA do nawigatora: "Przejsć do strefy czwartej, rozpoznać kierunki podchodzenia nieprzyjaciela".

3. ZWALCZANIE NIEPRZYJACIELA NA RUBIEŻY ATAKU NA POZYCJĘ PRZEDNIĄ

Sytuacja: Nieprzyjaciel wykonuje silną nawałę ogniową na pozycję przednią. DGA podjęła zwalczanie najbardziej aktywnych baterii artylerii i przygotowuje ogień na rubież rozwijających się sił nieprzyjaciela do ataku na styku z 12pz na kierunku KLONÓW, PYRY. Według meldunku ze śmigłowca i danych z rozpoznania naziemnego główne siły nieprzyjaciela rozwijają się na kierunku GÓRKI, KUTY.

Przebieg wykonania zadania:

a/ Decyzja dowódcy PGA: ześrodkować ogień PGA z podziałem celów między dywizjony, wykorzystując przygotowane odcinki 103, 104 i 105;

b/ Komenda dowódcy PGA:

"Sroka" stój!

Transportery opancerzone;

300 na 200;

Zużycie norma;

Ogień z chwilą podejścia celu;

"Wróbel" - cel 103;

"Słowik" - cel 104;

"Kawka" - cel 105.

c/ Komenda dowódcy 3/4pa:

"Słowik" stój!

Transportery opancerzone, cel 104;

W nakładkę, szerokość 300, skok 50;

Zużycie 180;

Ładować!"

Uwaga: zużycie pocisków na baterię dla odległości 11 km, ogień poprawiany:

$2\text{ha} \cdot 110 \text{ poc/ha} \cdot 1,1 - 1/4/2 \cdot 110/ = 182 \quad 180 \text{ poc.}$

d/ W dywizjonach, wykorzystując wcześniej określone dane topograficzne, określa się nastawy do ognia skutecznego i osiąga gotowość do ładowania dział - włącznie. Dowódcy dywizjonów organizują obserwację celu. Z chwilą podejścia celu do miejsca przygotowanego ognia - dowódcy dywizjonów podają "ognia", meldują dowódcy PGA o otwarciu ognia, poprawiają ogień w stosunku do celu, a po wystrzeleniu wyznaczonej liczby pocisków meldują o zakończeniu ognia i zużyciu pocisków.

4. ZWALCZANIE NIEPRZYJACIELA PODCZAS WALKI O PRZEDNI SKRAJ OBRONY

Sytuacja: Nieprzyjaciel powstrzymywany na pozycji przedniej pododdziałami 1/11pz rozwinął główne uderzenie, na kierunku ŁATY, DĘBY. PGA dwoma dywizjonami wspólnie z DGA wykonuje planowy podwójny ROZ - "ŻBIK". Dywizjon haubic 10pz osiąga gotowość na głównych stanowiskach ogniowych. W międzyczasie szef artylerii 4DZ podał komendę:

"Wisła", "Sroka" uwaga!

Czołgi i transportery opancerzone;

"LONDYN"

Zużycie 3/4 normy;

Gotowość meldować!

"Wisła"- cztery, "LONDYN-1" 600 na 400;

"Sroka" - trzy, "LONDYN-2" 400 na 400".

Wykonanie zadania przez PGA-10

a/ Komenda dowódcy PGA

"Sroka" uwaga!

Czołgi i transportery opancerzone;

"LONDYN-2";

W nakładkę;

400 na 400;

Zużycie 1/4 normy;

Gotowość meldować!"

b/ Komenda dowódcy 2/4pa

"Wróbel" uwaga!

Czołgi i transportery opancerzone;

"LONDYN-2";

W nakładkę, szerokość 400, skok 100;

Nawała ogniowa, zużycie 198;

Gotowość meldować!"

c/ Dywizjony określają nastawy do ognia skutecznego - w tym 2 i 3/4pa uczestnicząc w prowadzeniu PROZ "ZBIK". Dowódcy dywizjonów o osiągnięciu gotowości do OZmas "Londyn" meldują dowódcy PGA, a ten szefowi artylerii 4DZ.

d/ Po wykonaniu ROZ szef artylerii dywizji podał komendę: "Więź", "Sroka" - LONDYN, ładować!", a następnie "Ognia!".

Silny PROZ "ZBIK" i ogień zmasowany artylerii znacznie zmniejszyły impet zgrupowania uderzeniowego nieprzyjaciela. Artyleria przeszła do wykonania stałych ogni zaporowych. Wydzielone środki do ognia na wprost w kompanijnych punktach oporu prowadzą ogień, zwalczając nieprzyjaciela przed przednim skrajem obrony.

5. ZWALCZANIE NIEPRZYJACIELA W REJONIE WŁAMANIA ORAZ WSPARCIE KONTRATAKU DRUGIEGO RZUTU PUŁKU

5.1. Sytuacja ogólna i artyleryjska o 7.00 22.5

PGA-10 wspiera walkę obronną 10pz. Dowódca PGA wraz z grupą operacyjną kieruje ogniem grupy ze wspólnego SDO z dowódcą 10pz na wzg. 150,0. Obok na SDO - dowódca 4/52FBAA, dywizjon gotów do wykonania zadań wsparcia walki 10pz.

Na PO dowódcy 10pz znajduje się również szef artylerii pułku.

Nieprzyjaciel przełamał obronę na kierunku DĘBY, BUDY na głębokość ok. 1 km. Natarcie nieprzyjaciela, mimo silnego wsparcia ogniowego, słabnie. Stwierdzono na kierunku włamania podchodzenie dwóch kompanii czołgów. Walkę 3/10pz wspiera 2/4pa. Dywizjon osiąga gotowość na zapasowych stanowiskach ogniowych; posiada 16 dział i 0,6 jo amunicji, z limitu amunicji pozostało 0,7 jo. Dowódca dywizjonu na SDO w rejonie pld. skraj lasu /4537/.

1/10pz odpiera atak nieprzyjaciela na przedni skraj obrony. Nieprzyjaciel uzyskał częściowe włamanie na odcinku lewoskrzydłowej kompanii, jego natarcie słabnie. W rejonie LATÓW broni się kp z 1/11pz nie dopuszczając do przekroczenia przez nieprzyjaciela rz. BIAŁKA. Walkę 1/10pz wspiera dywizjon haubic 10pz z głównych stanowisk ogniowych.

Dywizjon posiada 10 haubic i 0,8 jo amunicji, z limitu amunicji pozostało 0,6 jo. Dowódca dywizjonu na SDO przy dowódcy batalionu w rejonie wzg. 1 km pld. zach. WALKI.

3/4pa - podręczny. W czasie ogniowego przygotowania natarcia 7 i 9 baterie podlegały uderzeniu lotnictwa nieprzyjaciela. Uwzględniając znaczne straty w obsłudze dział i sprzęcie artyleryjskim, z obu baterii na bazie 7 baterii zorganizować jedną baterię w składzie 5 dział. Bateria została przemieszczona na nieplanowe zapasowe stanowisko ogniowe w rejonie pln. wsch. lasu /4141/. Dywizjon posiada 11 dział i 972 pociski, z limitu amunicji pozostało 0,7 jo /756 pocisków/. Dowódca dywizjonu na SDO przy dowódcy PGA.

Bateria przeciwpancerna pułku w rejonie rozmieszczenia - dotychczas nie była użyta.

W wyniku ognia artylerii nieprzyjaciela została zniszczona bateria moździerzy 3/10pz. Pozostałe baterie moździerzy w ugrupowaniu swoich batalionów.

x
x x

W wytworzonej sytuacji dowódca pułku zamierza: uporczywą obroną pozostałych sił 3bp i części 1bp oraz ogniem artylerii i użyciem odwodów specjalnych powstrzymać dalsze rozprzestrzenienie się nieprzyjaciela w rejonie włamania, opóźnić podejście jego odwodów i kontratakami drugiego rzutu w kierunku: wzg. 150,0, DĘBY, z rubieży: 1 km pld. las /4537/, 1 km wsch. pkt tryg. 173,5, rozbić nieprzyjaciela w rejonie włamania i odtworzyć przedni skraj obrony.

Dowódca 10pz, po uzyskaniu aprobaty dowódcy 4DZ, polecił oficerom sztabu przygotować i przedstawić niezbędne krótkie dane o użyciu sił i środków pułku do realizacji zadania.

Grupa operacyjna dowódcy 10pz i PGA-10 w ograniczonym czasie opracowują i przedstawiają dowódcy pułku niezbędne dane do decyzji. Dowódca PGA jednocześnie kieruje ogniem grupy.

5.2. Praca szefa artylerii 10pz

Szef artylerii krótko ocenia: nieprzyjaciela, określając zakres zadań środków przeciwpancernych; potrzeby i możliwości własnych środków przeciwpancernych w rejonie włamania i ewentualne potrzeby ich wzmocnienia; formułuje propozycje dla dowódcy pułku.

A. Ocena nieprzyjaciela

Nieprzyjaciel na kierunku DĘBY, BUDY włamał się na głębokość kompanii pierwszego rzutu siłami około dwóch kompanii czołgów i kompanii zmechanizowanej. Za około 30 minut może wprowadzić dodatkowo dwie kompanie czołgów. Na innych kierunkach jego natarcie zostało zatrzymane.

W rejonie włamania nieprzyjaciel posiada:

dwie kcz - $/2 \times 13cz \times 0,6/ = 16cz$;

kz - $/11trop \times 0,66 \times 0,6/ = 5cz.p.$;

Razem = 21 cz.p.

Po wprowadzeniu do walki drugich rzutów batalionów posiada dodatkowo:

dwie kcz - $/2 \times 13 \times 0,9/ = 24 cz$

Ogółem w rejonie włamania = 45 cz.p.

B. Ocena potrzeb i możliwości własnych

1/ Posiadana liczba środków przeciwpancernych w rejonie włamania:

- w wycofujących się pododdziałach pierwszego rzutu batalionów:

6BWP i 3 czołgi /środki odkryte/;

- w kompanijnym punkcie oporu drugiego rzutu:

3/10pz : 7BWP i 2 czołgi /środki w ukryciu/.

2/ Możliwości tych środków w podjęciu walki z czołgami nieprzyjaciela z uwzględnieniem współczynników wg tabeli 9 podręcznika "Użycie WR1A w walce i operacji":

6 BWP $\cdot 1,5 + 3 cz \cdot 1,0 = 12$ czołgów;

7 BWP $\cdot 2,0 + 2 cz \cdot 1,2 = 16$ czołgów.

Razem 28 czołgów

Posiadane możliwości /28/ są wyraźnie niewystarczające do potrzeb /45/ i nie zapewniają załamania natarcia nieprzyjaciela i utrzymania dogodnej rubieży dla rozwinięcia drugiego rzutu pułku do kontrataku. Użycie OPpanc na przygotowanej rubieży zwiększy możliwości o $6 \cdot 2,5 = 15$ czołgów, a na nieprzygotowanej o $6 \cdot 2,0 = 12$ czołgów. Łączne możliwości wyniosą więc odpowiednio 43 lub 40, co znacznie zwiększy prawdopodobieństwo wykonania zadania.

Najbardziej celowo jest rozwinąć odwód przeciwpancerny na planowanej rubieży ogniowej nr 2, uzupełnionej polem minowym wykonanym przez UZap w kierunku południowo-zachodnim. Po wejściu do walki 2bp odwód przeciwpancerny utrzymać w rejonie rubieży, a z chwilą odtworzenia przedniego skraju przemieścić do rejonu rozmieszczenia i odtworzyć jego zdolność bojową.

C. Propozycje szefa artylerii dla dowódcy 10pz

Z oceny sytuacji przeciwpancernej w rejonie włamania wynika konieczność użycia odwodu przeciwpancernego pułku. Odwód proponuję rozwinąć na rubieży ogniowej nr 2, co zwiększy prawdopodobieństwo załamania ataku nieprzyjaciela i utrzymania rubieży kontrataku oraz umożliwi zwalczanie środków przeciwpancernych w czasie wchodzenia do walki drugiego rzutu pułku. Gotowość odwodu na rubieży za 22 minuty. Po odtworzeniu przedniego skraju obrony - przemieścić OPpanc do rejonu rozmieszczenia i odtworzyć jego zdolność bojową.

D. Postawienie zadania dowódcy odwodu przeciwpancernego

Po zatwierdzeniu propozycji przez dowódcę 10pz - szefa artylerii wywołał odwód na rubież ogniową nr 2, podając sygnał "TATRY-1".

5.3. Praca dowódcy i sztabu PGA-10

Dowódca PGA-10 ocenia: nieprzyjaciela, określając zakres zadań dla artylerii do ognia pośredniego; możliwości ogniowe grupy oraz innych pododdziałów artylerii, które można użyć do realizacji tego zadania; określa czas trwania nawały ogniowej i podział zadań dla poszczególnych wykonawców oraz organizację artyleryjskiego wsparcia kontrataku; formułuje propozycje dla dowódcy pułku.

A. Ocena sytuacji przez dowódcę PGA-10

Zakres zadań artylerii na kierunku włamania nieprzyjaciela i kontrataku drugiego rzutu pułku:

- wzbronienie rozprzestrzeniania się nieprzyjaciela szczególnie na kierunku rubieży kontrataku - obezwładnić 2-3 kompanie czołgów lub zmechanizowane, na co trzeba 12-18 baterii;
- wzbronienie dopływu świeżych sił - zwalczanie dwóch kompanii czołgów w kolumnach - 4 dywizjony;
- przygotowanie kontrataku - obezwładnienie 3-4 plutonów piechoty zmechanizowanej /czołgów/ - 8 baterii, 1 obezwładnienie baterii artylerii nieprzyjaciela ogniem DGA.

Możliwości ogniowe:

Dywizjon haubic 10pz musi samodzielnie wspierać walkę 1/10pz i zabezpieczać lewe skrzydło pułku.

Dla wykonania zadań na kierunku włamania nieprzyjaciela i kierunku kontrataku można więc użyć z PGA - dwa dywizjony, z czego jeden dwubaterijny /3/4pa/, razem 5 baterii, oraz 4/52FBAA - łącznie 3 dywizjony - 8 baterii.

Możliwości ogniowe w kolejnym wykonaniu zadań uległy zmianie w porównaniu z obliczonymi wcześniej /tabela 1/ i pozwalają:

- obezwładnić w rejonie włamania: 4 plutony czołgów lub piechoty zmechanizowanej czyli około kompanii nieprzyjaciela;
- wzbronić dopływu świeżych sił, zwalczając jedną kolumnę kompanii czołgów;
- w przygotowaniu kontrataku drugiego rzutu pułku obezwładnić w nawałce ogniowej cztery plutony czołgów lub piechoty zmechanizowanej.

Wnioski przedstawione dowódcy 10pz:

- natychmiast podjąć zwalczanie jednej kolumny kompanii czołgów ogniem 4/52FBAA i 2/4pa, wykorzystując do rozpoznania stację radiolokacyjną SNAR-10 w celu spowodowania niejednoczesności wprowadzenia odwodów przez nieprzyjaciela;

- prosić dowódcę 4DZ /szefa artylerii 4DZ/ o obezwładnienie sił nieprzyjaciela w rejonie włamania ogniem zmasowanym z włączeniem dwóch dywizjonów PGA-10, w przeciwnym wypadku podjąć kolejne zwalczanie tych sił - w pierwszej kolejności na kierunku rubieży kontrataku;

- przygotować nawałkę ogniową do sił nieprzyjaciela przed rubieżą kontrataku, przekazując szefowi artylerii dywizji czas wyjścia drugiego rzutu z rejonu ześrodkowania w celu zwalczania ogniem DGA aktywnych baterii artylerii nieprzyjaciela; do wsparcia kontrataku wyznaczyć 2/4pa;

- postawić dodatkowe zadania pododdziałom rozpoznania: stałego, śledzenia sił nieprzyjaciela w rejonie włamania i bieżącego określania współrzędnych jego pododdziałów; dalszego rozpoznawania odwodów nieprzyjaciela - ustalenia ich składu i kierunków przemieszczania oraz wykrywania i określania współrzędnych baterii artylerii i moździerzy.

B. Udział PGA-10 w ogniu zmasowanym artylerii 4DZ dla zwalczania sił nieprzyjaciela w rejonie włamania

Sytuacja: Dowódca PGA-10 odebrał komendę szefa artylerii 4DZ:

"Wisła", "Sroka" - stój!

"Wisła" - trzy, "Sroka" - dwa;

Czołgi i transportery opancerzone;

"Madryt"

300 na 200;

Zużycie 2/3 normy

Ładować!

"Sroka": "Madryt-4" x = 44750 y = 35280;

"Madryt-5" x = 44250 y = 35100".

a/ Komenda dowódcy PGA:

"Pilica", "Wróbel" - stój!

Czołgi i transportery opancerzone;

"Madryt"

300 na 200;

Wysokość 120;

Zużycie 2/3 normy;

Ładować;

"Pilica": "Madryt-4" x = 44750 y = 35280;

"Wróbel": "Madryt-5" x = 44250 y = 35100.

b/ Komenda dowódcy 2/4pa:

"Wróbel" stój!

Czołgi i transportery opancerzone;

"Madryt-5"

x = 44250, y = 35100, wysokość 120;

300 na 200;

W nakładkę;

Szerokość 300, skok 50;

Nawała ogniowa, zużycie 300;

Ładować!"

6. SYTUACJA KOŃCOWA PRZYKŁADU

W wyniku kontrataku drugiego rzutu pułku został odtworzony przedni skraj obrony.

PGA-10 odtwarza system ognia dla odparcia ponownego ataku nieprzyjaciela na przedni skraj, zwalcza podchodzące odwody brygadowe nieprzyjaciela. 2/4pa przemieszcza się na główne stanowisko ogniowe. Zgodnie z planem dowozu amunicji zostaje skierowany transport z tyłów 4pa do wszystkich dywizjonów.

Odwód przeciwpancerny pułku przemieszcza się do zasadniczego rejonu rozmieszczenia, gdzie odtworzy zdolność bojową. Szef artylerii 10pz wspólnie z dowódcą 2/10pz, który przejmuje zadania 3/10pz, organizuje system ognia w batalionowym rejonie obrony.

Wydrukowano w 50 egz.

Egz. nr 1-50 Bibl.Nauk.OZS

Wyk. płk Riss

kpt. Biernacik

Druk M.K. i M.J. dn.19.03.83 r.

Druk ASG WP nr 074/0309/VW

Kor. R.C. i T.Ł.

MEMPHIS
44-206
Special Agent

